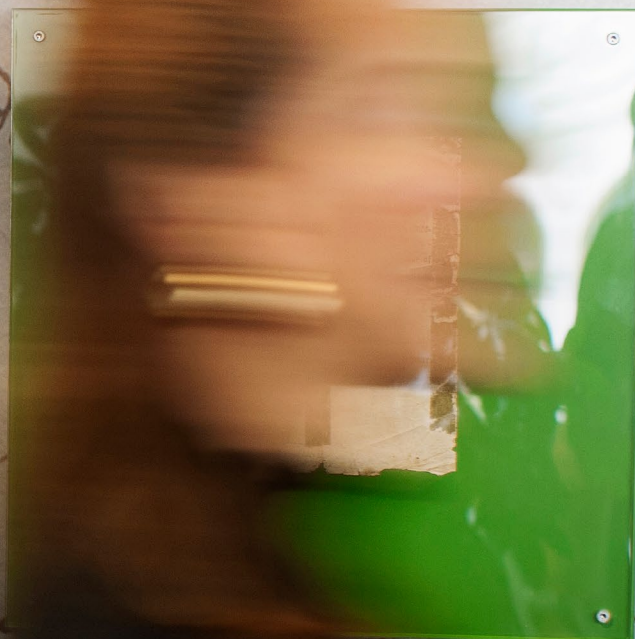
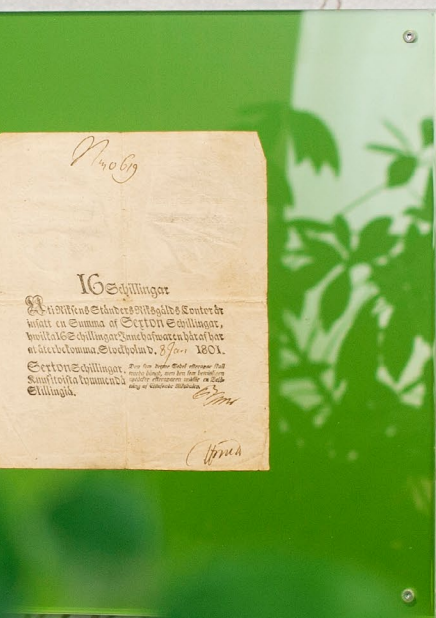

Riksgäldens årsredovisning

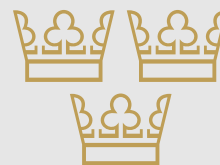
2022

Riksgäldens årsredovisning

Riksgäldskontoret (Riksgälden) är en myndighet under Finansdepartementet och ska årligen ta fram och lämna en årsredovisning till regeringen. Årsredovisningen ska utgöra underlag för regeringens uppföljning av myndighetens verksamhet. Den ska också bidra till ökad kunskap om Riksgäldens verksamhet.

Rapporten inleds med att beskriva Riksgäldens roll på finansmarknaden och i samhälls-ekonomin. Sedan följer resultatredovisningen som behandlar verksamheten under året inom respektive uppdragsområde. Även verksamhetens riskhantering, säkerhetsarbete, organisation och medarbetarfrågor samt kostnader och anslag behandlas i denna del. Den finansiella redovisningen omfattar myndighetens resultat- och balansräkning, finansieringsanalys, anslagsredovisning och noter.

Innehåll

Riksgäldens roll på finansmarknaden och i samhällsekonomin	4
Året i korthet	6
Riksgäldsdirektören har ordet	9
Organisation och styrning	11
Ett år präglad av kriget i Ukraina	15
Skuldförvaltning	18
Finansiell stabilitet och konsumentskydd	30
Statens internbank	37
Garantier och utlåning	43
Finansiering av kärnavfall	50
Riskhantering	56
Säkerhet	60
Medarbetare och kompetens	63
Kostnader och anslag	68
Finansiell redovisning	79
Resultaträkning	81
Balansräkning	82
Fortsättning Balansräkning	83
Finansieringsanalys	84
Fortsättning Finansieringsanalys	85
Anslagsredovisning	86
Noter	89
Sammanställning av garanti- och utlåningsverksamheten	118
Sammanställning av väsentliga uppgifter	124
Ersättningar och andra förmåner	125

Riksgäldens roll på finansmarknaden och i samhällsekonomin

Riksgälden fungerar som statens universalbank och ansvarar bland annat för att statens finanser hanteras effektivt och bidrar till att det finansiella systemet är stabilt. Vi stödjer därmed förutsättningarna för en varaktigt god och stabil utveckling av svensk samhällsekonomi.

Riksgälden tryggar en effektiv förvaltning av statens finanser

I Riksgäldens uppgifter ingår att sköta statens upplåning och förvalta statsskulden. Riksgälden lånar pengar för statens räkning genom att sälja statspapper, framför allt statsobligationer. Målet är att långsiktigt minimera statens kostnader för upplåningen med beaktande av risk. Hur mycket Riksgälden lånar varje år beror framför allt på hur statsbudgeten utvecklas och hur många gamla lån som förfaller. Vid underskott lånar staten pengar och då ökar statsskulden. Om det är överskott i budgeten betalar vi i stället tillbaka på lånen och statsskulden minskar. Riksgälden gör prognoser för statens lånebehov för att kunna planera upplåningen effektivt och på så sätt minska räntekostnaden.

Riksgälden är också statens internbank och ansvarar för den statliga betalningsmodellen där stora summor betalas ut och in varje dag via myndigheter och banker. Inbetalningarna är främst skatter medan utbetalningarna kan vara till exempel pensioner, bidrag och studiemedel. Syftet med betalningsmodellen är att statens betalningar ska utföras effektivt och säkert till så låg kostnad som möjligt.

Robust krishantering för att värna finansiell stabilitet

En viktig förutsättning för att samhällsekonomin ska fungera är att det finansiella systemet är stabilt. Problem i den finansiella sektorn kan orsaka stora kostnader för svensk ekonomi. När sådana problem

uppstår ansvarar Riksgälden för att upprätthålla den finansiella stabiliteten genom att ha beredskap för att ta kontroll över krisande banker, finansiella institut och centrala motparter. Staten kan på detta sätt agera snabbt och kraftfullt för att undvika en finansiell kris utan att skattemedel sätts på spel. I stället ska aktieägare och långivare stå för kostnaderna för att återskapa stabilitet i verksamheten. Syftet med detta regelverk, som kallas resolution, är att effektivt upprätthålla finansiell stabilitet och att på olika sätt minimera kostnaderna för en eventuell framtida finanskris.

Vid hot om en allvarlig störning i det finansiella systemet kan staten, genom Riksgälden, i vissa fall också ge förebyggande statligt stöd till livskraftiga banker och institut. Riksgälden ansvarar även för insättningsgarantin och investerarskyddet. Insättningsgarantin innebär att insättaren får ersättning av staten om banken eller institutet går i konkurs. Skyddet gäller upp till 1 050 000 kronor per person och institut. Med ett starkt konsumentskydd kan insättare känna sig trygga även i tider av finansiell oro, vilket i sig bidrar till stabilitet i det finansiella systemet.

Statliga garantier möjliggör samhällsviktiga investeringar och projekt

Riksgälden tillhandahåller garantier och utlåning till olika projekt utanför staten. Det största åtagandet är garantin till byggandet av Öresundsbron. Ett statligt garantiåtagande innebär att staten går i borgen för någon annans betalningsåtaganden, vilket leder till en ekonomisk risk för staten. Ett skäl till att staten ger garantier och lån är att vissa prioriterade projekt har risker som privata finansiärer har svårt att värdera. Staten kan också ge garantier och lån för att främja utvecklingen inom ett visst område. Det gäller exempelvis de gröna kreditgarantierna för stora industriinvesteringar som bidrar till Sveriges miljö- och klimatpolitiska mål. Staten kan också ge garantier och lån vid kriser i samhällsviktig verksamhet.

Riksgälden bedömer riskerna och bestämmer även avgifter och villkor för de garantier som ställs ut för att säkerställa en kostnadseffektiv och ansvarsfull hantering. Årligen publicerar vi en rapport med bedömningar om de samlade riskerna i statens garanti- och utlåningsportfölj.

Riksgälden har också ansvaret för att säkra en trygg finansiering av kärnavfallet. Det innebär att vi säkerställer att kärnkraftsindustrin kan finansiera hanteringen och slutförvaringen av kärnavfall och använt kärnbränsle, avvecklingen och rivningen av anläggningarna samt den forskning som krävs för att möjliggöra detta. Principen bakom utformningen av finansieringsramverket är att den som förorenar står för kostnaderna som uppstår och att staten och därmed skattebetalarna inte ska behöva betala.

Riksgälden inom civilförsvaret

Säkerhetsfrågor är prioriterade på Riksgälden och vi arbetar kontinuerligt med att utveckla krisberedskapen. Sedan den 1 oktober 2022 är Riksgälden en beredskapsmyndighet som ingår i beredskapssektorerna Finansiella tjänster och Ekonomisk säkerhet. Det är viktigt att Riksgälden kan hantera sina uppgifter i fredstid, såväl som vid kris och ytterst i krig. På så sätt säkerställer vi att statliga betalningar kan utföras, stabiliteten i det finansiella systemet kan säkras och att upplåning kan ske så att staten kan uppfylla sina åtaganden.

Året i korthet

Stort budgetöverskott och statsskulden på historiskt låg nivå

Det gångna året har den svenska ekonomin präglats av historiskt hög inflation, snabbt stigande räntor och höga elpriser. Tillväxten i ekonomin saktade av, men statsfinanserna utvecklades trots det starkt. Det berodde inte minst på oväntat stora inflöden kopplade till Svenska kraftnäts kapacitetsavgifter, så kallade flaskhalsintäkter.

Statens budgetsaldo visade sammantaget ett överskott på 164 miljarder kronor för 2022, mer än en fördubbling jämfört med 2021. Därmed minskade statens upplåningsbehov och statsskulden fortsatte nedåt. Statsskulden slutade året på 1 093 miljarder kronor och var därmed tillbaka på en lägre nivå än före pandemin. Mätt som andel av BNP minskade statsskulden från 22 procent 2021 till 18 procent 2022, baserat på Riksgäldens prognos för BNP från oktober 2022 (utfallet för 2022 var inte publicerat när årsredovisningen färdigställdes). Det är den lägsta nivån sedan 1971.

Nya uppgifter och viktiga händelser under året

Riksgäldens hantering av konsekvenserna av Rysslands invasion av Ukraina beskrivs i eget avsnitt.

Ny riksgäldsdirektör

Den 1 februari tog Karolina Ekholm över som riksgäldsdirektör efter Hans Lindblad.

Riksgälden blir beredskapsmyndighet

Från och med den 1 oktober är Riksgälden beredskapsmyndighet med utvidgat beredskapsansvar. Tio beredskapssektorer har inrättats i syfte att stärka motståndskraften inom viktiga samhällsfunktioner och utveckla samverkan mellan sektorernas aktörer. Riksgälden ingår i beredskapssektorerna Finansiella tjänster och Ekonomisk säkerhet.

Ekonomiska säkerheter för radiologiska olyckor

Sedan den 1 januari 2022 har Riksgälden i uppdrag att säkerställa att det finns försäkringar och kompletterande säkerheter för anläggningshavares ersättningsansvar vid radiologiska olyckor.

Resolutionsmyndighet för centrala motparter

Den 12 augusti 2022 utvidgades Riksgäldens uppgifter som resolutionsmyndighet till att även innefatta centrala motparter. I Sverige finns en central motpart, Nasdaq Clearing AB. Centrala motparter är företag som agerar mellanhand mellan köpare och säljare i en finansiell transaktion och resolutionsregelverket syftar till att säkerställa en ordnad krishantering och därigenom upprätthålla den finansiella stabiliteten. Vid resolution övertar Riksgälden kontrollen av den centrala motparten och vidtar de åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa den centrala motpartens kritiska funktioner.

Riksgälden ställer för första gången ut en grön kreditgaranti

Riksgälden fattade ett historiskt beslut den 25 april. Då ställde vi ut en kreditgaranti till AB Svensk Exportkredit för ett lån på 3 miljarder kronor inom ramen för programmet för garantier för stora gröna industriinvesteringar. Investeringen rör en ombyggnation av Preems anläggning i Lysekil för att producera diesel baserad på förnybar råvara. Det är den första garantin Riksgälden beslutat om inom ramen för statens gröna garantiprogram.

Ett historiskt beslut togs den 25 april – Riksgälden ställde ut den första gröna kreditgarantin.

Nya ramavtal för betalningstjänster är på plats

Riksgälden tecknade nytt ramavtal för betalningstjänster med Danske Bank och Swedbank. Det innebär att det är dessa banker som tar hand om de statliga myndigheternas betalningar de närmaste fyra åren. Det gäller till exempel betalning av löner, hyror och leverantörsbetalningar, men också samhällsbetalningar som pensioner, studiemedel och utbetalningar från socialförsäkringssystemet.

Riksgälden avvecklar kronposition

Riksgäldens styrelse beslutade vid mötet den 24 augusti 2022 att avveckla en strategisk position i den svenska kronan mot euron. Riksgälden började bygga upp positionen för en starkare krona mot euron 2018, men med stora förändringar i den globala ekonomin fanns det inte längre lika tydliga motiv att hålla positionen med hänsyn till kostnad och risk. Positionen på knappt 7 miljarder kronor avvecklades under hösten. Resultatet blev en vinst på 3 miljoner kronor.

Lånet till SAS har skrivits ned

I början av februari 2022 utnyttjade SAS sin låneram hos Riksgälden och lånade 1,5 miljarder kronor. I juli ansökte SAS om rekonstruktion. Vid tidpunkten för publicering av årsredovisningen var värdet på Riksgäldens lånefordran mycket osäkert och har skrivits ned med 90 procent.

Saab-konkursen avslutad efter drygt 10 år

Under året har Riksgäldens hantering av fordran gällande Saab fått ett avslut till följd av regeringens försäljning av Orio AB till Hedin Mobility Group AB, samt slututdelning i Saabs konkurs. Totalt har Riksgälden återvunnit närmare 1,2 miljarder kronor på fordran som ursprungligen uppgick till 2,1 miljarder kronor.

Flexibelt arbetssätt ställer nya krav på arbetsmiljön

Efter att coronarestriktionerna för arbete på kontoret avvecklades har majoriteten av medarbetarna valt att utnyttja möjligheten till distansarbete upp till 50 procent av arbetstiden. Det hybrida arbetssättet ställer flera nya krav på organisationen och är något Riksgälden jobbade med under året.

Samtidigt uppmuntrades medarbetarna på olika sätt att öka närvaron på kontoret. Bland annat genomfördes det veckovisa interna stormötet med alla medarbetare, Fredagsinfo, som frukostmöte på kontoret första fredagen i varje månad.

Ett nytt intranät lanserades

I december lanserade Riksgälden sitt nya intranät. Med hybrida arbetssätt förstärks behovet av en väl fungerande digital arbetsplats. Det nya intranätet skapar förutsättningar för effektivt samarbete, men också för att bygga gemenskap oavsett om vi ses på kontoret varje dag eller inte.

Riksgäldsdirektören har ordet

Det har gått ett år sedan jag tillträdde som riksgäldsdirektör den 1 februari 2022. Det har varit ett år som präglats av turbulens, både avseende säkerhetssituationen i vårt närområde och utvecklingen i ekonomin. I början av året påverkades vi dessutom fortfarande av coronavirusvarianten omikrons framfart.

I kölvattnet av pandemi och krig har det skett en avmattning i ekonomin, även om utvecklingen under 2022 var starkare än många prognosmakare förväntade sig under våren. Hög inflation har lett till snabbt stigande räntor. Statsfinanserna har utvecklats starkt och Riksgälden har fått hantera stora kassainflöden från framför allt Svenska kraftnät som en följd av de höga elpriserna. I årets sista statsupplåningsrapport reviderade vi dock upp prognosen för upplåningsbehovet något.

En osäkrare omvärld kräver resurser och ökad samverkan

Efter pandemins utmaningar mötte vi återigen en ny situation med ett krig i vårt närområde. Säkerhetsfrågorna hamnade ännu mer i fokus med målet att skydda vår viktiga verksamhet mot hot som påverkansförsök och cyberattacker.

Samverkan med andra aktörer är helt central för att kunna hantera effekterna av den omvärldssituation vi befinner oss i. Under året har vi haft ett tätt samarbete inom den finansiella sektorn, inte minst med myndighetskollegorna inom de nya beredskapssektorerna Finansiella tjänster och Ekonomisk säkerhet.

Ett annat viktigt samverkansforum är Finansiella stabilitetsrådet, vars syfte är att värna den finansiella stabiliteten. Rådet leds av finansmarknadsministern och under året kallades det – utöver de två ordinarie mötena – till två extrainsatta möten. Vid extramötet i januari diskuterades bland annat det spända säkerhetsläget i Europa och risker för effekter på de finansiella marknadernas funktionssätt.

Vid extramötet i september var fokus på likviditetsproblem i marknaden för elderivat, vilket resulterade i uppdraget till Riksgälden att ställa ut statliga kreditgarantier till elproducenter. Under året fick också Riksgälden i uppdrag att leda ett myndighetsgemensamt arbete med att kartlägga obligationsmarknadens funktionssätt.

Den 8 november presenterade den nya regeringen sin första budget. Riksgälden fick utökade medel för att stärka vår förmåga att motverka cyberhot och verka under höjd beredskap. Att bygga upp Riksgäldens förmågor inom civilt försvar kräver resurser och vi välkomnar tillskottet.

Nya arbetsformer utvecklas

I början av året fick vi än en gång återgå till att arbeta hemifrån på grund av spridning av covid-19, men i mitten av mars kunde vi till slut komma tillbaka till kontoret. Sedan dess råder ett nytt normaltillstånd med möjlighet för medarbetarna att jobba viss tid hemifrån. Under pandemin fick vi erfarenhet av hur vi kan jobba effektivt och säkert på distans och nu tar vi med oss de positiva erfarenheterna in i ett nytt normalläge som ökar flexibiliteten för medarbetarna.

Det hybrida arbetssättet kräver samtidigt nya sätt att leda verksamheten, liksom nya verktyg för att kunna jobba bra tillsammans. En fortsatt utveckling av det digitala verksamhetsstödet är viktigt då tekniken är en möjliggörare för det hybrida arbetssättet.

Riksgälden – en expertmyndighet

Riksgäldens medarbetare är experter inom de områden vi ansvarar för. Vi ska vara ledande inom våra verksamhetsområden så att vi kan leverera analyser av hög kvalitet till beslutsfattare och påverka att våra uppdrag och uppgifter utformas ändamålsenligt i en föränderlig värld. Vi fortsätter därför att utveckla verksamhetens analysförmåga och ser till att använda våra gemensamma resurser och kompetenser på ett effektivt sätt.

Vår strävan mot Ett Riksgälden är en viktig pusselbit i utvecklingsarbetet. Vi som jobbar på Riksgälden har olika uppgifter, i olika delar av organisationen, men vi ska dra nytta av de fördelar som kommer av att vi är samlade under samma tak. Med smidigare internt samarbete blir resultatet bättre, jobbet roligare och Riksgälden en mer attraktiv arbetsplats.

Parallellt med att hantera utmaningarna i vår omvärld har vi våra grunduppgifter att förvalta. Under året har vi dessutom tagit oss an flera nya uppgifter och uppdrag och vi har fortsatt att utveckla Riksgäldens samhällsviktiga verksamhet. Jag kan konstatera att det är tack vare medarbetarnas kompetens och starka engagemang som Riksgälden fortsatt står stadig i en turbulent omvärld.

Karolina Ekholm
Riksgäldsdirektör

Riksgälden har fått utökade medel för att stärka förmågan att motverka cyberhot och verka under höjd beredskap.

Organisation och styrning

Nya uppgifter, fortsatt utveckling av Riksgäldens förmågor inom civilt försvar och en förstärkning av vårt arbete med analys har föranlett vissa organisationsförändringar.

Riksgäldens mål och vision

Riksdagen beslutar om de lagar som är grunden för Riksgäldens verksamhet. Regeringen beslutar om förordningar och regleringsbrev som styr Riksgäldens verksamhet, myndighetens mål och hur resultaten ska rapporteras. Regeringen utser ledamöterna i Riksgäldens styrelse och ledamöterna i resolutionsdelegationen.

Utifrån riksdagens och regeringens beslut om uppgifter och inriktning har Riksgälden formulerat följande strategiska mål:

- Nå lägsta kostnad för statens finansiella förvaltning med beaktande av risk.
- Aktivt bidra till en stabil och hållbar finansiell sektor.
- Leda utvecklingen inom uppdragsområdena samt proaktivt bidra till utvecklingen av samhälls-ekonomin där det är relevant.
- Präglas av öppenhet, hög intern effektivitet, kvalitet och säkerhet.
- Vara en hållbar, attraktiv arbetsplats med engagerade medarbetare och ledare.

De strategiska målen utgör stöd för avdelningarnas och enheternas verksamhetsplanering.

Riksgäldens vision är att medarbetarna tillsammans ska göra Riksgälden till en förebild, både i Sverige och internationellt. Genom att vara en förebild i alla delar av verksamheten bidrar Riksgälden till att säkra en effektiv förvaltning av statens finanser och till att upprätthålla den finansiella stabiliteten.

Fyra uppdragsavdelningar

Uppdragsverksamheten är indelad i fyra avdelningar utifrån regeringens uppgifter och uppdrag till Riksgälden: Skuldförvaltning, Finansiell stabilitet och konsumentskydd, Statens internbank och Garanti och finansiering. Därutöver finns avdelningarna Ekonomisk analys, IT, Stab samt Styrning och verksamhetsstöd. Avdelningschefer leder verksamheten inom avdelningarna. Avdelningarna är indelade i enheter som leds av enhetschefer.

Organisationsförändringar under 2022

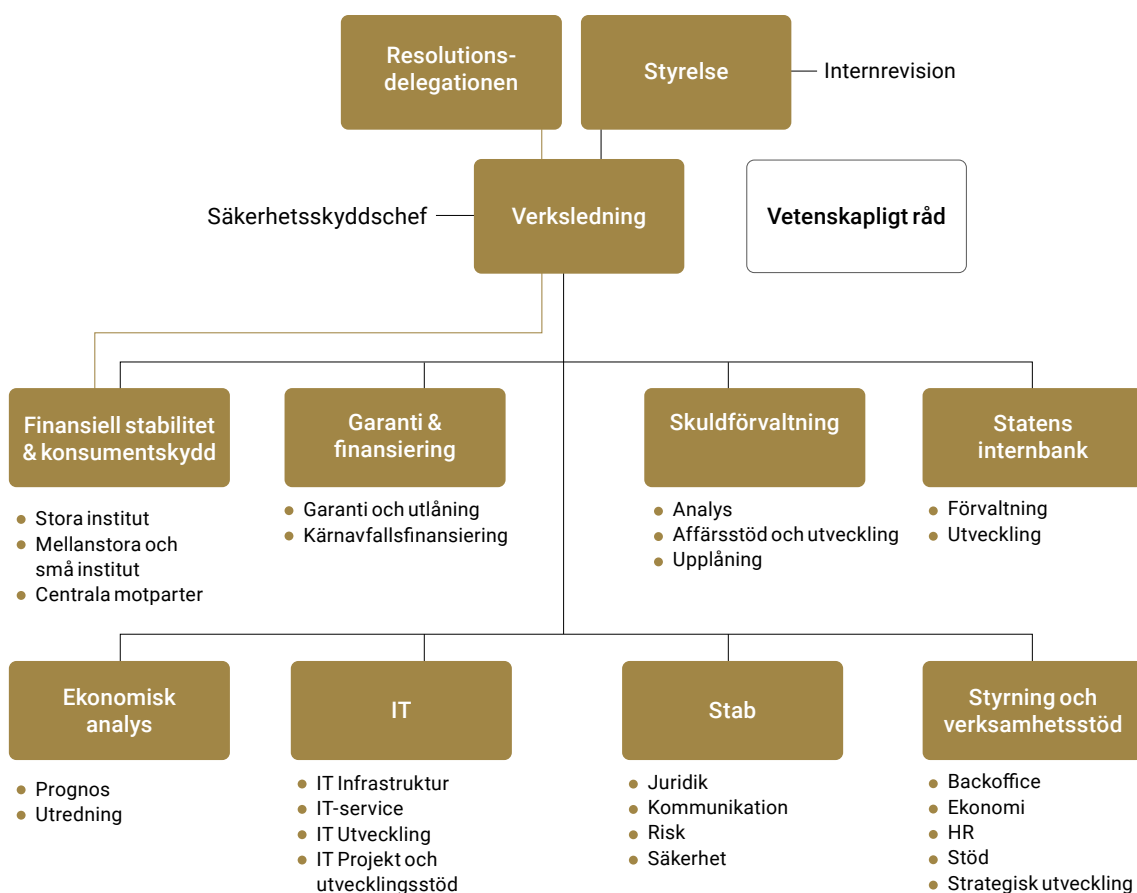
Två nya avdelningschefer och ny struktur inom Ekonomisk analys

Under våren fick Ekonomisk analys en ny avdelningschef. Från och med den 1 oktober delades avdelningen upp i två enheter, Utrednings- respektive Prognosenheten. Omorganisationen syftar till att tydliggöra och stärka avdelningens uppdrag att bistå hela organisationen med kvalificerad ekonomisk analys.

Även Skuldförvaltning fick en ny avdelningschef under våren.

Ny enhet på Finansiell stabilitet och konsumentskydd

Från den 12 augusti är Riksgälden resolutionsmyndighet inte bara för banker och finansiella institut, utan även för centrala motparter. Uppgiften ligger på avdelningen Finansiell stabilitet och konsumentskydd som utvidgades med en ny enhet.

Riksgäldens miljöledningsarbete

Riksgäldens miljöarbete utgår från förordningen (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter. Under 2022 har arbetet fortsatt med att förbättra myndighetens miljöprestanda, främst inom områdena brandskydd, energiförbrukning och upphandling, som är de områden där Riksgälden bedöms ha störst miljöpåverkan.

Riksgäldens styrelse ansvarar för verksamheten

Riksgäldens styrelse utses av regeringen och i början av året utsågs justitierådet Linda Haggren till ny ledamot i styrelsen. Styrelsen ska se till att verksamheten bedrivs författningsenligt och effektivt. Den beslutar om arbetsordning, verksamhetsplan, årsredovisning, förslag till riktlinjer för stats-skuldens förvaltning och i andra frågor som är av större betydelse eller principiell karaktär.

Styrelsen ska också säkerställa att det finns en betryggande intern styrning och kontroll. Inom Riksgälden finns en internrevisor som rapporterar direkt till styrelsen. Styrelsen har ett revisionsutskott som leds av styrelsens vice ordförande. Ytterligare en styrelseledamot och riksgälds-direktören ingår i revisionsutskottet.

Vid styrelsens möten närvarar två arbetstagarrepresentanter från SacoS och ST.

Gunilla Nordlöf
(ordförande)
Generaldirektör
E-hälsomyndigheten
Tillträdde 2020

Jan Landahl
(vice ordförande)
Före detta riksrevisor
Tillträdde 2020

Inga-Lill Askersjö
Justitieråd Högsta
förvaltningsdomstolen
Tillträdde 2020

Karolina Ekholm
Riksgäldsdirektör

Rikard Forslid
Professor
Stockholms universitet
Tillträdde 2016

Linda Haggren
Justitieråd Högsta
förvaltningsdomstolen
Tillträdde 2022

**Ylva Hedén
Westerdahl**
Prognoschef
Konjunkturinstitutet
Tillträdde 2017

**Helena Thunander
Holmstedt**
Ekonomidirektör
Försvarsmakten
Tillträdde 2015

Nils Öberg
Generaldirektör
Försäkringskassan
Tillträdde 2017

Karolina Ekholm ny riksgäldsdirektör

Riksgäldsdirektören utses av regeringen för att leda verksamheten mot uppsatta mål enligt styrelsens direktiv och riktlinjer. Karolina Ekholm tillträdde som riksgäldsdirektör den 1 februari 2022. Förordnandet gäller till och med 31 januari 2028.

Verksledning och ledningsgrupp

Riksgäldens verksledning består av riksgäldsdirektören, den biträdande riksgäldsdirektören och chefsjuristen.

Ledningsgruppen leds av riksgäldsdirektören och i den ingår den biträdande riksgäldsdirektören, chefsjuristen och avdelningscheferna. Även kommunikationschefen och säkerhetsskyddschefen deltar på mötena. Ledningsgruppen ska stötta riksgäldsdirektören i styrningen av myndigheten. Gruppen har bland annat till uppgift att bereda och diskutera strategiska frågeställningar och övergripande beslut som fattas av riksgäldsdirektören.

Under året har Riksgälden jobbat med sin beredningskultur och har infört ett nytt forum för beredning av vissa skuldförvaltningsfrågor. Syftet med det nya forumet är att säkerställa att viktiga frågor bereds brett och att beslut föregås av en initierad diskussion och att vi kommer fram till väl avvägda förslag och beslut.

Resolutionsdelegationen

Resolutionsdelegationen är ett särskilt beslutande organ för frågor som Riksgälden ska pröva enligt lagen om resolution, lagen om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut och om stabilitetsfonden, lagen om insättningsgaranti och lagen om investerarskydd. Sedan den 12 augusti 2022 omfattas även frågor som Riksgälden ska pröva enligt EU-förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter samt lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter.

Beslut fattas i frågor som är av principiell karaktär, är av större betydelse eller avser föreskrifter.

Resolutionsdelegationen fastställer en arbetsordning inom sitt ansvarsområde. Riksgäldens styrelse ansvarar för att resolutionsdelegationen tilldelas medel och resurser i övrigt för sin verksamhet, att den verksamheten bedrivs författningsenligt och effektivt och att den redovisas på ett tillförlitligt sätt.

Resolutionsdelegationen bestod under 2022 av riksgäldsdirektör Karolina Ekholm (ordförande), Helena Thunander Holmstedt (vice ordförande), ekonomidirektör på Försvarmakten, Linda Haggren, justitieråd i Högsta förvaltningsdomstolen, Göran Lind, tidigare rådgivare till Riksbankens direktion samt Magnus Uggle, före detta bankdirektör.

Vetenskapligt råd

Riksgälden har även ett vetenskapligt råd med externa ledamöter från akademien som bidrar med särskild vetenskaplig kompetens inom Riksgäldens ansvarsområden. Riksgäldsdirektören leder rådets möten. Under året har antalet ledamöter utökats från tre till fem personer. Sedan den 1 november ingår Marieke Bos, docent i finansiell ekonomi vid Handelshögskolan i Stockholm, Roine Vestman, docent i nationalekonomi vid Stockholms universitet och Peter Englund, professor emeritus i finansiell ekonomi vid Handelshögskolan i Stockholm i rådet. Ledamöter som fortsätter sitt uppdrag är Nils Gottfries, professor i nationalekonomi vid Uppsala universitet och Anna Larsson Seim, docent i nationalekonomi vid Stockholms universitet.

Ett år präglat av kriget i Ukraina

Kriget i Ukraina har på många sätt präglat Riksgäldens verksamhet under året. Vi har ytterligare stärkt vårt fokus på säkerhet och civilt försvar för att säkra verksamheten under såväl normala förhållanden, som vid fredstida kriser och ytterst i krig. Under året tillkom också nya uppgifter med indirekt eller direkt koppling till den försämrade säkerhetssituationen och effekterna av kriget.

Riksgäldens krisstaber aktiverade

Riksgäldens primära ledningsfunktion för kriser är den konventionella krisstaben. Den aktiverades i samband med Rysslands invasion av Ukraina och den ökade risken för cyberattacker och påverkanskampanjer som följde.

Riksgälden har även en finansiell krisstab som också aktiverades för att följa utvecklingen på de finansiella marknaderna och analysera krigets effekter på svensk ekonomi, de offentliga finanserna och för Riksgäldens ansvarsområden.

Krisstabernas verksamheter fördes över till den löpande verksamheten efter sommaren.

Analyser av finansiella och operativa risker

Riksgälden har till följd av kriget i Ukraina genomfört riskanalyser för att identifiera eventuell påverkan på verksamheten.

Prioriterat arbete med civilt försvar

Ett fokusområde för Riksgäldens strategiska utvecklingsarbete under året var att fortsätta utveckla säkerhet och förmåga inom civilt försvar. Efter Rysslands invasion av Ukraina och det drastiskt försämrade säkerhetspolitiska läget i Europa ökade säkerhetsriskerna även för Sverige. Cyberhot och påverkanskampanjer av olika slag har setts som risker.

Riksgälden hade även att hantera EU:s sanktioner mot Ryssland. Vi kunde dock konstatera att verksamheten inte berörts då det inte funnits kopplingar till rysk ekonomi.

Cyberhot och påverkanskampanjer har setts som risker.

Riksgälden blev beredskapsmyndighet

Den 19 maj fattade regeringen beslut om inrättandet av tio beredskapssektorer i syfte att stärka motståndskraften inom viktiga samhällsfunktioner och utveckla samverkan mellan sektorernas aktörer. Den 1 oktober trädde beslutet i kraft och med det blev Riksgälden beredskapsmyndighet med utvidgat beredskapsansvar. Riksgälden ingår i beredskapssektorerna Finansiella tjänster och Ekonomisk säkerhet.

Samverkan mot säkerhets- och cyberhot

I syfte att möta hot inom cyberområdet har ett flertal arbetsgrupper startat – såväl internt som externt. Bland annat kan nämnas ett pilotprojekt kring cybersäkerhet mellan aktörer inom den finansiella sektorn och Nationellt cybersäkerhetscenter (NCSC Finansforum).

Riksgälden har också deltagit i flera övningar som har genomförts tillsammans med andra aktörer för att öka den finansiella sektorns förmåga att hantera en situation som till exempel kan innehålla cyberattacker och desinformation.

Årets upplaga av Finansdagen som Riksgälden arrangerade den 28 april hade temat "Krisberedskap och kontinuitetsplanering inom betalningsområdet". Bland de medverkande fanns bland annat finansmarknadsminister Max Elger och Fredrik Bynander från Försvarshögskolan. Intresset för årets tema var stort och Finansdagen lockade över 500 deltagare från 170 olika myndigheter, företag och organisationer.

På en temadag under krisberedskapsveckan fick medarbetarna bland annat lära sig hur man kan odla grönsaker inomhus.

Höjd kunskapsnivå bland medarbetarna

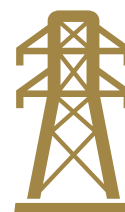
Internt har Riksgälden höjt kunskapsnivån inom flera säkerhetsområden, bland annat informationssäkerhet och krisberedskap. Under året har det genomförts olika utbildningar och i samband med Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) krisberedskapsvecka genomförde Riksgälden en temadag för att höja medarbetarnas kompetens i frågor som rör den egna beredskapen. Under dagen fanns det möjlighet att lära sig mer om vilken mat som är bra att ha hemma inför en krissituation, hur man lagar mat när det inte finns el och hur man kan odla grönsaker inomhus.

Nytt uppdrag kopplat till kraftigt stigande elpriser

Kriget i Ukraina och EU:s sanktioner mot Ryssland ledde till att Ryssland ströp gasleveranserna till Europa. Även om Sveriges import av rysk gas är mycket liten påverkades elpriserna även i Sverige, inte minst i de södra delarna av landet.

Den exceptionella prisökningen och volatiliteten på elmarknaden ledde till att elproducenter som handlar med elderivat behövde ställa allt större säkerheter hos Nasdaq Clearing. Det skulle kunna leda till likviditetsproblem för i grunden solida bolag och spilla över på Nasdaq Clearing och i förlängningen även till andra marknader och orsaka störningar i det finansiella systemet. För att förhindra att en sådan situation skulle riskera att uppstå gav regeringen Riksgälden i uppdrag att ställa ut kreditgarantier för lån till elproducenter som clearar på elderivatmarknaden i Nasdaq Clearing AB.

Vid utgången av 2022 hade det inte inkommit några ansökningar. Volatiliteten på elmarknaden har dock varit hög och då efterfrågan på statliga garantier till stor del styrs av prisutvecklingen på elmarknaden bedömer Riksgälden att programmet medfört en trygghet för elproducenter och den centrala motparten Nasdaq Clearing.

Riksgälden fick i uppdrag att ställa ut kreditgarantier för lån till elproducenter.

Skuldförvaltning

Med överskott i statens budget för andra året i rad fortsatte statsskulden att minska. Det betyder att Riksgälden, sett över året, bara lånade för att ersätta tidigare tagna lån som förföll. Jämfört med föregående år minskade statens upplåningsbehov och vi drog därför ner utbudet av statsobligationer i våra auktioner. Samtidigt parerade vi svängningar i upplåningsbehovet genom att justera volymen statsskuldväxlar och andra kortfristiga lån. Inom positionstagningen avvecklade vi positionen för en starkare krona med en liten vinst.

UPPGIFT OCH MÅL

Riksgälden tar upp och förvaltar lån för statens räkning enligt regler i budgetlagen och riktlinjer från regeringen. Målet är att långsiktigt minimera kostnaden för statsskulden samtidigt som risken i förvaltningen beaktas.

De lån som Riksgälden tagit upp genom åren utgör Sveriges statsskuld. Vi lånar dels för att finansiera underskott i statens budget, dels för att ersätta gamla lån i statsskulden som förfaller och ska återbetalas. Underskott i statens budget finansieras med nya lån och statsskulden ökar. Om statsbudgeten i stället visar överskott behöver vi inte ersätta alla lån som förfaller med nya lån och statsskulden minskar.

I Riksgäldens uppgifter ingår också att ansvara för statens likviditetsförvaltning, det vill säga att hantera statens kassa. Likviditetsförvaltningen ska bedrivas effektivt och på ett sådant sätt att staten alltid kan fullgöra sina betalningar.

Riksgälden lämnar i samband med årsredovisningen även rapporten "Statsskuldens förvaltning – underlag för utvärdering", där verksamheten följs upp mer djupgående.

Överskott i statens budget gav minskat upplåningsbehov

Statens budgetsaldo stärktes för andra året i rad och överskottet växte till 164 miljarder kronor 2022 från 78 miljarder kronor 2021 (se tabell 1). Det stora överskottet förklaras inte främst av den underliggande ekonomiska utvecklingen utan av tillfälliga faktorer. Stigande inflation ökade inkomsterna från bland annat konsumtionsskatter, medan högre elpriser gav ett stort inflöde av pengar till staten via kapacitetsavgifter till Svenska kraftnät. Även återbetalning av lån som Riksgälden tagit upp åt Riksbanken bidrog till att stärka budgetsaldot.

Statens primärsaldo – skillnaden mellan inkomster och utgifter exklusive Riksgäldens nettoutlåning och räntebetalningar på statsskulden – stärktes med 75 miljarder kronor jämfört med 2021. Det förklaras av att skatteinkomsterna ökade mer än utgifterna under året. Nettoutlåningen hade den största positiva påverkan på budgetsaldot till följd av både Riksbankens återbetalning av valutalån och den ökade inlåningen från Svenska kraftnät (se även avsnittet Statens internbank). Statens ränteutgifter hade en motverkande effekt och ökade mot bakgrund av valutakursförluster och högre marknadsräntor.

Tabell 1. **Statens budgetsaldo**

Miljarder kronor	2018	2019	2020	2021	2022
Primärsaldo ¹	98	65	-173	3	78
Riksgäldens nettoutlåning ² (-)	4	-69	28	-74	-112
Räntor på statsskulden (-)	13	22	19	-1	27
Budgetsaldo³	80	112	-221	78	164
Budgetsaldo exkl. Riksbanken	91	45	-215	21	102

¹ Primärsaldot är statens inkomster minus utgifter exklusive Riksgäldens nettoutlåning och räntebetalningar.

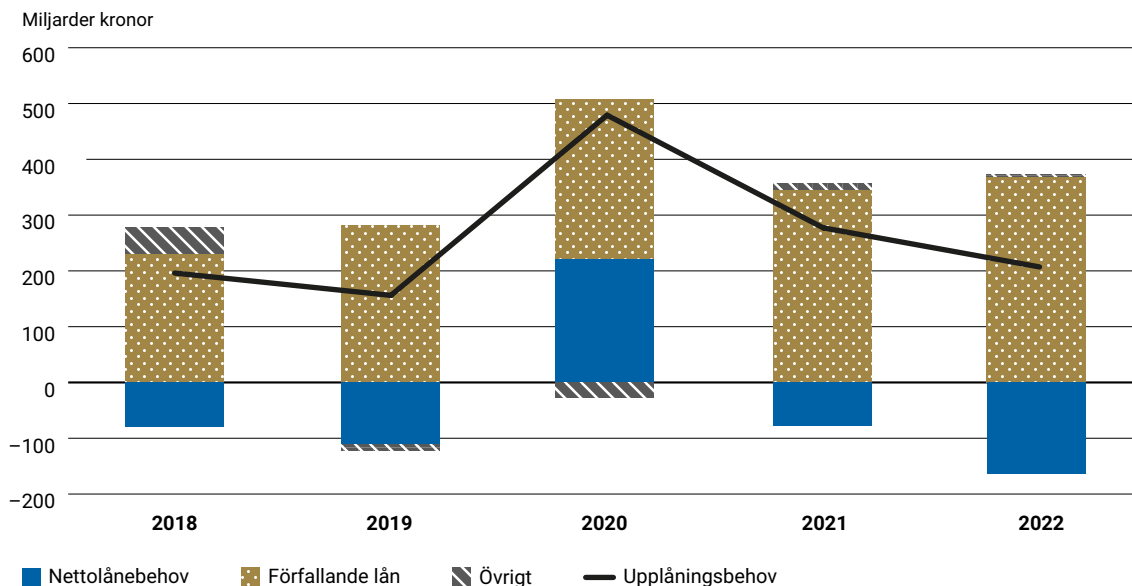
² Riksgäldens nettoutlåning utgörs i huvudsak av nettoförändringar av myndigheters lån och placeringar hos Statens internbank. Nettoutlåningen påverkar budgetsaldot (nettolånebehovet) och statsskulden, men omfattas inte av det statliga utgiftstaket.

³ Budgetsaldot med omvänt tecken är statens nettolånebehov.

Anmärkning: Parentes med minustecken visar att nettoutlåningen är en utgiftspost, liksom posten räntor på statsskulden. En siffra med positivt tecken innebär därmed ett lägre budgetsaldo, medan negativt tecken innebär ett högre budgetsaldo.

Bortsett från 2020, då coronaviruset bröt ut, har statsbudgeten visat överskott varje år från och med 2016. Ett positivt budgetsaldo innebär att statens nettolånebehov är negativt (se de blå boxarna i diagram 1). Statens totala upplåningsbehov inkluderar även refinansiering av förfallande lån (de guldfärgade, prickiga boxarna). Som framgår av den svarta linjen i diagrammet minskade det totala upplåningsbehovet till 209 miljarder kronor 2022 från 279 miljarder kronor 2021.

Diagram 1. Statens upplåningsbehov

Anmärkning: Nettolånebehovet är budgetsaldot med omvänt tecken. I posten Övrigt ingår bland annat en justering för att nettolånebehovet avser likviddag och upplåningen avser affärsdag.

Olika typer av statspapper

Riksgälden lånar genom att emittera (ge ut) statspapper på räntemarknaden. Vi använder olika statspapper med olika löptider, i såväl kronor som utländsk valuta.

Upplåningen i kronor görs framför allt med:

- **Nominella statsobligationer.** Värdepapper som ger en årlig kupongränta. När obligationerna ges ut är löptiden minst ett år, vanligen mellan fem och tio år.
- **Realobligationer.** Värdepapper som ger en fast real ränta och ersättning för inflation.
- **Statsskuldväxlar.** Korta värdepapper med löptid på upp till 12 månader. Används för att parera väntade och oväntade svängningar i statens lånebehov.

Riksgälden kan också låna på den internationella marknaden genom att ge ut obligationer eller värdepapper med kort löptid i utländsk valuta. Denna lånekanal bidrar till god beredskap eftersom vi här har möjlighet att låna stora belopp på kort tid.

Minskad obligationsupplåning och parerande med korta lån

Riksgälden ger ut både obligationer med flerårig löptid på kapitalmarknaden och värdepapper med kortare löptid än ett år, framför allt statsskuldväxlar, på penningmarknaden (se ruta ovan). Tabell 2 visar hur upplåningsbehovet finansierades med olika skuldinstrument under 2022.

Tabell 2. Årlig upplåning uppdelad på olika marknader och skuldinstrument

Miljarder kronor	2018	2019	2020	2021	2022
Penningmarknad, upplåning	70	101	305	176	154
Kapitalmarknad, upplåning	128	57	176	103	55
Nominella statsobligationer	32	30	100	83	46
Realobligationer	9	8	13	21	9
Gröna obligationer	0	0	20	0	0
Obligationer i utländsk valuta	88	19	43	0	0
statens egen del	0	0	0	0	0
vidareutlåning till Riksbanken	88	19	43	0	0
Upplåning, brutto	198	158	481	279	209

Anmärkning: Beloppet för statsskuldväxlar avser utestående stock vid utgången av året.

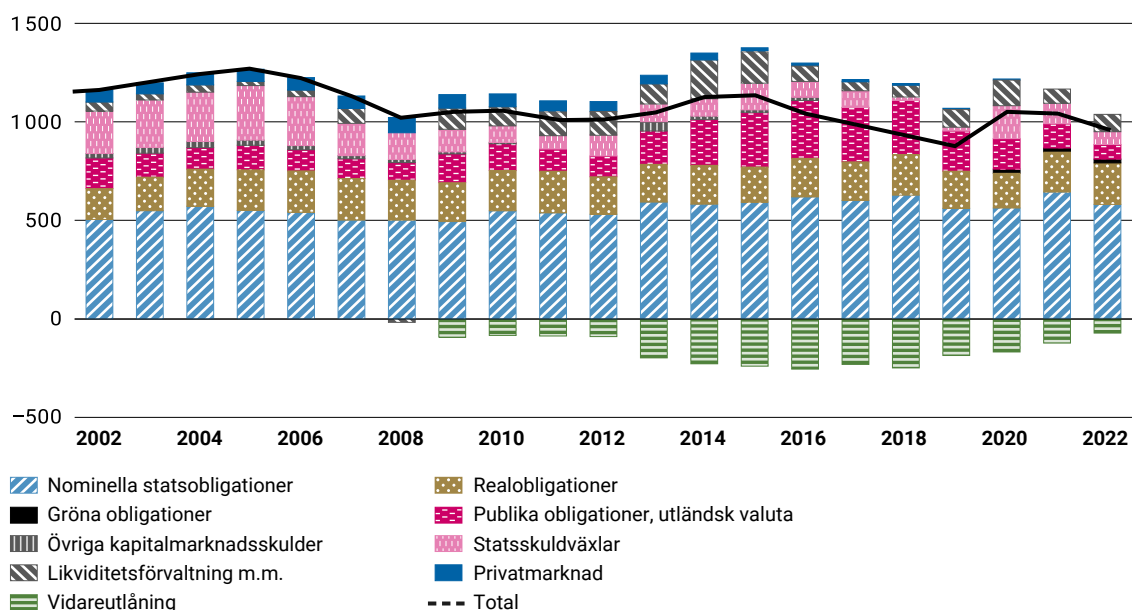
I början av året minskade vi obligationsupplåningen eftersom vår prognos visade på ett starkare budgetsaldo och därmed ett lägre upplåningsbehov. Efter att Ryssland invaderade Ukraina och elpriser, inflation och räntor började stiga ökade osäkerheten i prognoserna. Vi valde då att möta de kommande prognosförändringarna med kortfristiga lån. Denna upplåning kan vi snabbt dra ner på om upplåningsbehovet blir mindre än väntat eller inte består.

Även om den osäkra situationen bidrog till ett ökat fokus på den kortfristiga upplåningen under året är det fortsatt långfristiga lån i form av nominella statsobligationer som utgör den största delen av de utestående lånen i statsskulden (se diagram 2). Dessa obligationer är Riksgäldens viktigaste finansieringskälla för att hantera risk och minimera kostnaden för statsskulden över tid.

Riksgälden gav inte ut några gröna obligationer eller obligationer i utländsk valuta under året.

Diagram 2. Statsskulden fördelad på olika skuldinstrument

Miljarder kronor

Anmärkning: Statsskulden inklusive vidareutlåning och förvaltningstillgångar. Beloppet avser utestående stock vid utgången av året.

Ingen ny redovisning av likvid för statliga gröna obligationer

Eftersom Riksgälden inte har emitterat några gröna obligationer sedan 2020 finns ingen ny rapportering av emissionslikvid och berättigade gröna utgifter att redovisa. Allokeringen från emissionen 2020 rapporterades i årsredovisningen för 2021 och gäller fortfarande (se tabell 3).

Tabell 3. Redovisning av likvid från grön obligation

Miljoner kronor		Utgifter		Upplåning	
Anslag	Namn	2019	2020	Obligation	2020
20 01 003	Åtgärder för värdefull natur	862	266	EUB G SEK	20 000
20 01 008	Klimatbonus	1 280	482		
20 01 011	Åtgärder för havs- och vattenmiljö	1 151	296		
20 01 014	Skydd av värdefull natur	977	204		
20 01 016	Klimatinvesteringar	569	234		
20 01 019/20	Industriklivet	41	38		
21 01 007	Energiteknik	730	189		
22 01 002 AD2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur, Järnväg	9 779	2 683		
23 01 019	Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket	180	39		
		15 567	4 433		
			20 000	20 000	

God efterfrågan i auktioner men försämrad marknadslikviditet

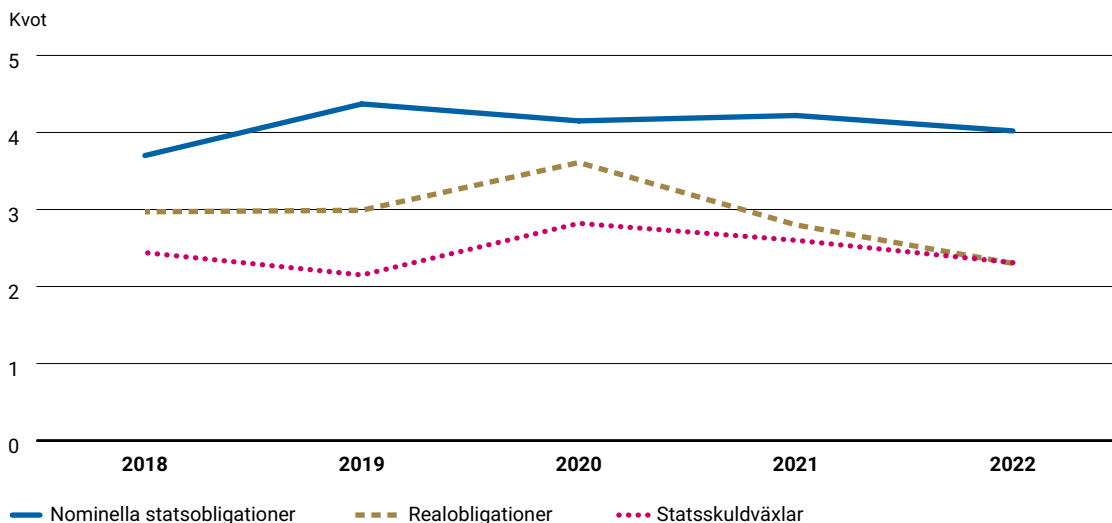
Riksgäldens regelbundna auktioner av obligationer och statsskuldväxlar utgör den så kallade primärmarknaden för statspapper. De statspapper som återförsäljarna köper i auktionerna kan säljas vidare på andrahandsmarknaden. En väl fungerande andrahandsmarknad med god likviditet är en viktig faktor för att attrahera investerare till svenska statspapper och hålla nere den långsiktiga kostnaden för statsskulden.

Övertecknade auktioner med några undantag för realobligationer

Budvolymen på nominella statsobligationer var i genomsnitt 4 gånger större än den erbjudna volymen i auktionerna under 2022 (se diagram 3). Det var något lägre än föregående år då den genomsnittliga teckningskvoten – budvolymen delat med den erbjudna volymen – var 4,2. För statsskuldväxlar sjönk kvoten till 2,3 från 2,6.

I auktionerna av realobligationer var efterfrågan mer varierande med en genomsnittlig teckningskvot på 2,3. Efterfrågan på kortare löptider var större än på längre löptider. Tre auktioner blev undertecknade och skurna, vilket innebär att Riksgälden valde bort vissa bud.

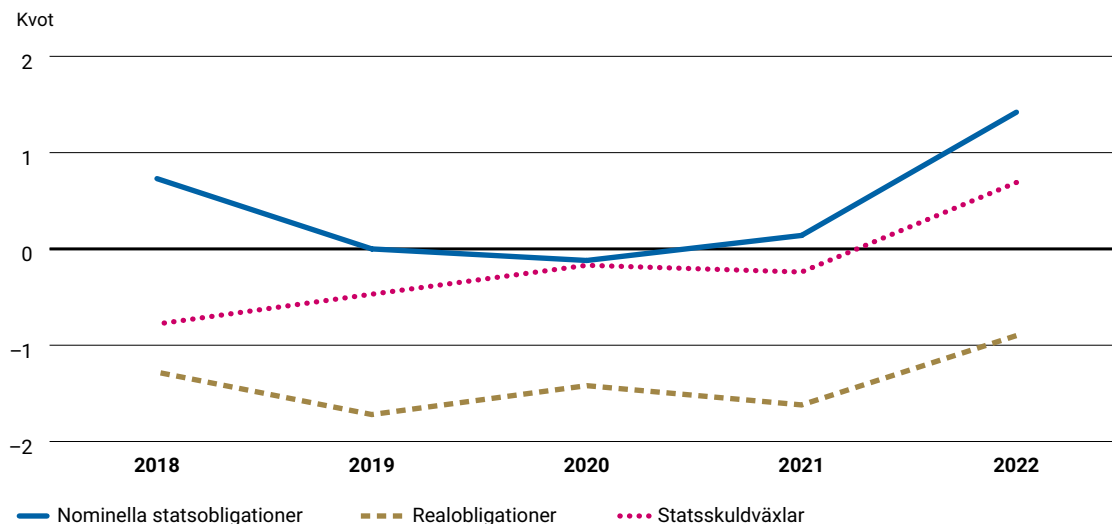
Diagram 3. Genomsnittlig teckningskvot i auktionerna av statspapper

Anmärkning: Budvolym i relation till utbudens volym i genomsnitt i auktionerna under året. Enbart emissioner. Byten och uppköp är inte med.

Den genomsnittliga emissionsräntan i auktionerna 2022 var högre än 2021 mot bakgrund av stigande marknadsräntor. Diagram 4 visar utvecklingen av den genomsnittliga emissionsräntan för respektive statspapper.

Diagram 4. Genomsnittlig emissionsränta i auktionerna av statspapper

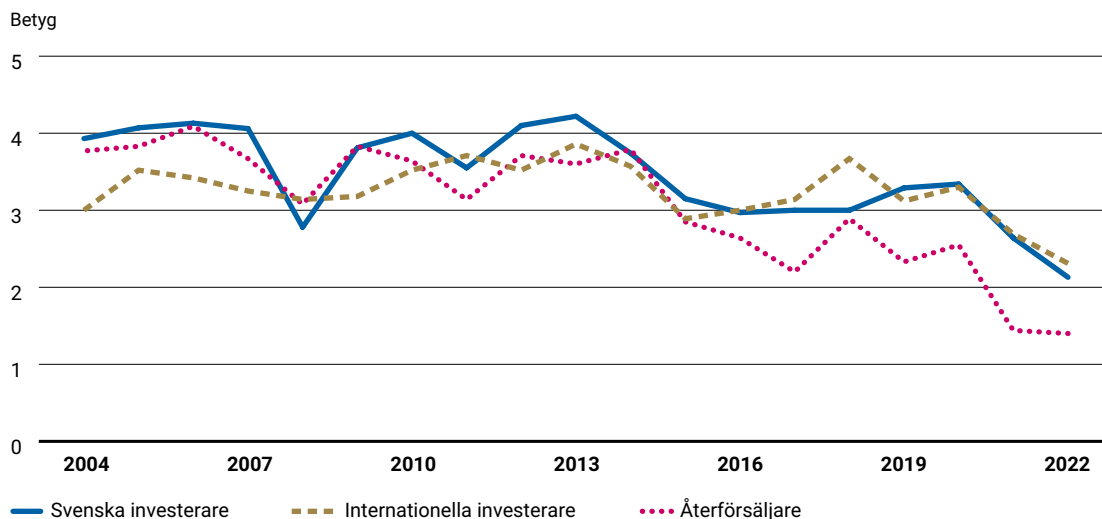
Anmärkning: Enbart emissioner. Byten och uppköp är inte med. För realobligationer redovisas realränta.

Fortsatt försämring av likviditeten på statsobligationsmarknaden

Med marknadslikviditet avses möjligheten att köpa och sälja statspapper snabbt, till rimlig kostnad och med liten prispåverkan. I en årlig enkätundersökning som Riksgälden låter göra sätter marknadsaktörerna betyg på en skala 1–5 på likviditeten avseende volym och spread (skillnad mellan köp och säljkurs). Resultatet från undersökningen i slutet av 2022 visar att marknadsaktörerna upplevde att likviditeten försämrats ytterligare.

Såväl Riksgäldens återförsäljare som svenska och utländska investerare gav underkänt (lägre betyg än 3) till likviditeten i termer av både volym och spread på andrahandsmarknaden för nominella statsobligationer. Diagram 5 visar att genomsnittet av betygen för volym och spread har sjunkit gradvis de senaste åren.

Diagram 5. Upplevd likviditet på marknaden för nominella statsobligationer

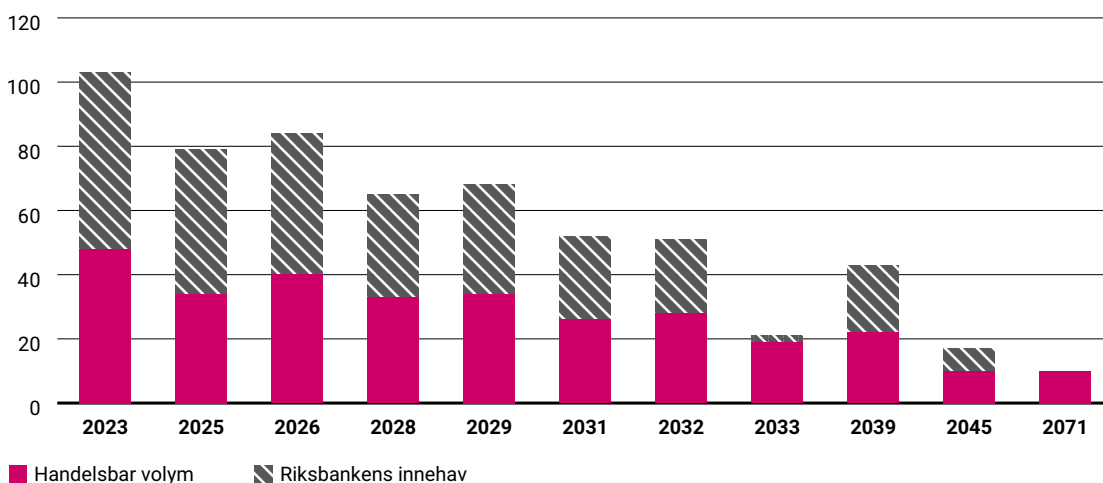

Anmärkning: Betyg för likviditeten i termer av volym och spread mätt i årlig undersökning av Kantar Prospera. Betygsskala 1–5, där 4 och högre tolkas som utmärkt och lägre än 3 som underkänt. Diagrammet visar genomsnittet av betygen för spread och volym. Resultatet av undersökningen publiceras på riksgalden.se.

En bidragande orsak till den försämrade marknadslikviditeten som marknadsaktörerna har lyft i de senaste årens undersökningar är att Riksbanken har köpt en stor andel av de utestående obligationerna. Köpen har medfört att det finns en mindre volym att handla på andrahandsmarknaden. Diagram 6 visar Riksbankens innehav av de utestående nominella statsobligationerna vid slutet av 2022 och hur stor volym som var tillgänglig för handel.

Diagram 6. Utestående nominella statsobligationer och Riksbankens ägande

Miljarder kronor och förfalloår för respektive obligation

Anmärkning: Utestående volym den 30 december 2022 i respektive obligation uttryckt i nominellt belopp. Riksbankens innehav rapporteras i enlighet med Riksgäldens affärsdagsredovisning för statsskulden.

Källor: Riksbanken och Riksgälden.

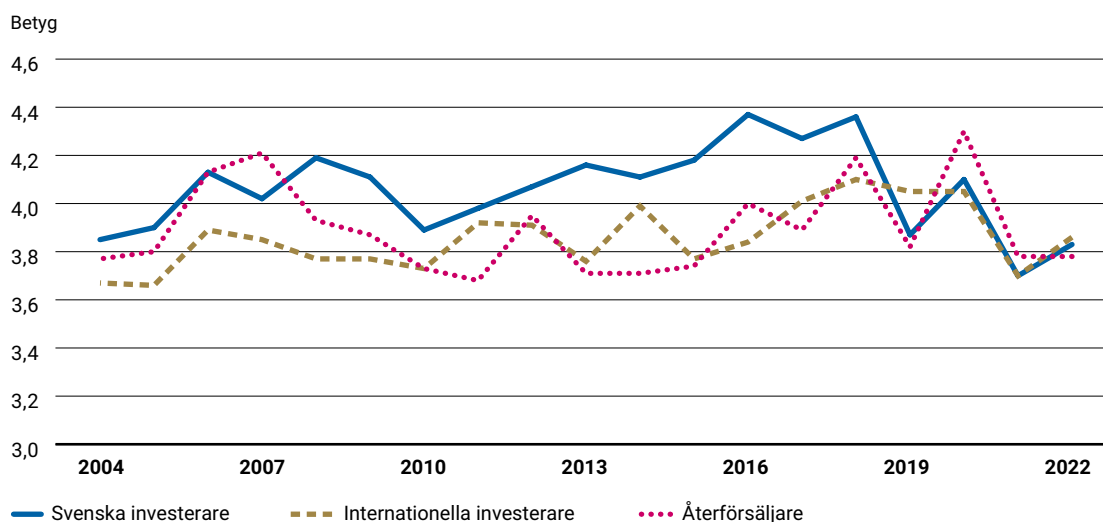
Ökat förtroende för Riksgäldens strategier och agerande

Den årliga enkätundersökningen med återförsäljare och investerare är också ett viktigt underlag för att mäta förtroendet för våra förvaltningsstrategier och hur vi genomför dem. Strategierna för att attrahera investerare till svenska statspapper handlar framför allt om att kommunicera och agera på ett transparent och förutsägbart sätt, samt att bidra till en väl fungerande marknad genom bland annat marknadsvårdande faciliteter.

I 2022 års undersökning stärktes förtroendet för Riksgälden bland återförsäljarna och svenska investerare. Internationella investerare låg kvar på samma nivå som 2021. Utvecklingen av det sammanvägda betyget för respektive svarsgrupp visas i diagram 7. Uppgången var störst för faktorerna kontakter med investerare och motparter, kommunikation om lånebehovet och finansieringen samt ett tydligt och konsekvent agerande. Däremot sjönk betyget för de marknadsvårdande bytena i realobligationer.

De marknadsvårdande reporna i statspapper bedömdes som den viktigaste av Riksgäldens strategier och fick fortsatt ett betyg på över 4. Nyttjandet av reporna ökade kraftigt under året (se vidare rapporten "Statsskuldens förvaltning – underlag för utvärdering 2022").

Diagram 7. Sammanvägd bedömning av Riksgäldens strategier och agerande

Anmärkning: Viktat profilvärde enligt årlig undersökning av Kantar Prospera. Skala 1–5 där 4 och högre tolkas som utmärkt och lägre än 3 som underkänt. Resultatet av undersökningen publiceras på riksgalden.se.

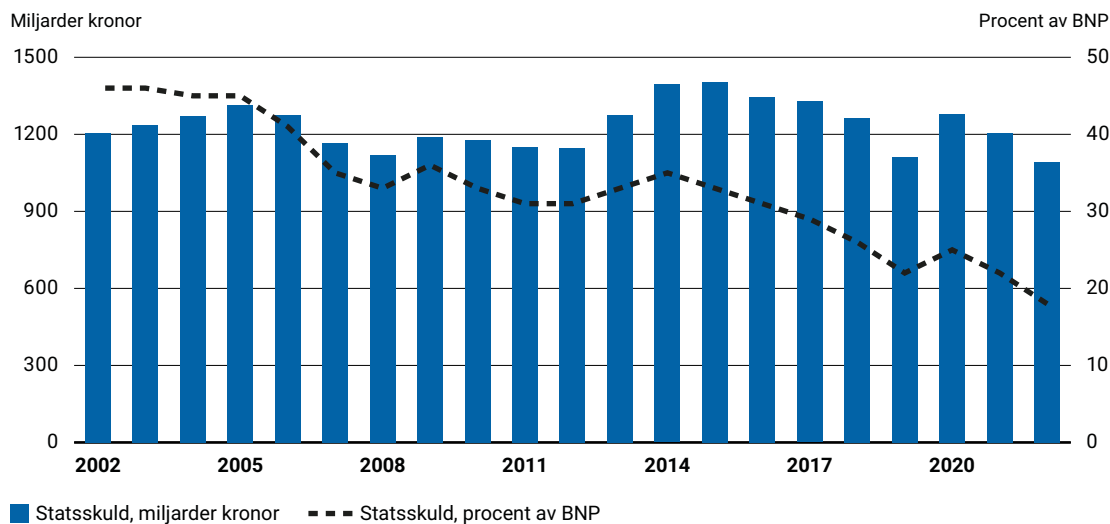
Statsskulden tillbaka på rekordlåg nivå

Sveriges statsskuld enligt Riksgäldens officiella mått var 1 093 miljarder kronor vid slutet av 2022, jämfört med 1 204 miljarder kronor ett år tidigare (se diagram 8). Som andel av BNP motsvarar det en minskning från 22 procent till 18 procent, baserat på Riksgäldens senaste prognos för BNP 2022 (vid färdigställandet av årsredovisningen fanns ännu inget publicerat helårsutfall för BNP). Minskningen i kronor var 112 miljarder och innebär att statsskulden landade på en lägre nivå än i slutet av 2019, före pandemin. Som andel av BNP är nivån den lägsta sedan 1971.

Utfallet av hela den offentliga sektorns skuld enligt det så kallade Maastrichtmåttet fanns vid publiceringen av årsredovisningen ännu inte publicerat.

Ett överskott i budgeten innebär att statsskulden minskar med motsvarande belopp, men skuldens storlek påverkas också av andra faktorer som inflationskompensation och valutakurseffekter, samt förvaltningstillgångar. Att skuldminskningen blev mindre än budgetöverskottet 2022 beror på omvärderingseffekter till följd av både hög inflation och en svagare krona.

Diagram 8. Sveriges statsskuld

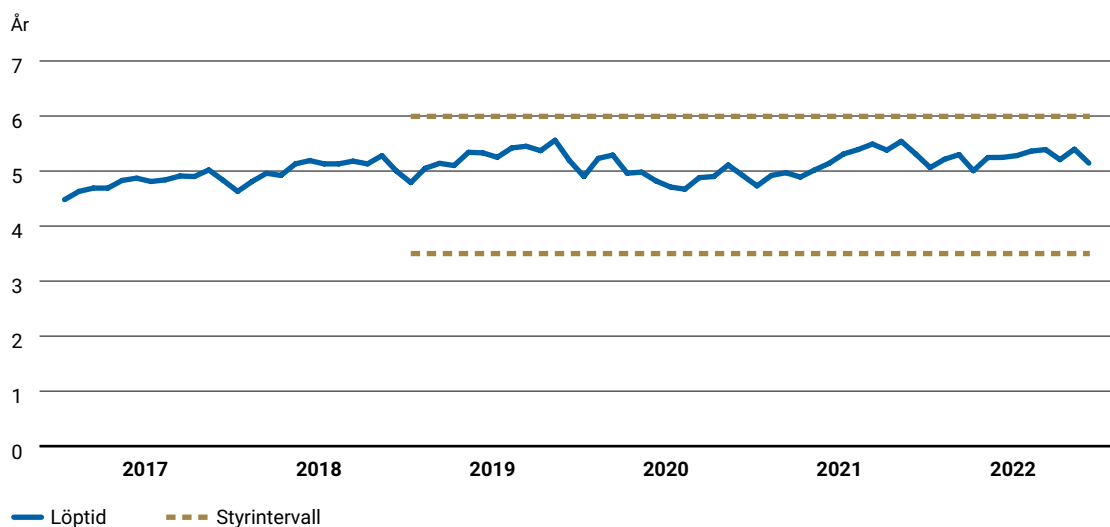

Anmärkning: BNP för 2022 baseras på Riksgäldens senaste prognos eftersom utfallet ännu inte publicerats.
Källor: Riksgälden och SCB.

Löptid och sammansättning i enlighet med regeringens riktlinjer

Statsskuldens löptid och sammansättning utvecklades i enlighet med regeringens riktlinjer. Statsskuldens löptid, mätt som duration, låg inom styrintervall på 3,5–6 år under året (se diagram 9).

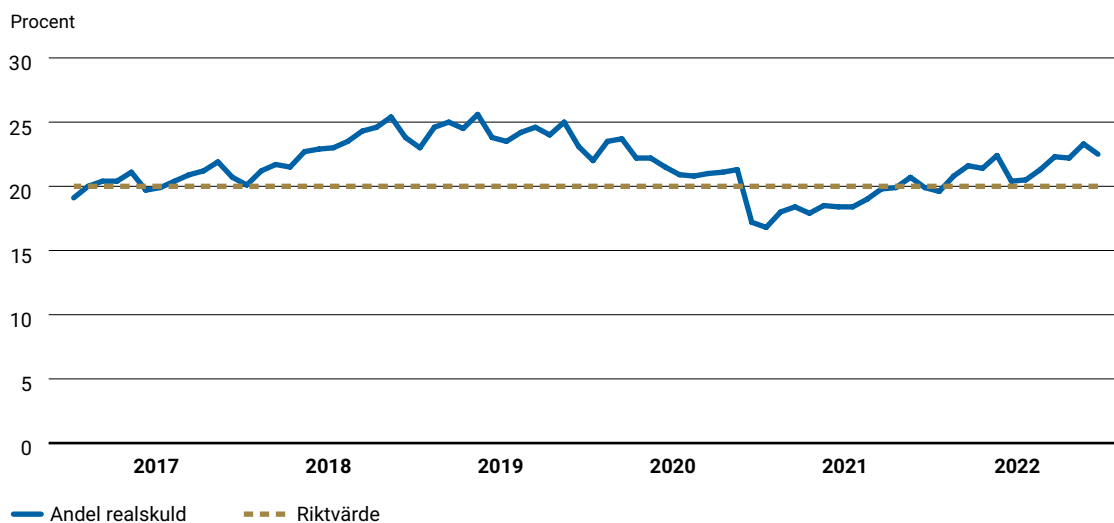
Diagram 9. Statsskuldens löptid

Anmärkning: Löptiden mäts med Macaulayduration.

Andelen realskuld var i genomsnitt 21,5 procent under året och låg därmed något över riktvärdet på 20 procent (se diagram 10). Riktvärdet för realskulden är enligt riktlinjerna långsiktigt eftersom andelen är svår att styra på kort sikt.

Diagram 10. Realskuldens andel av totala statsskulden

Valutaexponeringen styrdes enligt regeringens riktlinjer mot att vara oförändrad 2022. Men även om Riksgälden planerar för en viss valutaexponering ser utfallet annorlunda ut, eftersom det också påverkas av faktorer som ligger utanför förvaltningen av statsskulden. En stor del av Riksgäldens valutatransaktioner görs för att hantera exempelvis EU-betalningar, andra myndigheters valuta-säkringar och statens valutakoncernkonto. Under 2022 ökade den faktiska valutaexponeringen, mätt till fasta referenskurser, med knappt 5 miljarder kronor. Detta beskrivs närmare i rapporten "Statsskuldens förvaltning – underlag för utvärdering".

I årets förslag till riktlinjer för statsskuldens förvaltning föreslog Riksgälden att statsskuldens valutaexponering ska avvecklas från och med början av 2023 till och med slutet av 2026 och därefter anta riktvärdet noll. Regeringen beslutade i enlighet med förslaget, som bygger på analys som visar att valutaexponering medför högre risk utan att minska kostnaden över tid.

Utöver regeringens riktlinjer beslutar Riksgäldens styrelse och riksgäldsdirektören om ytterligare regler för statsskuldens förvaltning. Dessa avser bland annat löptidsintervall för enskilda skuldslag som årligen fastställs i en finans- och riskpolicy. Hur löptiden för de enskilda skuldslagen utvecklades under året redovisas i rapporten "Statsskuldens förvaltning – underlag för utvärdering".

Hög inflation och svagare krona ökade kostnaden för skulden

Riksgälden redovisar räntorna på statsskulden enligt tre principer:

- Kassamässiga ränteutgifter (betalningar som påverkar budgetsaldot och redovisas mot anslaget "Räntor på statsskulden").
- Kostnadsmässiga räntor enligt värderingsprincipen upplupet anskaffningsvärde (mått som redovisas i text och tabeller nedan och i rapporten "Statsskuldens förvaltning – underlag för utvärdering").
- Kostnadsmässiga räntor enligt värderingsprincipen nominellt slutvärde (mått som redovisas i Riksgäldens resultaträkning).

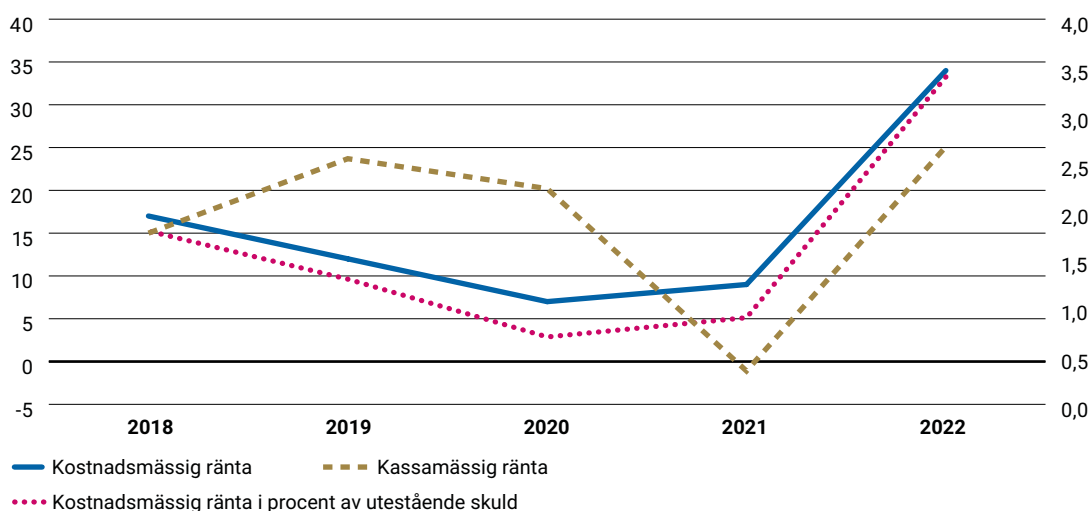
Efter flera år av förhållandevis låga räntekostnader steg de kostnadsmässiga räntorna 2022 till följd av högre inflation och en svagare krona. När inflationen stiger ökar den del av kostnaden för realobligationer som beror på inflationen. En försvagning av kronan innebär samtidigt valutakursförluster för den del av skulden som är exponerad mot utländsk valuta.

De stigande marknadsräntorna påverkade bara till viss del kostnaden för statsskulden under året, främst genom de derivatinstrument med kort räntebindningstid som Riksgälden använder för att justera statsskuldens exponering och löptid. De högre marknadsräntorna kommer att få större genomslag på kostnaden allteftersom skulden successivt omsätts.

De kostnadsmässiga räntorna uppgick till 34 miljarder kronor 2022, jämfört med 9 miljarder kronor 2021 (se diagram 11). Det motsvarar 0,6 procent av BNP. Kostnaden för statsskulden kan även ställas i relation till den utestående skulden. På så sätt erhålls en slags genomsnittlig effektiv ränta. Uttryckt på detta sätt var kostnaden 3,4 procent 2022, vilket är högre än genomsnittet de senaste fem åren.

Diagram 11. **Räntor på statsskulden**

Miljarder kronor och procent av utestående skuld

Anmärkning: Kostnaden för statsskulden redovisas utifrån värderingsprincipen upplupet anskaffningsvärde. Tidsserien har reviderats eftersom Riksgälden har gjort en rättning av det upplupna anskaffningsvärdet för ett antal realobligationer som varit felaktigt registrerade i affärssystemet. Felet har inneburit att kostnaden för dessa obligationer inte blivit korrekt periodiserad över tid mellan utgivandet och 2021.

Position för starkare krona stängdes med liten vinst

Riksgälden har mandat att i begränsad utsträckning justera exponeringen i statsskulden av taktiska skäl, baserat på hur vi bedömer att valutakurser och utländska räntor kommer att utvecklas. Sådana så kallade positioner tas i syfte att sänka kostnaden för statsskulden. Vi får inte ta positioner i svenska räntor.

I maj 2018 beslutade Riksgälden att ta en position för en starkare krona mot euron på maximalt 7 miljarder kronor i syfte att sänka den förväntade kostnaden. Under 2022 beslutade styrelsen att stänga positionen. Resultatet blev en vinst på 3 miljoner kronor (se tabell 4). Skälet var att vi inte längre hade en tydlig uppfattning om kronkursen som kunde motivera att ha kvar positionen.

Tabell 4. Resultat för positionstagningen

Miljoner kronor	2018	2019	2020	2021	2022	Totalt	Genomsnitt
Egen löpande positionstagning	11	14	39	16	95	175	35
Extern positionstagning	-26	0	0	0	0	-26	-5
Totalt löpande positionstagning	-15	14	39	16	95	149	30
Position för starkare krona	73	20	278	-101	-268	3	
Positionstagning totalt	58	34	317	-85	-173	152	30

Anmärkning: Resultatet för den externa positionstagningen redovisas inklusive förvaltningsavgifter.

Riksgäldens löpande positionstagning i utländska räntor och valutor visade ett positivt resultat på 95 miljoner kronor 2022, vilket var en ökning jämfört med föregående år. Av det riskmandat som regeringen ger i riktlinjerna utnyttjade vi bara en liten del under året.

Resultatet för Riksgäldens positionstagning varierar mellan åren och utvärderas därför i femårsperioder. Under åren 2018–2022 var det genomsnittliga resultatet för den löpande positionstagningen 30 miljoner kronor per år, inklusive kostnader för den externa förvaltningen som upphörde under 2018.

Samlad analys och bedömning

Uppgiften att ta upp och förvalta statens lån kräver såväl en effektiv och säker operativ hantering som ett löpande strategiskt analysarbete. Det handlar dels om att planera, kommunicera och genomföra upplåningen på ett transparent och konsekvent sätt, dels om att analysera faktorer som påverkar statsskuldens kostnad och risk över tid.

Det strategiska analysarbetet under 2022 ledde bland annat fram till förslaget om att avveckla stats-skuldens valutaexponering, vilket regeringen sedan antog i sitt riktlinjebeslut. En del i arbetet handlade också om hur vi ska hantera avvecklingen operativt och utvärdera den. För att säkerställa väl avvägda beslut om riktlinjeförslaget och andra principiellt viktiga frågor införde Riksgälden ett särskilt forum för beredning av skuldförvaltningsfrågor.

I upplåningen strävar vi efter att agera förutsägbart och transparent och på så vis bidra både till att göra svenska statspapper attraktiva och till att upprätthålla en väl fungerande marknad. Samtidigt måste vi ha flexibilitet i våra upplåningsplaner och beredskap att använda olika lånekanaler, för att på kort sikt kunna hantera oväntade utfall av statens budgetsaldo. Detta var återigen tydligt under 2022 då prognososäkerheten var stor, i likhet med under pandemin 2020 och 2021. Särskilt osäkra var inflödena från Svenska kraftnät, som periodvis medförde stora kassaöverskott att placera inom likviditetsförvaltningen.

En bekymmersam fråga för både staten som låntagare och för det finansiella systemet i stort är den fortsatt försämrade likviditeten på statsobligationsmarknaden. Riksgälden kan inte påverka likviditeten direkt genom att öka utbudet av statspapper mer än vad som är motiverat av statens lånebehov. Däremot innefattar våra strategier att prioritera vissa skuldinstrument och erbjuda marknadsvårdande faciliteter för att indirekt bidra till bättre likviditet. Både strategierna i sig och hur vi genomför dem fick generellt goda betyg av marknadsaktörerna.

Finansiell stabilitet och konsumentskydd

Riksgälden fortsatte under året att stärka sin beredskap för att upprätthålla finansiell stabilitet, bland annat genom att utveckla verktygen inom resolution och insättningsgarantin men även genom samverkan på nationell och internationell nivå. Riksgälden har också fått ett utvidgat ansvar som resolutions- och stödmyndighet för centrala motparter.

UPPGIFT OCH MÅL

Riksgälden ska tillsammans med Finansdepartementet, Finansinspektionen och Riksbanken verka för att det finansiella systemet är stabilt. Det är en viktig uppgift eftersom en finansiell kris kan orsaka stora kostnader för samhällsekonomin. Riksgäldens främsta roll i stabilitetsarbetet är att som resolutions- och stödmyndighet säkerställa att de kriser som uppkommer kan hanteras så att störningarna i det finansiella systemet och ekonomin blir så små som möjligt.

Riksgälden ansvarar för att hantera systemviktiga banker i kris genom resolution. I rollen som stödmyndighet kan Riksgälden även ge olika former av förebyggande stöd till problemdrabbade banker som i grunden är livskraftiga i syfte att motverka risk för allvarliga störningar i det finansiella systemet.

Den 12 augusti 2022 utvidgades Riksgäldens uppgifter som resolutions- och stödmyndighet till att även innefatta centrala motparter. Centrala motparter är företag som agerar mellanhand i finansiella transaktioner och har blivit allt viktigare aktörer i det finansiella systemet.

Riksgäldens uppgifter omfattar också hantering av insättningsgarantin och investerarskyddet. Dessa system skyddar allmänhetens insättningar och placeringar i finansiella instrument om ett institut går i konkurs, eller försätts i resolution. Även om systemen i första hand syftar till att skydda konsumenter har insättningsgarantin också en stabilitetsbevarande funktion. Den trygghet som garantin skapar för insättarna minskar risken för uttagsanstormningar som kan försätta ett institut i kris.

Kraftsamling för att banker ska vara resolutionsbara

Under året har Riksgälden fortsatt att stärka beredskapen och planeringen för att effektivt kunna hantera krisdrabbade institut. En stor del av detta arbete har kretsat kring att vägleda och bedöma institutens arbete för att bli resolutionsbara, utifrån Europeiska bankmyndighetens (EBA) riktlinjer om resolutionsbarhet som börjar gälla den 1 januari 2024.

Resolutionsbarhetsarbetet består bland annat i att säkerställa att det går att genomföra de värderingar av instituten som ligger till grund för beslut om resolution och tillämpningen av resolutionsverktygen. Även det praktiska genomförandet av skuldnedskrivningsverktyget (så kallad "bail-in") ingår i arbetet. I december publicerade Riksgälden vägledningar till bankerna inom dessa båda områden. Vägledningen rörande värdering preciserar vilken förmåga instituten bör ha för att kunna tillhandahålla information och för att stödja de värderingar som behöver göras i samband med resolution. Vägledningen rörande skuldnedskrivningsverktyget anger vilka förberedelser som instituten behöver göra för att institutets skulder ska kunna skrivas ned och konverteras i resolution. Vägledningen baseras på en rapport som Riksgälden publicerade samtidigt med vägledningen och som beskriver hur Riksgälden avser att praktiskt tillämpa skuldnedskrivningsverktyget.

Vad är resolution?

Resolution är ett särskilt förfarande för att hantera banker och kreditinstitut som inte längre är livskraftiga och som inte kan avvecklas genom konkurs eller likvidation. Vid resolution tar staten, genom Riksgälden, tillfälligt kontroll över institutet som inte längre är livskraftigt och ser till att det hanteras under ordnade former och på ett sätt som främjar den finansiella stabiliteten.

Till skillnad från konkurs innebär resolution att det krisdrabbade institutet inte omedelbart stängs ner utan i stället rekonstrueras eller avvecklas under ordnade former. Resolution kan genomföras på olika sätt och med olika verktyg. Gemensamt är dock att krishanteringen ska bekostas av institutets egna aktie- och fordringsägare. Institutets insättare är dock alltid skyddade upp till maxbeloppet för insättningsgarantin. Sedan augusti 2022 kan även centrala motparter hanteras genom resolution.

Resolutionsplanering är ett ständigt pågående arbete

Riksgäldens planering för hur ett institut ska hanteras i resolution redovisas i de resolutionsplaner som Riksgälden upprättar för alla svenska institut. Resolutionsplanen anger vilken strategi och vilka verktyg och åtgärder som Riksgälden planerar att använda om institutet skulle fallera. I planen utvärderas också om institutet uppfyller principerna för resolutionsbarhet eller om det finns några hinder för att genomföra resolution i enlighet med planen. Dessa utvärderingar har utvecklats och stärkts av arbetet med att vägleda och bedöma institutets arbete för att bli resolutionsbara.

Riksgälden upprättar planer för alla svenska institut, i dagsläget cirka 160 stycken, men merparten av instituten bedöms inte vara systemviktiga och kan därför försättas i konkurs om de skulle fallera. Riksgälden bedömer att det för närvarande finns nio institut som är systemviktiga. Vi behöver därför planera för att kunna hantera dessa genom resolution. Förutom de tre storbankerna, Handelsbanken, SEB och Swedbank, bedömer Riksgälden även Landshypotek, Länsförsäkringar, SBAB, Skandiabanken, Sparbanken Skåne och Svensk Exportkredit som systemviktiga.

I december 2022 fattade Riksgälden beslut om resolutionsplaner och krav på kapitalbas och kvalificerade skulder (MREL) för alla svenska institut. Utvecklingsarbetet för att effektivt kunna hantera ett institut i resolution fortsätter.

Ny uppgift – resolutions- och stödmyndighet för centrala motparter

Från och med den 12 augusti 2022 utvidgades Riksgäldens uppgifter som resolutions- och stödmyndighet till att även innefatta centrala motparter. Centrala motparter är företag som agerar mellanhand mellan köpare och säljare i en finansiell transaktion och därmed tar över de skyldigheter som säljaren av ett finansiellt kontrakt har mot köparen av kontraktet och de rättigheter som köparen har mot säljaren. Den centrala motparten blir således både köpare och säljare i affären och tar på så vis över den motpartsrisk som uppstår mellan två aktörer från den tidpunkt då de ingått ett finansiellt kontrakt fram till den tidpunkt då affären avvecklas.

Resolutionsreglerna för centrala motparter finns framförallt i EU-förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter och skiljer sig i vissa avseenden från resolutionsregelverket som gäller för institut. Syftet är dock detsamma, det vill säga att säkerställa en ordnad krishantering och därigenom upprätthålla den finansiella stabiliteten. Riksgälden ska planera och upprätthålla beredskap för resolution, vilket huvudsakligen görs genom den resolutionsplan som ska upprättas och uppdateras på årlig basis. Riksgäldens resolutionsplaneringsarbete har inletts för den centrala motpart i Sverige som omfattas av det nya regelverket, det vill säga Nasdaq Clearing.

Centrala motparter är företag som agerar mellanhand mellan köpare och säljare i en finansiell transaktion.

Krav på kapitalbas och kvalificerade skulder (MREL) fastställs årligen

I resolution hanteras institutets förluster genom att aktie- och fordringsägare först bär kostnaderna genom så kallad skuldnedskrivning (bail-in). För att säkerställa att det finns tillräckligt med kapital samt skulder att skriva ned och konvertera, beslutar Riksgälden om ett krav på kapitalbas och kvalificerade skulder (MREL) för alla institut. Kraven fastställs i december varje år och gäller för det följande året. Kraven är under infasning och gäller fullt ut från och med den 1 januari 2024.

Riksgälden utvärderar kontinuerligt hur instituten efterlever MREL-kravet. Utvärderingen publiceras i kvartalsrapporten "Kravet på kapitalbas och kvalificerade skulder (MREL), uppfyllnad per kvartal". Rapporterna visar att samtliga institut uppfyllde de befintliga kraven med god marginal under 2022. Rapporterna indikerar också att instituten ligger i fas för att uppfylla kraven när de är fullt infasade 2024.

MREL är förkortning av det engelska begreppet "Minimum requirement for own funds and eligible liabilities".

Resolutionsreserven finansierar krishantering

Ramverket för resolution innebär att det i första hand ska vara aktie- och fordringsägarna i ett krisdrabbat institut som ska finansiera krishanteringen. Om institutets egna resurser inte räcker till finns det medel avsatta i förväg i den så kallade resolutionsreserven. Förutsatt att särskilda villkor är uppfyllda, kan reserven användas för att finansiera resolution.

Resolutionsavgiften togs ut för första gången 2016. På samma sätt som i fallet med insättningsgarantifonden (se faktaruta nedan) betalar alla institut som är anslutna till insättningsgarantin en årlig avgift till Riksgälden. Mindre institut får sina resolutionsavgifter fastställda i enlighet med en schablonmodell medan större institut betalar en riskjusterad avgift. För 2022 betalade 129 institut resolutionsavgift. De 59 största instituten betalade riskjusterad avgift och stod för nästan hela avgiftsuttaget. De resterande 70 instituten betalade den lägre schablonavgiften.

Resolutionsavgifter ska betalas till dess resolutionsreserven når en målnivå motsvarande 3 procent av de garanterade insättningarna. Hur stora de årliga uttagen blir och hur många år framöver som avgifter kommer att tas ut beror på hur snabbt de garanterade insättningarna och institutens avgiftsunderlag växer. År 2022 betalade instituten in cirka 3,9 miljarder kronor till reserven. Resolutionsreserven uppgick till 54,9 miljarder kronor i slutet av 2022. Det motsvarar cirka 2,7 procent av de sammanlagda garanterade insättningarna.

I slutet av 2022 var
resolutionsreserven

54,9
MILJARDER

Utveckling av digitaliserad datainsamling

Under året har Riksgälden drivit ett digitaliseringsprojekt för datainsamling av de uppgifter som instituten lämnar till myndigheten för att kunna fastställa resolutionsavgiften. Det innebär att instituten kommer att kunna lämna uppgifter elektroniskt i stället för att lämna in fysiska blanketter när systemet har implementerats, vilket enligt plan sker under 2023.

Precis som för resolutionsavgiften har Riksgälden i dag en manuell hantering vid datainsamling för insättningsgarantiavgiften. Även här har vi under året drivit ett digitaliseringsprojekt för elektronisk insamling av de uppgifter som instituten lämnar till myndigheten i samband med beräkningen av insättningsgarantiavgiften. Övergången från fysiska blanketter till elektronisk uppgiftslämning beräknas ske under 2023.

Riksgälden har tagit initiativ till att ytterligare stärka rutinerna för utbetalning av ersättning från insättningsgarantifonden. Ett projekt för att utveckla en egen tjänst för digital kontoanmälan av utbetalningskonto från insättningsgarantin vid ett ersättningsfall har påbörjats. Tjänsten innebär att inte bara privatpersoner utan även vissa juridiska personer kommer att kunna anmäla utbetalningskonto digitalt. Den nya tjänsten kommer att lanseras under 2023.

Riksgälden har även beslutat om förändringar i myndighetens föreskrifter som anger att institut ska lämna ytterligare uppgifter om insättare och deras insättningar. Enligt de nya bestämmelserna ska berörda institut lämna uppgifter om utbetalningskonton. I händelse av att garantin aktiveras kommer Riksgälden att betala ut ersättning till dessa utbetalningskonton. Den kommande ordningen effektiviserar processen för utbetalning av insättningsgarantin.

Insättningsgarantifonden

Alla institut som omfattas av insättningsgarantin betalar en årlig avgift till Riksgälden. Avgifterna fastställs individuellt för varje institut med hänsyn till vilka risker institutet tar i sin verksamhet. I korthet innebär detta att mer riskfyllda institut får betala en högre avgift och mindre riskfyllda institut en lägre.

Den 31 december 2022 uppgick insättningsgarantifondens marknadsvärde till 45,4 miljarder kronor.

Samverkan är central för den finansiella stabiliteten

Samverkan mellan myndigheter nationellt och internationellt är centralt för att bevara den finansiella stabiliteten. I Sverige sker en viktig del av samordningen i stabilitetsfrågor i Finansiella stabilitetsrådet. I rådet möts företrädare från Finansdepartementet, Finansinspektionen, Riksbanken och Riksgälden och diskuterar eventuella behov av åtgärder för att värna den finansiella stabiliteten.

Under året arrangerades också en övning som fokuserade på den gemensamma förmågan att hantera en krissituation i en central motpart enligt det nya regelverket. Gemensamma krisövningar ger myndigheterna bättre förståelse för varandras roller, ansvarsområden och informationsbehov.

Aktivt internationellt samarbete

För att effektivt kunna krishantera ett institut med gränsöverskridande verksamhet samarbetar Riksgälden med myndigheter i andra EU-länder. Detta sker inom ramen för så kallade resolutionskollegier som, förutom resolutionsmyndigheterna, består av tillsynsmyndigheter, centralbanker och finansdepartement i de länder där institutet verkar. Resolutionsmyndigheten i det land där institutet har sin hemvist är ordförande i resolutionskollegiet. Under året ledde Riksgälden arbetet inom resolutionskollegierna för två av de tre svenska storbankerna, SEB och Swedbank. Riksgälden samarbetade även med relevanta utländska myndigheter i upprättandet av resolutionsplan och MREL för Handelsbanken.

I Riksgäldens ansvar ingår även att delta i resolutionskollegier för de utländska institut som har ett dotterföretag eller en betydande filial i Sverige. Under 2022 deltog Riksgälden i denna egenskap i kollegierna för Danske Bank, DNB och Nordea. Kollegierna för två av de utländska instituten (Danske Bank och DNB) fattade beslut om koncernresolutionsplan och MREL i december 2022. Beslut om resolutionsplan och MREL för Nordea fattades under våren 2022, då banken har en annan planeringscykel.

Utöver arbetet i resolutionskollegierna har Riksgälden liksom tidigare år varit aktiv i andra internationella forum, exempelvis Financial Stability Board, Europeiska bankmyndigheten, Nordic Baltic Stability Group och i olika samarbetsorganisationer för insättningsgarantisystem. Riksgälden bidrar genom sitt engagemang i dessa forum till utvecklingen av internationella regler, policyer och riktlinjer för krishantering och för insättningsgarantin. Det internationella samarbetet ger också möjlighet till värdefullt utbyte av kunskaper och erfarenheter.

Samverkan mellan myndigheter nationellt och internationellt är centralt för att bevara den finansiella stabiliteten.

Under året har Riksgälden tillsammans med Finansdepartementet, Finansinspektionen och Riksbanken arbetat med Internationella Valutafonden (IMF) som genomfört en granskning av den finansiella sektorn i Sverige och myndigheternas arbete med finansiell stabilitet. Granskningen kallas Financial Sector Assessment Program (FSAP) och genomfördes senast för Sverige 2016. Årets granskning kommer att publiceras under 2023.

Samlad analys och bedömning

Riksgälden har under året gjort viktiga insatser för att stärka beredskapen och planering för effektiv krishantering av såväl banker och kreditinstitut som centrala motparter.

Krishanteringsberedskapen fortsätter att utvecklas för både Riksgälden och de berörda instituten i och med arbetet kring EBA:s riktlinjer om resolutionsbarhet. De framtagna riktlinjerna för värdering och skuldnedskrivning gör det tydligare för instituten att förstå Riksgäldens förväntningar på deras resolutionsplaneringsarbete.

Riksgäldens ansvar för svensk krishantering har breddats genom beslutet att låta Riksgälden bli resolutions- och stödmyndighet även för centrala motparter. Eftersom centrala motparter har blivit allt viktigare aktörer i det finansiella systemet är det viktigt att det byggs upp en god beredskap för att hantera kriser i centrala motparter.

Digitaliseringen av processer gällande insättningsgarantin och resolutionsplaneringsarbetet förväntas bidra till att väsentligt effektivisera Riksgäldens arbete. Digitaliseringen kan också bidra till en mer effektiv krishanteringsberedskap och därmed till att värna den finansiella stabiliteten.

Statens internbank

Riksgälden tecknade under året nya ramavtal för betalningstjänster med Swedbank och Danske Bank. Vi tecknade även ramavtal för kortinlösen, Swish för e-handel, betaltväxlar samt betalterminaler med Nets, Swedbank och Verifone. Mot bakgrund av det osäkra omvärldsläget förstärkte Statens internbank sitt fokus på kontinuitetsplanering för att stärka förmågan rörande statliga betalningar.

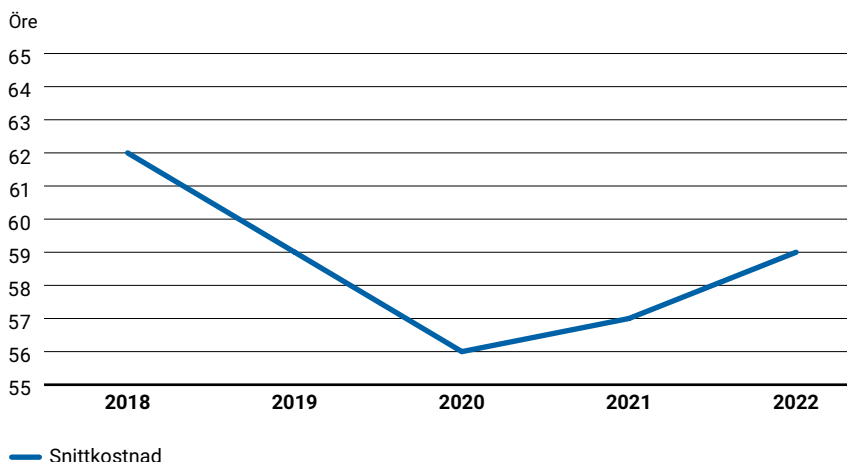
UPPGIFT OCH MÅL

Riksgälden ansvarar för statens betalningsmodell inklusive statens centralkonto i Riksbanken. Betalningsmodellen är en samlad benämning på de regelverk, avtal, kontostrukturer och tekniska system som hanterar statens betalningar. Målet är en effektiv hantering baserad på decentraliserade betalningar och en central likviditetshantering för staten som helhet. Statens betalningar ska hanteras på ett säkert sätt och så effektivt som möjligt. Riksgälden ser dessutom till att statliga myndigheter och affärsverk får förvaltningsanslag och lån enligt regleringsbrevet. I uppgifterna ingår också att erbjuda myndigheter, affärsverk och vissa statliga bolag möjlighet att låna och placera medel. Myndigheterna kan även valutasäkra betalningar genom att teckna valutaterminer hos Riksgälden.

Ökade kostnader för statens betalningar

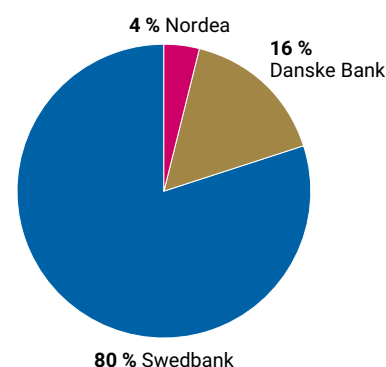
Under 2022 var den genomsnittliga kostnaden för en statlig betalning 59 öre. Kostnaden ökade med 2 öre under 2022 jämfört med året innan. I diagram 12 visas genomsnittskostnaden under en femårsperiod. Kostnaden för valutaväxlingar räknas inte in i genomsnittskostnaden som redovisas i diagram 12.

Diagram 12. Snittkostnad för en statlig betalning 2018–2022

Under 2022 uppgick den totala betalningsvolymen i staten till 8 291 miljarder kronor. Av det beloppet var 4 177 miljarder kronor inbetalningar och 4 115 miljarder kronor utbetalningar. Ramavtalsbankerna stod för 78 procent av den förmedlade volymen. Resterande del genomfördes som direktbetalningar på statens centralkonto i Riksbanken. Diagram 13 visar fördelningen av betalningsvolymen mellan ramavtalsbankerna.

Diagram 13. Betalningsvolym per ramavtalsbank

Nya ramavtal för betalningstjänster och kortinlösen

I april tecknade Riksgälden nytt ramavtal för betalningstjänster med de tidigare ramavtalsbankerna Swedbank och Danske Bank. Avtalet började gälla den 1 augusti och har en löptid på fyra år, med möjlighet till ett plus ett års förlängning. Myndigheterna har fram till och med den sista april 2023 på sig att avropa avtalet, då avrop gjorda under det gamla ramavtalet upphör att gälla.

I upphandlingen av ramavtal fick Riksgälden denna gång förutom en ökad omvärldsrisk även ta hänsyn till stora förändringar på den svenska betalningsmarknaden. Den nya betalningsplattformen P27 kan komma att introduceras i större skala under avtalsperioden. Riksgälden har genom de nya ramavtalen säkerställt att funktionalitet för de tjänster som upphandlats ska fungera både fram tills P27 tar över och efteråt.

Danske Bank kommer precis som under föregående avtalsperiod vara den bank som myndigheterna avropar för valutatjänster. Det gäller dels valuta-koncernkontot, VKK, där betalningar i de åtta så kallade huvudvalutorna nettas hos Riksgälden för de myndigheter som är anslutna, dels valutabetalningar som växlas i banken.

I upphandlingen strävade Riksgälden efter att förbättra förutsättningarna för myndigheter att skapa redundans för kritiska betalningar. Det är ett arbete som kommer att fortsätta under 2023. I ett läge med en skärpt hotbild är det av stor vikt att hitta reservalternativ till de huvudsakliga betalningslösningarna.

Nya ramavtal för betalningstjänster och kortinlösen.

Riksgälden tecknade också ramavtal med Nets, Swedbank och Verifone för kortinlösen, Swish för e-handel, betaltväxel samt betalterminaler. Avtalet har samma löptid som ramavtalet för betalningstjänster. Tidigare ingick dessa tjänster i ramavtalet för betalningstjänster, men eftersom det till stor del är andra leverantörer än banker som i dag erbjuder tjänsterna valde Riksgälden att separera avtalen i årets upphandling.

Under sommaren och hösten deltog närmare 400 personer från ett stort antal myndigheter i någon av de fyra digitala utbildningar Riksgälden höll om de nya ramavtalen. Utbildningarna underlättar myndigheternas avrop och det digitala formatet gjorde att Riksgälden nådde fler än tidigare. Det här är ett exempel på att Riksgälden med lärdomar från pandemin tillämpat digitala arbetsformer parallellt med fysiska möten. Minskat resande för myndigheter utanför Stockholmsområdet ger i förlängningen minskade kostnader för staten som helhet.

Minskade kostnader genom effektiv valutahantering

Under 2022 växlade myndigheterna betalningar i utländsk valuta till ett värde av sammanlagt 84 miljarder kronor. 56 miljarder kronor hanterades inom valutakoncernkontomodellen VKK medan resterande 28 miljarder växlades av avtalsbanken för valutatjänster.

Valutakoncernkontomodellen omfattar betalningar i Riksgäldens åtta huvudvalutor. Ett fåtal myndigheter står för merparten av valutaväxlingarna och sker i huvudsak mot valutorna EUR och USD. Betalningar som går via valuta-koncernkontot nettas och värderas om till svenska kronor hos Riksgälden. På så sätt säkerställer vi en så kostnadseffektiv hantering som möjligt där myndigheternas flöden kan matchas utan att behöva växlas var för sig.

De minskade kostnaderna för valutakoncernkontot uppskattar Riksgälden till cirka 8 miljoner kronor under 2022. Potentialen för kostnadsminskningar blir större ju fler myndigheter som Riksgälden ansluter till valutakoncernkontomodellen.

Vid årets slut var 18 myndigheter anslutna till valutakoncernkontomodellen. I början av december anslöt Riksgälden flöden från Riksgäldens egen garanti-verksamhet till modellen. I övrigt tillkom inga nya myndigheter under 2022. Orsaken var framför allt att vi avvaktade övergången till det nya ramavtalet.

Myndigheterna
växlade betalningar
i utländsk valuta till ett
värde av sammanlagt

84
MILJARDER

Fem olika ramavtal för statliga betalningar

- **Ramavtal för betalningstjänster.** Myndigheterna utför merparten av sina betalningar via de ramavtal som Riksgälden har tecknat med Danske Bank, Swedbank och Nordea. Ramavtalet med Nordea gäller fram till och med april 2023. Avtalet för betalningstjänster omfattar till exempel löne- och fakturabetalningar, utbetalning av bidrag, inbetalning av skatt till staten samt betalningar i utländsk valuta.
- **Ramavtal för kortinlösen med mera.** Riksgälden har tecknat ramavtal för kortinlösen, Swish för e-handel, betalväxlar och betalterminaler med Nets, Swedbank och Verifone.
- **Ramavtal för korttjänster.** Statliga myndigheter som använder betalkort i sin verksamhet avropar dessa från SEB Kort som Riksgälden har ramavtal med.
- **Ramavtal för resekonto.** Riksgälden har även ramavtal med SEB Kort för betalningar kopplade till statliga myndigheters tjänsteresor.
- **Ramavtal för laddningsbara kort.** Laddningsbara kort används för betalningar till personer som saknar personnummer och/eller bankkonto i Sverige. Myndigheterna avropar denna tjänst från ICA Banken eller Swedbank.

Myndigheterna måste avropa betalningstjänster via ramavtalen. Genom upphandling av ramavtal blir priserna på betalningstjänster lägre för staten som helhet än om varje myndighet upphandlar på egen hand. Det möjliggör också en centraliserad likviditetsstyrning vilket leder till effektivare förvaltning av statens likviditet.

Ökad användning av laddningsbara kort

Myndigheternas användning av betalkort och resekonto har åter ökat efter en kraftig minskning under pandemin, framför allt för resekonto.

Antalet laddningsbara kort ökade med 20 000 kort till 51 000 i slutet av 2022, varav Migrationsverket står för 86 procent av de utställda korten. Ökningen beror på att kriget i Ukraina ledde till att Migrationsverket ställde ut fler kort än föregående år till asylsökande.

Rapport till regeringen om riskerna i betalningsmodellen

I slutet av oktober lämnade Riksgälden en rapport till regeringen över de samlade riskerna i statens betalningsmodell. Rapporten behandlar dels myndigheternas del i betalningsprocessen, dels risker kopplade till beroendet av externa aktörer och tjänster för genomförandet av myndigheternas betalningar. Riksgälden bedömer att det i nuläget inte finns några allvarliga risker i statens betalningsmodell avseende myndigheternas betalningsprocesser. Riksgälden ska enligt sin instruktion lämna denna riskredogörelse vartannat år.

Digital Finansdag med fokus på säkerhet

I april bjöd Riksgälden för andra året i rad in till en digital Finansdag med föreläsare från bland annat Försvarshögskolan, regeringen och Riksbanken. Dagen lockade över 500 deltagare från 170 olika myndigheter, företag och organisationer. Temat var krisberedskap och kontinuitet. Både myndigheter och finansiella aktörer behöver vara förberedda på att kunna stå emot till exempel cyberangrepp och att kunna fullfölja sina uppgifter även vid kris och krig.

Statens internbank höll också digitala utbildningar för myndigheter om den statliga betalningsmodellen. Vidare föreläste vi om betalningsmodellen på Ekonomistyrningsverkets och Riksrevisionens utbildningsdagar.

Fortsatt högt betyg för servicenivån

Statens internbank fick betyget 4,6 på en femgradig skala i den årliga "nöjd kund index"-undersökningen (NKI), där myndigheterna får svara på frågor om hur de upplever Statens internbanks löpande service. Det är en marginell minskning jämfört med 2021, då betyget var 4,7. Indexet är ett generellt mått på kundnöjdhet som används av ett stort antal myndigheter och företag.

Myndigheterna placerade mer och lånade mindre

Den totala inlåningen, det vill säga myndigheters och andra aktörers placeringar på konto hos Riksgälden, ökade med 66 miljarder kronor under 2022 (se tabell 5). Merparten av ökningen stod affärsverket Svenska kraftnät för, som fortsatte att öka sin inlåning till följd av större så kallade flaskhalsintäkter. En del av dessa intäkter kommer att användas när regeringens elpriskompensation realiseras.

Utlåningen minskade med 29 miljarder kronor under året (se tabell 6). Utlåningen till Riksbanken minskade med 51 miljarder kronor. Riksgälden har tidigare tagit upp dessa lån för Riksbankens räkning och de är en del av Riksbankens finansiering av valutareserven. Övrig utlåning ökade under året. Bland annat utökade Centrala studiestödsnämnden, Trafikverket och Folkhälsomyndigheten sina lån hos Riksgälden.

Tabell 5. Riksgäldens inlåning från myndigheter, affärsverk och vissa statliga bolag

Miljoner kronor	2018	2019	2020	2021	2022
Myndigheter	197 320	205 012	217 381	263 237	269 029
Affärsverk	582	577	3 911	21 396	79 353
Statliga bolag mm	23	23	23	0	0
EU-kommissionen	3 775	4 091	3 227	5 548	7 557
Summa inlåning	201 701	209 703	224 541	290 181	355 939

Tabell 6. Riksgäldens utlåning till myndigheter, affärsverk och vissa statliga bolag¹

Miljoner kronor	2018	2019	2020	2021	2022
Myndigheter	334 389	343 799	367 051	390 021	412 664
Affärsverk	3 735	2 481	0	0	
Riksbanken ²	258 511	192 560	174 001	126 979	75 755
Summa utlåning	596 635	538 840	541 052	517 001	488 419

¹ Tabellen visar endast utlåning utan kreditrisk, dvs. inom staten. Övrig utlåning redovisas i avsnittet Garantier och utlåning.

² Beloppet för 2021 har rättats med 205 miljoner kronor jämfört med årsredovisningen för 2021.

Säkrare och mer transparent beräkning av statens nettolånebehov

Riksgälden slutförde arbetet med en ny systemlösning för att beräkna statens nettolånebehov på ett säkrare och mer transparent sätt. Nettolånebehovet består av summan av alla statliga myndigheters betalningar samt räntor på statsskulden. Lösningen produktionssattes internt under året och ska från och med 2023 användas vid publiceringen av lånebehovet. Riksgälden publicerar utfallet av statens nettolånebehov varje månad som en del av Sveriges officiella statistik. Nettolånebehovet ingår också i Ekonomistyrningsverkets officiella statistik över utfallet på statens budget.

Fortsatt arbete med affärssystemet SIBS

Riksgälden fortsatte arbetet med utökad och förbättrad funktionalitet i affärssystemet SIBS, ett system som används av samtliga myndigheter. Anpassningar till de nya ramavtalen och den nya applikationen för beräkning av nettolånebehovet tog extra mycket resurser i anspråk under året.

Ökade intäkter från auktioner av utsläppsrätter

Riksgälden tar emot intäkter från auktioner av utsläppsrätter för den svenska statens räkning. Auktionerna hanteras gemensamt på EU-nivå och intäkterna fördelas sedan mellan medlemsstaterna.

Under 2022 tog Sverige emot 2,9 miljarder kronor i auktioner av utsläppsrätter för industrier och andra anläggningstillgångar och 118 miljoner kronor i auktioner för flygsektorn. Totalt sett är det en ökning med 756 miljoner kronor jämfört med 2021. Genomsnittspriset på 80 euro per utsläppsrätt blev cirka 25 euro högre än året innan. De senaste årens prisstegring, som orsakats av minskat utbud av utsläppsrätter, avmattades dock under 2022.

Samlad analys och bedömning

Verksamheten på Statens internbank präglades till stor del av upphandlingen av nya ramavtal för betalningstjänster och kortinlösen, samt utmaningar kopplade till det skärpta säkerhetspolitiska läget. Rysslands invasion av Ukraina hade inte någon tydlig påverkan vare sig på myndigheternas eller på Riksgäldens centrala hantering av statens betalningar. Dock kunde ramavtalsbankerna inte längre leverera betalningar till av Ryssland kontrollerade områden på grund av EU:s sanktioner. Säkerhetsläget gjorde att arbete kopplat till kontinuitet i de statliga betalningarna och beredskapsplanering intensifierades.

Statens internbank deltog under året i flera externa samarbeten med fokus på betalningsmodellen, kontinuitet och beredskap. Vi deltog i Försäkringskassans regeringsuppdrag att utreda hur utbetalningar från socialförsäkringen under krig och krigsfara ska kunna säkerställas. Vi har också samverkat med Betalningsutredningen och arbetat för att säkerställa kontinuitet i Statens internbanks processer.

En representant för Statens internbank blev utsedd att delta som expert i regeringsuppdraget "Inrättandet av en ny utbetalningsmyndighet". Arbetet påbörjades under 2022 och ska slutredovisas i december 2023. Den nya myndigheten kommer att fokusera på att minska risken för bedrägerier och fel i betalningar från de statliga välfärdssystemen.

Garantier och utlåning

Vid slutet av 2022 hade Riksgälden utestående garantier på totalt 18,9 miljarder kronor, jämfört med 20,0 miljarder kronor föregående år. Riksgäldens utlåning till låntagare utanför staten (inklusive lån med villkorad återbetalning) minskade till 8,2 miljarder kronor. Minskningen beror på att lånet till AB Svensk Exportkredit återbetalades under 2022.

UPPGIFT OCH MÅL

Riksgälden ställer ut och förvaltar statliga garantier och lån med kreditrisk på uppdrag av regeringen och efter beslut av riksdagen. Uppdraget omfattar att värdera de ekonomiska riskerna, sätta avgifter och bestämma villkor. Bland uppgifterna ingår också att hantera de reservtillgångar som är kopplade till garanti- och utlåningsverksamheten. Riksgälden ska bidra till att statens risk begränsas och att statens rätt tryggas. Riksgälden ska också arbeta aktivt för att andra myndigheters garanti- och utlåningsverksamhet bedrivs på ett effektivt sätt och för att utveckla hanteringen i samverkan med de andra myndigheterna.

Nya uppdrag och minskade garantiåtaganden

Vid slutet av 2022 hade Riksgälden utestående garantier på totalt 18,9 miljarder kronor, jämfört med 20,0 miljarder kronor ett år tidigare. I diagram 14 redovisas garantiåtagandena fördelade områdesvis.

En garanti har ställts ut som del i programmet för gröna garantier

Under året har en (1) garanti ställts ut under programmet om statliga kreditgarantier för gröna investeringar. Ytterligare två ansökningar om kreditgarantier har inkommit under året vilket, tillsammans med

tidigare inkomna, ger totalt fem ansökningar (utöver den utställda garantin). Sammanlagt uppgår det underliggande lånebeloppet som det ansökts om garantier för till cirka 37 miljarder kronor. Riksgälden arbetar aktivt tillsammans med kreditgivare och andra aktörer i finansieringsprocessen. De projekt som ansökningarna gäller har kommit olika långt i sina finansieringsprocesser. Flertalet av dem avser mycket omfattande och kapitalintensiva investeringar där bland annat H2 Green Steel utgör en av dem. Härtill kommer ett större antal inkomna intresseanmälningar från företag och kreditgivare som Riksgälden för dialog med i olika grad av intensitet, beroende på projekt och tidplan för investeringen.

Nytt uppdrag kopplat till kraftigt stigande elpriser

Mot bakgrund av den exceptionella prisutvecklingen på el under hösten och volatiliteten på elmarknaden beslutade regeringen den 5 september att ge Riksgälden i uppdrag att ställa ut statliga kreditgarantier upp till sammanlagt högst 250 miljarder kronor till elproducenter som handlar med elderivat på Nasdaq Clearing. Prisutvecklingen och volatiliteten har lett till att elproducenterna som handlar med elderivat behöver ställa allt högre säkerheter hos Nasdaq Clearing, vilket kan leda till likviditetsproblem för i grunden solida bolag.

Vid utgången av 2022 hade Riksgälden ännu inte fått någon ansökan gällande kreditgaranti för lån till elproducent.

Mindre åtagande för Öresundsbro Konsortiet

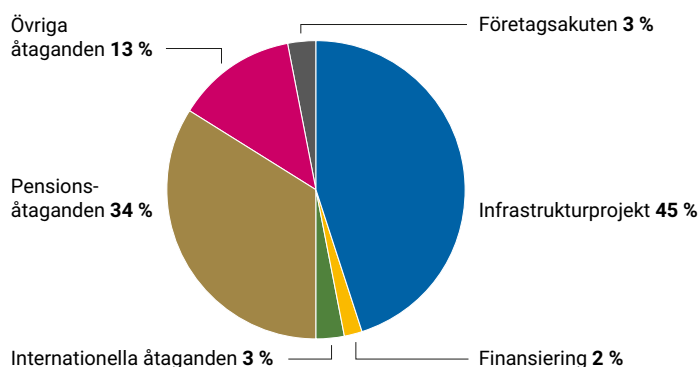
Riksgäldens största garantiåtagande, till förmån för det dansk-svenska, statligt ägda konsortium som finansierade Öresundsbron (Öresundsbro Konsortiet, ÖSK) har minskat med nästan en miljard kronor under året till 8,5 miljarder kronor till följd av förfallna obligationer.

Granskningen kring huruvida garantiåtagandet gällande ÖSK är förenligt med EU:s statsstödsregler eller inte, ligger fortfarande för beslut hos EU-kommisionen. Detta efter återförvisningen av Tribunalen i september 2018.

Riksgäldens största åtagande gällande Öresundsbro Konsortiet minskade under året.

Diagram 14. Garantiåtaganden för 18,9 miljarder kronor per den 31 december 2022, procentuell fördelning

Anmärkning: Gröna garantier ingår i kategorin Övriga åtaganden och ÖSK ingår i kategorin Infrastrukturprojekt.

Reservtillgångar ska täcka förväntade förluster

I resultatredovisningen jämförs reservtillgångar med förväntade förluster för att visa om det finns ett över- eller underskott i Riksgäldens garanti- och utlåningsverksamhet. Se tabell 7 och 8.

Reservtillgångarna består av:

- Räntebärande konton i Riksgälden dit avgifter motsvarande framtida förväntade kreditförluster förs (reservkonton).
- Värdet på de tillgångar, i form av panter eller liknande, som Riksgälden tagit över till följd av att en låntagare eller garantigäldenär inte kunnat fullgöra sina åtaganden (värdering av fordringar).
- Det beräknade nuvärdet av avtalade avgifter som ska betalas till respektive reservkonto i framtiden (förväntade framtida avgifter för förväntad förlust).

Förväntad förlust är ett kostnadsmått och motsvarar ett statistiskt väntevärde. Den förväntade förlusten uppstår på grund av att en garantigäldenär eller låntagare med en viss sannolikhet inte kommer att fullgöra sitt åtagande, vilket vanligtvis medför en kreditförlust för staten.

Skattningen av den förväntade förlusten uppdateras löpande under garantins eller lånets löptid.

Reservtillgångar och förväntade förluster för garantier och lån redovisas var för sig. Riksgälden hanterar också ett antal lån med villkorad återbetalning. Dessa omfattas inte av samma regelverk som den övriga utlåningen och redovisas därför separat. Eventuella förluster för dessa lån finansieras inte av reservtillgångarna.

Ökat överskott i garantiverksamheten

Under 2022 uppvisade Riksgäldens garantiverksamhet ett större överskott jämfört med föregående år (se tabell 7). Det beror på att reservtillgångarna ökade samtidigt som den totala nuvärdesberäknade förväntade förlusten minskade. Saldot på reservkontot ökade då inbetalda avgifter översteg utbetalningar för garantiinfrändan, samtidigt som inbetalningar skett i samband med att Saabs konkurs avslutades. Nuvärdet av de förväntade förlusterna i garantiverksamheten minskade framför allt till följd av att det totala utestående garantiåtagandet minskade. Nominellt minskade de totala förväntade förlusterna till följd av minskad exponering, kortare återstående löptid och en fortsatt stabil kreditrisknivå i Riksgäldens garantiåtaganden. Tabell 7 sammanställer tillgångarna och förväntade förluster i Riksgäldens garantiverksamhet.

Tabell 7. Utestående garantier, reservtillgångar och förväntade förluster per den 31 december 2022

Miljoner kronor	2020	2021	2022
Utestående garantier	24 218	20 043	18 893
Reservtillgångar	1 180	1 403	1 497
Reservkonto	470	706	1 429
Värdering fordringar	620	658	12
Förväntade framtida avgifter för förväntad förlust	90	39	57
Förväntade förluster	1 174	1 123	826
Skillnad mellan tillgångar och förväntade förluster	5	280	672

Reservtillgångarna ökade under året

Reservtillgångarna i garantiverksamheten ökade med 94 miljoner kronor och uppgick till cirka 1,5 miljarder kronor vid årets slut (se tabell 7). Det beror främst på ett ökat saldo på reservkontot.

Saabs konkurs har avslutats

Under året har Riksgäldens hantering av fordran gällande Saab Automobile AB (Saab) fått ett avslut till följd av regeringens försäljning av Orio AB till Hedin Mobility Group AB samt slututdelning i Saabs konkurs.

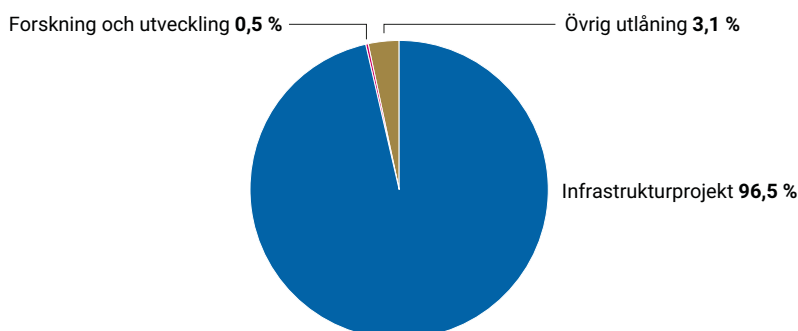
I samband med Saabs konkurs 2011 infriade Riksgälden kreditgarantin för Saabs lån i Europeiska investeringsbanken om 2,1 miljarder kronor. Saab hade som säkerhet för kreditgarantin pantsatt aktier i bland annat Saab Automobile Tools AB (Tools) och Saab Automobile Parts AB, nuvarande Orio AB.

I och med regeringens försäljning av Orio AB har Riksgälden återvunnit cirka 862 miljoner kronor inklusive tidigare utdelningar om 355 miljoner kronor. Vidare erhöll Riksgälden 179 miljoner kronor i slututdelning i samband med att Saabs konkurs avslutades under året. Totalt har Riksgälden, inklusive utbetalda medel om 142 miljoner i Tools likvidation, återvunnit närmare 1,2 miljarder kronor. Den totala återvinningen uppgår således till ungefär 55 procent.

Utlåning till låntagare utanför staten

Riksgäldens utlåning till låntagare utanför staten (inklusive lån med villkorad återbetalning) uppgick till 8,2 miljarder kronor i slutet av 2022, jämfört med 16,6 miljarder kronor ett år tidigare. Förändringen beror främst på att AB Svensk Exportkredit återbetalt det utestående lånet på 10 miljarder kronor vilket minskat utlåningen. Fördelningen av utlåningen framgår av diagram 15.

Diagram 15. Utlåning till låntagare utanför staten inklusive lån med villkorad återbetalning per den 31 december 2022, procentuell fördelning

Anmärkning: Stiftelsen Tekniska museet ingår i Övrig utlåning. SAS ingår i Infrastrukturprojekt.

Lånet till SAS har skrivits ned

Regeringen gav den 15 juli 2021 Riksgälden i uppdrag att ställa ut och förvalta en låneram om högst 1,5 miljarder kronor till konsortiet Scandinavian Airlines System Denmark-Norway-Sweden (SAS). Den 4 februari 2022 lånade SAS 1,5 miljarder kronor under låneramen. I början av juli ansökte SAS om rekonstruktion under Chapter 11 i USA. Förhandlingarna i rekonstruktionen, där Riksgäldens lånefordran ingår som en del, förs av regeringskansliet. Utfallet avseende värdet på lånefordran är mycket osäkert och Riksgälden har av försiktighetsskäl valt att skriva ned värdet på fordran till 10 procent av beloppet. Det kan dock tilläggas att regeringen även fått disposition för ett anslag som kan användas att konvertera statens utestående lånefordringar plus ränta till nya aktier i SAS. Detta betyder i så fall att Riksgäldens kreditriskreserv inte belastas med en eventuell förlust kopplat till lånet.

Utlåning till Stiftelsen Tekniska museet

På uppdrag av Kulturdepartementet betalade Riksgälden i mitten av september ut 10 miljoner kronor till Stiftelsen Tekniska museet för finansieringen av en ny byggnad, en så kallad visualiseringsdom som kallas Wisdome Stockholm. Lånet har en löptid på 25 år. Riksgälden lånade 2021 ut 30 miljoner kronor för en ombyggnad av Tekniska museets huvudbyggnad Maskinhallen, vilket ger ett totalt utnyttjat lånebelopp om 40 miljoner kronor.

Underskott i utlåningsverksamheten

Riksgäldens tidigare överskott i utlåningsverksamheten, skillnaden mellan reservtillgångar och förväntade förluster, har under 2022 svängt till ett underskott. Detta beror på att värdet på lånefordran avseende SAS är mycket osäkert (se tabell 8).

Tabell 8. Utestående lån till låntagare utanför staten, reservtillgångar och förväntade förluster per den 31 december 2022 (exklusive lån med villkorad återbetalning)

Miljoner kronor	2020	2021	2022
Utestående lån	15 414	15 724	7 422
Reservtillgångar	617	579	604
Reservkonto	614	579	604
Förväntade framtida avgifter för förväntad förlust	3	1	0
Förväntade förluster	1	0	1 350
Skillnad mellan tillgångar och förväntade förluster	616	579	-746

Lån med villkorad återbetalning

Riksgälden hanterar ett antal lån med villkorad återbetalning. Dessa så kallade royaltylån har inte någon amorteringsplan utan återbetalningen av lånen bestäms av hur verksamheten som lånen finansierar utvecklas. Återbetalningen till staten kan alltså bli antingen större eller mindre än det ursprungliga lånet.

Eftersom royaltylånen inte ingår i garanti- och utlåningsmodellen redovisar Riksgälden inte någon förväntad förlust för dem. Däremot redovisas eventuella nedskrivningsbehov. Vid slutet av 2022 fanns, liksom tidigare år, inget sådant behov.

Riksgäldens royaltylån till flygindustrin (se kategorin Forskning och utveckling i diagram 15) uppgick i slutet av 2022 till 37 miljoner kronor, jämfört med 55 miljoner kronor ett år tidigare. Minskningen beror på inbetald royalty och subventioner från anslag. Under året betalade GKN Aerospace sin sista royalty för motorkomponenten till flygmotorn Trent 900 då tillverkningen upphört.

Utlåningen med villkorad återbetalning inkluderar i kategorin Infrastrukturprojekt (se diagram 15) ett lån på ursprungligen 1 miljard kronor till A-Train, som byggt och driver trafiken på Arlandabanan. Totalt har företaget betalat 217 miljoner kronor i royalty till Riksgälden. Årets royaltybetalning uppgick till 21 miljoner kronor.

Samordningsansvar för att förbättra statens hantering av lån och garantier

Samverkan med Sida kring garantier

Inom ramen för Riksgäldens uppdrag att utveckla och samordna hanteringen av statens garantier och lån fortsatte arbetet med att stödja Sida i garantifrågor under 2022. Riksgälden bistod bland annat med rådgivning, prissättning och värdering av garantier som används i det svenska utvecklingssamarbetet. Riksgälden prissatte åtta garantier och bistod med värdering av 44 befintliga garantier i samband med Sidas bokslut.

Utvärdering av risken för stora förluster i statens samlade garanti- och utlåningsportfölj

Riksgälden ansvarar för att analysera risken för stora förluster i statens samlade garanti- och utlåningsportfölj, av vilken myndighetens ordinarie garantier och utlåning med kreditrisk endast utgör en mindre del. Analysen omfattar bland annat insättningsgarantin, studielån, bostadskrediter och exportkrediter. Rapporten "Statens garantier och utlåning – en riskanalys", som tas fram i samverkan med övriga garanti- och utlåningsmyndigheter, lämnas till regeringen i mars varje år. I 2022 års rapport konstaterades att riskerna som Riksgälden identifierat i portföljen är fortsatt låga till måttliga.

Riksgälden ansvarar för att analysera risken för stora förluster i statens samlade garanti och utlåningsportfölj.

Samlad analys och bedömning

Riksgäldens utestående garantier och lån minskade under året till 27,1 miljarder kronor. Den sammanlagda minskningen drevs främst av att AB Svensk Exportkredit återbetalade sitt lån på 10 miljarder kronor. Även garantiåtagandet inom ramen för Företagsakuten samt garantiåtagandet till förmån för Öresundsbro Konsortiet minskade under året.

Det tillkom även nya åtaganden, främst lånet till SAS. Vi ställde också ut en garanti under programmet om statliga kreditgarantier för gröna investeringar. Härtill fick Riksgälden i uppdrag av regeringen att fram till och med den 31 mars 2023 kunna ställa ut statliga kreditgarantier upp till sammanlagt högst 250 miljarder kronor till elproducenter som handlar med elderivat på Nasdaq Clearing. Vid utgången av 2022 hade det inte inkommit några ansökningar. Volatiliteten på elmarknaden har dock varit hög och då efterfrågan på statliga garantier till stor del styrs av prisutvecklingen på elmarknaden bedömer Riksgälden att programmet medfört en trygghet för elproducenter och den centrala motparten Nasdaq Clearing.

Elva år efter att Riksgälden infriade garantin för Saab Automobile AB:s lån i Europeiska investeringsbanken har sista återvinningen gjorts och totalt har ungefär 55 procent återvunnits.

Finansiering av kärnavfall

Under året har regeringen beslutat om kärnavfallsavgifter, finansieringsbelopp och kompletteringsbelopp för reaktorinnehavare för 2022–2023 i enlighet med de förslag som Riksgälden lämnat. För de tillståndshavare som inte är reaktorinnehavare har Riksgälden beslutat om kärnavfallsavgifter och finansieringsbelopp för perioden 2023–2025. Riksgälden fick under året ansvar för att pröva ekonomiska säkerheter för radiologiska olyckor. Vi har yttrat oss till regeringen över säkerheter för kärntekniska anläggningar samt beslutat om säkerheter för transporter av kärnämne eller kärnavfall.

UPPGIFT OCH MÅL

Ansvarar för hantering av kärnavfallsfinansiering

Riksgälden lämnar förslag till regeringen på hur stora kärnavfallsavgifterna, finansierings- och kompletteringsbeloppen för reaktorinnehavarna bör vara. För de tillståndshavare som inte är reaktorinnehavare är det Riksgälden som beslutar om kärnavfallsavgifter och finansieringsbelopp. Reaktorinnehavarna föreslår sedan säkerheter för de beslutade finansierings- och kompletteringsbeloppen och de andra tillståndshavarna föreslår säkerheter för de beslutade finansieringsbeloppen. Riksgälden har i uppgift att yttra sig till regeringen om de föreslagna säkerheterna är godtagbara. Vi beslutar även om utbetalningar från kärnavfallsfonden till olika mottagare och reviderar användningen av fondmedel. Se även faktarutan Finansieringssystemet för kärnavfall.

Prövar ekonomiska säkerheter för radiologiska olyckor

Från den 1 januari 2022 har Riksgälden i uppgift att säkerställa att det finns tillräckliga försäkringar och kompletterande säkerheter för att på ett betryggande sätt täcka anläggningshavares ersättningsansvar vid radiologiska olyckor.

Finansiering för tillståndshavare som är reaktorinnehavare

Kärnavfallsavgifter, finansieringsbelopp och kompletteringsbelopp för 2022–2023

Riksgälden lämnade föregående år förslag på kärnavfallsavgifter, finansieringsbelopp och kompletteringsbelopp för 2022–2023. Det var första gången Riksgäldens nya beräkningsmodell för kompletteringsbeloppen användes.

Normalt lämnar Riksgälden förslag som avser en treårsperiod men föregående förslag som Riksgälden lämnade, och som regeringen beslutade om, avsåg endast 2021. Anledningen var att utvecklingsarbetet för att ta fram nya kompletteringsbelopp blev försenat på grund av coronapandemin.

Regeringen beslutade i januari 2022 om kärnavfallsavgifter, finansieringsbelopp och kompletteringsbelopp enligt Riksgäldens förslag (se tabell 9). Riksgälden har sedan yttrat sig till regeringen om huruvida de säkerheter som reaktorinnehavarna föreslagit är godtagbara. Regeringen beslutade i juni 2022, i enlighet med Riksgäldens bedömning, att de föreslagna säkerheterna för 2022 och 2023 var godtagbara.

Tabell 9. Kärnavfallsavgifter, finansierings- och kompletteringsbelopp för 2022–2023 samt ställda säkerheter¹

Reaktorinnehavare	Kärnavfalls- avgift per år	Finansierings- belopp (miljoner kronor)	Kompletterings- belopp (miljoner kronor)	Ställda säkerheter (miljoner kronor)
Forsmarks Kraftgrupp AB	3,0 öre/kWh (3,0 öre/kWh)	5 485 (6 587)	15 834 (4 729)	21 319 (11 316)
OKG AB (Oskarshamn)	5,6 öre/kWh (5,6 öre/kWh)	6 113 (6 949)	8 628 (3 448)	14 741 (10 397)
Ringhals AB	4,5 öre/kWh (4,7 öre/kWh)	5 846 (7 034)	14 219 (4 922)	20 085 (11 956)
Barsebäck Kraft AB (BKAB)	0 mnkr/år (0 mnkr/år)	0 (0)	3 052 (2 019)	3 052 (2 019)

¹ Beslutade kärnavfallsavgifter, finansieringsbelopp och kompletteringsbelopp samt ställda säkerheter för 2021 inom parentes.

Finansieringsbeloppen minskar i takt med att fonden byggs upp

För samtliga tillståndshavare med reaktorer i drift är kärnavfallsavgifterna oförändrade eller lägre jämfört med 2021 års beslutade nivåer. Barsebäck betalar ingen kärnavfallsavgift och ställer ingen säkerhet för finansieringsbelopp, eftersom företagets fondbehållning är större än de nuvärdesberäknade återstående kostnaderna. Finansieringsbeloppen minskade för övriga reaktorinnehavare. I takt med att avgifter betalas in och fonden byggs upp mot full finansiering av de förväntade återstående kostnaderna kommer finansieringsbehovet (avgiftstillgången) successivt att minska i storlek för att gå mot noll när elproduktionen upphör.

Kompletteringsbeloppen fördubblas efter justering

I 2021 års rapportering redovisades Riksgäldens förslag på nivåer för kompletteringsbeloppen. Siffrorna i årets redovisning är de av regeringen beslutade nivåerna, vilka alltså överensstämmer med Riksgäldens förslag.

Som framgår av tabell 9 är kompletteringsbeloppen högre än 2021 års beslutade nivåer för samtliga reaktorinnehavare. Tidigare kompletteringsbelopp har inte baserats på senaste tillgängliga underlag. När detta justerats blev det därför en dryg fördubbling av kompletteringsbeloppen. Den bredare definitionen av kompletteringsbeloppet i den reviderade finansieringslagen förklarar drygt hälften av den

återstående ökningen. Den nya finansieringslagen innebär att osäkerheter kring den framtida avkastningen i kärnavfallsfonden samt inflation beaktas. Modellering av osäkerheter i priser och merkostnader som tidigare inte beaktats, bidrar med ytterligare en fjärdedel av ökningen. Riksgälden har även bedömt att osäkerheterna i Svensk Kärnbränslehanterings (SKB) bedömning av de framtida kostnaderna är underskattad, och ökar därför volatiliteten för riskfaktorn för programspecifika osäkerheter i kärnavfallsprogrammet. Detta förklarar den resterande ökningen.

Finansiering för tillståndshavare som inte är reaktorinnehavare

I november 2022 beslutade Riksgälden om kärnavfallsavgifter och finansieringsbeloppen för perioden 2023–2025 för de tillståndshavare som inte är reaktorinnehavare (se tabell 10).

Tabell 10. Kärnavfallsavgifter och finansieringsbelopp för 2023–2025 samt ställda säkerheter

Tillståndshavare	Kärnavfallsavgift per år	Finansieringsbelopp	Ställda säkerheter ²
<i>Tusen kronor¹</i>			
AB Svafo	254 680 (102 017)	709 687 (603 034)	603 034
Studsvik Nuclear AB	6 138 (8 557)	118 651 (171 577)	171 577
Westinghouse Electric Sweden AB	4 273 (3 957)	80 690 (94 623)	94 623
Cyclife Sweden AB	2 833 (2 896)	55 920 (67 789)	67 789
Chalmers tekniska högskola AB	103 (71)	2 000 (1 857)	1 857
Vattenfall AB (Ågesta)	43 804 (0)	122 062 (0)	0
Ranstad Industricentrum AB	0 (0)	0 (0)	0
Ranstad Mineral AB	0 (0)	0 (0)	0

¹ Beslutade kärnavfallsavgifter, finansieringsbelopp och ställda säkerheter för 2020–2022 inom parentes.

² De ställda säkerheterna avser tidigare beslutade finansieringsbelopp. Prövningen av säkerheter baserat på beslutade finansieringsbelopp för 2023–2025 kommer ske under nästa år.

Beslut om utbetalningar från kärnavfallsfonden

Riksgälden beslutade i december 2022 om medel från kärnavfallsfonden för 2023 (se tabell 11). Under året har Riksgälden även beslutat om reviderade ansökningar för 2022 och begärt att Kammarkollegiet, som förvaltar fonden, ska betala ut beviljade medel ur fonden.

Tabell 11. **Beviljade medel för åren 2021, 2022 och 2023**

Tillståndshavare Miljoner kronor ¹	Utbetalt 2021	Utbetalt 2022	Beviljat 2023
Svensk Kärnbränslehantering Aktiebolag ²	1 406,6	1 217,8	1 548,4
Barsebäck Kraft AB	474,0	548,5	490,4
OKG Aktiebolag	475,8	429,1	523,3
Ringhals AB	255,0	480,0	612,0
AB Svafo	164,0	187,6	182,6
Vattenfall AB (Ågesta) ³	133,0	0,0	105,0
Studsvik Nuclear AB	10,8	8,8	9,5
Östhammars kommun	4,7	4,4	2,9
Oskarshamns kommun	2,0	2,5	2,1
Ranstads industricentrum AB ³	1,5	0,0	0,0
Cyclife Sweden AB	1,1	2,2	2,9
Regionförbundet Kalmar län ³	0,3	0,0	0,0
Länsstyrelsen Västra Götalands län	0,2	0,2	0,2
Uppsala universitet ³	0,0	0,3	0,0
Totalt	2 929,1	2 881,4	3 479,5

¹ Tabellen innehåller avrundningsdifferenser

² Gemensamma kostnader för reaktorbolagen

³ Summan 0,0 betyder att tillståndshavaren inte ansökt om medel

Mindre medel än ansökt har förbrukats

Riksgälden har beviljat medel på 3 479 miljoner kronor för 2023, vilket är högre än både 2022 och 2021. De ursprungliga beviljade beloppen uppgick för 2022 till 3 273 miljoner kronor och för 2021 till 3 351 miljoner kronor. Under året har tillståndshavarna inkommit med ändringsansökningar som för 2022 inneburit en minskning av de prognostiserade kostnaderna med 392 miljoner kronor. Den huvudsakliga förklaringen till att beviljade medel är lägre än ursprungliga ansökningar är att planerade projekt har förskjutits i tiden.

Revision av hur utbetalade fondmedel har använts

Under 2022 har Riksgälden arbetat med revisionerna av användningen av utbetalda fondmedel för både 2020 och 2021. Resultatet av revisionerna kommer att redovisas till regeringen i särskild ordning.

Finansieringssystemet för kärnavfall

Kärnavfallsavgift

Den som har ett kärntekniskt tillstånd är skyldig att genomföra och finansiera de åtgärder som behövs för en säker hantering och slutförvaring av verksamhetens restprodukter samt en säker avveckling och rivning av anläggningarna när verksamheten inte längre ska bedrivas. Dessa tillståndshavare ska därför betala en kärnavfallsavgift till kärnavfallsfonden.

Kärnavfallsavgiften fastställs vart tredje år för kommande treårsperiod. Avgiften betalas i relation till den el som tillståndshavaren producerar och för de tillståndshavare som inte producerar el fastställs avgiften till ett fast belopp.

Finansieringsbelopp

De som betalar avgift ska också ställa säkerheter till staten motsvarande finansieringsbeloppet, vilket är skillnaden mellan en tillståndshavares återstående kostnader för redan uppkomna restprodukter och de medel som redan har fonderats i kärnavfallsfonden.

Kompletteringsbelopp

Reaktorinnehavarna ska dessutom ställa ytterligare en säkerhet för ett kompletteringsbelopp som tillsammans med finansieringsbeloppet och reaktorinnehavarnas andel i kärnavfallsfonden gör att reaktorinnehavaren med hög sannolikhet kan fullgöra sina skyldigheter. Kompletteringsbeloppet är en riskbuffert som tillsammans med finansieringsbeloppet gör att reaktorinnehavaren med hög sannolikhet kan fullgöra sina skyldigheter även om inga ytterligare kärnavfallsavgifter betalas eller vidtar de åtgärder som i övrigt behövs för att säkerställa finansieringen.

Tillgångar	Skulder
Fondtillgång Marknadsvärderade tillgångar i kärnavfallsfonden	Skuld Nuvärdet av framtida utbetalningar
Avgiftstillgång Nuvärdet av framtida avgiftsinbetalningar	
Finansieringsbelopp	
Kompletteringsbelopp	

Ersättning vid radiologiska olyckor

En innehavare av en kärnteknisk anläggning eller en transportör av kärnämne eller kärnavfall har ett ersättningsansvar för skador vid händelse av radiologisk olycka. Anläggningshavaren och transportören ska anmäla försäkringar eller andra kompletterande säkerheter till Riksgälden. I april 2022 yttrade vi oss för första gången till regeringen över försäkringar och kompletterande säkerheter för anläggningar. Under 2022 beslutade vi även om försäkringar och kompletterande säkerheter för transporter.

Den som inte är reaktorinnehavare har möjlighet att ansöka om ett lägre ansvarsbelopp och samtliga som har den möjligheten har lämnat en sådan ansökan. Riksgälden arbetar nu med att granska ansökningarna tillsammans med Strålsäkerhetsmyndigheten.

Riksgälden har under året inom ramen för myndighetens tillsynsansvar arbetat med att se över hur regelverken kan förbättras. Vi har även inlett ett arbete med att bygga upp kunskap om försäkringsmarknaden för kärntekniska anläggningar och transporter av kärnämne eller kärnavfall.

Samlad analys och bedömning

Ökningen av kompletteringsbeloppen för reaktorinnehavare jämfört med tidigare nivåer var väntad givet den bredare definitionen av vilka osäkerheter som ska beaktas. De preliminära analyser som gjordes i samband med förarbetena till den nya finansieringslagen indikerade att kompletteringsbeloppen behövde fördubblas jämfört med då gällande nivåer, vilket visade sig stämma väl överens med det slutliga resultatet. Riksgälden ser positivt på att den reviderade finansieringslagen nu är fullt ut implementerad i beräkningarna av säkerheter. Förändringarna leder till en mer heltäckande bild av osäkerheterna i finansieringssystemet för kärnavfall och minskar risken för att staten, och i förlängningen skattebetalaren, behöver stå för de kostnader som kärnkraftsindustrin ska bära.

Tillståndshavarna har totalt sett ansökt om mer medel ur kärnavfallsfonden för 2023 jämfört med tidigare år. Att ansökt belopp generellt ökar bedöms rimligt utifrån de prognostiserade kostnaderna för avveckling och slutförvaring samt den fas avvecklingen befinner sig i. En trend vi kan se är dock att tillståndshavarna under året ofta reviderar ned sina ansökningar. Detta förklaras huvudsakligen av att planerade projekt skjuts framåt i tiden.

Revisionsarbetet har under året skett parallellt för 2020 och 2021. Vissa principiella frågor har kommit upp under året vilket gjort att alla revisioner inte formellt avslutats.

Som beskrivits har Riksgälden under 2022 fått en ny uppgift kopplad till ersättning vid radiologiska olyckor. Arbetet kring uppbyggnaden av det nya ansvarsområdet har varit tidskrävande och vår bedömning är att det fortsättningsvis finns ett stort behov av fördjupad analys. Ansvaret har medfört att vi behövt utveckla en metod för att pröva om försäkringarna och de kompletterande säkerheterna är tillräckliga och betryggande för sitt ändamål. Vi har under året även identifierat behov av förändringar i den nuvarande lagstiftningen. Arbetet fortsätter och vi hanterar frågor som uppstår i särskild ordning.

Riskhantering

Riksgäldens arbete med finansiella och operativa risker har under året präglats av konsekvenserna av Rysslands invasion av Ukraina. Samtidigt har vi arbetat med en översyn av det interna ramverket för statsskuldens förvaltning. Riksgälden har även fortsatt arbetet med att säkerställa att myndigheten lever upp till principerna om tre försvarslinjer. Dessutom har Riksgälden fortsatt utveckla riskhantering och kontroll för att öka motståndskraften och därmed minska sårbarheten mot finansiella och operativa risker.

UPPGIFT OCH MÅL

Riksgälden ska säkerställa att det vid myndigheten finns en intern styrning och kontroll som fungerar på ett betryggande sätt.

Riksgälden ska ha en beskrivning av de huvudsakliga risker som förekommer i verksamheten och hur dessa risker ska hanteras i interna instruktioner.

Riksgälden ska i riskhanteringen, utöver vad som anges i regeringens riktlinjer, sträva efter att uppnå marknadspraxis. Myndigheten ska se till att hanteringen av finansiella och operativa risker uppfyller de för verksamheten relevanta krav som ställs i lagstiftning gällande finansiella företag och i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd.

Intern styrning och kontroll

Med intern styrning och kontroll avses den interna process som syftar till att myndigheten med rimlig säkerhet fullgör sina uppgifter, uppnår verksamhetens mål och uppfyller de krav som framgår av 3 § myndighetsförordningen (2007:515). Kraven innebär att myndighetens ledning ska se till att verksamheten bedrivs effektivt, enligt gällande rätt och enligt de förpliktelser som följer av Sveriges medlemskap i EU. Myndighetens ledning ska också se till att verksamheten redovisas på ett tillförlitligt och rättvisande sätt samt att myndigheten hanterar statens medel på ett effektivt sätt. Processen för intern styrning och kontroll ska även tillse att verksamheten inte utsätts för olika typer av oegentligheter.

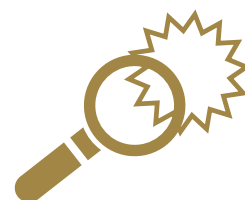
Inför undertecknande av Riksgäldens årsredovisning förser riskkontrollfunktionen styrelsen med en rapport som utgör underlag för styrelsens bedömning av den interna styrningen och kontrollen. Bedömningen utgår bland annat från genomförda riskanalyser, inträffade incidenter, inventering av styrande dokument kopplade till intern styrning och kontroll, samt intern- och externrevisionens granskningar.

Baserat på vedertagna metoder och modeller arbetar Riksgälden systematiskt med att kartlägga, åtgärda och följa upp risker. Riskhanteringen är därför en central del av Riksgäldens interna styrning och kontroll tillsammans med exempelvis verksamhets- och ekonomistyrning samt regelefterlevnad. Riksgälden utgår i sin riskhantering från principerna om tre försvarslinjer. Det är en organisationsmodell vars syfte är att säkerställa effektiv styrning, kontroll och sund riskhantering genom en tydlig ansvarsfördelning. Under året har åtgärder vidtagits för att tydliggöra tillämpning av dessa principer och därmed också ansvarsfördelningen mellan olika delar av verksamheten.

Riksgäldens styrelse är ytterst ansvarig för att styra och följa upp verksamhetens risker medan riksgäldsdirektören ansvarar för att förvaltningen sker inom de ramar som styrelsen satt upp. Av principerna följer att avdelningschefer för uppdrags- och stöдавdelningarna i första försvarslinjen, ansvarar för riskhanteringen inom den egna verksamheten medan Riksgäldens riskkontrollfunktion, enhet Risk i andra försvarslinjen, ansvarar för oberoende kontroll och uppföljning av Riksgäldens riskhantering och regelefterlevnad. Riksgäldens internrevision i tredje försvarslinjen, ansvarar för att, på styrelsens uppdrag, oberoende och riskbaserat granska hela verksamheten avseende riskhantering och intern styrning och kontroll.

Dataskydd

Riksgäldens arbete med dataskyddsfrågor har under året bestått i genomförandet av utbildningar för att öka kunskapen och medvetenheten om dataskyddsfrågor i hela verksamheten. Dataskyddsombudet har bland annat informerat och gett råd i dataskyddsfrågor, samt övervakat regelefterlevnaden inom Riksgälden av dataskyddsförordningen och andra gällande dataskyddsbestämmelser.

Riksgälden arbetar systematiskt med att kartlägga, åtgärda och följa upp risker.

Riksgälden är exponerad för olika risker

Finansiella risker

Marknadsrisk avser risken för förlust till följd av att priserna på marknaden rör sig på ett ofördelaktigt sätt. Ränterisk, valutarisk och inflationsrisk ingår i begreppet marknadsrisk.

Kreditrisk avser risken att förlust uppstår för att en motpart inte fullgör sina förpliktelser, samt risken att värdeförluster uppstår på grund av försämrad kreditkvalitet. Avvecklingsrisk, motpartsrisk, landrisk och systemrisk ingår i begreppet kreditrisk.

Likviditetsrisk avser risken för att inte kunna infria sina betalningsförpliktelser vid förfallotidpunkten utan att kostnaden för att erhålla betalningsmedel ökar avsevärt. Finansieringsrisk, refinansieringsrisk och marknadslikviditetsrisk ingår i begreppet likviditetsrisk.

Operativa risker

Operativ risk avser risken för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller fallerade processer och system, den mänskliga faktorn eller yttre händelser. Legala och säkerhetsrelaterade risker är också en del av operativa risker.

Risker utan specifik indelning

Risker utan specifik indelning avser risker som kan omfattas av både finansiella och operativa risker. Till dessa hör omvärldsrisk, strategisk risk samt koncentrations- och affärsrisk.

Riskkontroll och oberoende uppföljning

De huvudsakliga riskerna som Riksgälden är exponerad för och hur de hanteras, finns beskrivet i interna regelverk. De interna regelverken utgörs i huvudsak av policyer, riktlinjer och instruktioner. Dessa interna styrande dokument inkluderar även regelverk för hur riskerna, som Riksgälden är exponerad för, ska hanteras i enlighet med externa krav. Detta framgår av förordningen (2007:1447) med instruktion för Riksgäldskontoret, regleringsbrev för budgetåret år 2022 avseende Riksgäldskontoret och regeringens riktlinjer för statsskuldens förvaltning. Indirekt inräknas även myndighetsförordningen (2007:515), då den ställer krav på intern styrning och kontroll.

Riksgälden gör löpande en översyn av de externa och interna regelverken i syfte att säkerställa att myndigheten lever upp till kraven och därigenom att de risker Riksgälden är exponerad för hanteras enligt sunda principer och marknadspraxis. Detta görs genom ett avdelningsöverskridande samarbete inom hela myndigheten och genom en tydlig ansvarsstruktur.

Finansiella risker

De marknadsriskerna som Riksgälden är exponerad för uppkommer när prisförändringar inträffar på ett för Riksgälden ofördelaktigt sätt på bland annat ränte- och valutamarknaden. Risken på räntemarknaden uppstår till följd av känslighet för förändringar i räntornas nivåer och räntekurvans strukturer, medan valutarisk uppstår i samband med ogynnsamma växelkursnivåer. Likviditetsriskerna kan bland annat uppkomma vid ett oförväntat ökat lånebehov och kortfristig obalans i statens nettokassaflöde, vilket i sin tur kan leda till att kostnaden för att erhålla medel till statens dagliga betalningar ökar påtagligt. Kreditriskerna i statsskuldsförvaltningen uppkommer bland annat vid placering av överskott i likviditetsförvaltningen och i de derivattransaktioner Riksgälden gör.

Hantering av dessa risker i statsskuldsförvaltningen styrs i huvudsak av regeringens riktlinjer för statsskuldens förvaltning och av Riksgäldens styrelsebeslut om risklimiter i den interna finans- och riskpolicyn. Dessa, tillsammans med ett antal interna beslut, sätter ramarna för risktagandet inom statsskuldens förvaltning.

Operativa risker

Operativa risker uppkommer i all verksamhet som Riksgälden bedriver. Riksgäldens hantering av dessa risker styrs av interna styrdokument kopplade till intern styrning och kontroll.

För att identifiera operativa risker genomför Riksgälden riskanalyser inför verksamhetsplaneringen, inför projekt och inför större verksamhetsförändringar samt vid extraordinära händelser. Resultatet av riskanalyserna skapar, tillsammans med inkomna incidentrapporter, en sammantagen bild av de operativa riskerna och ger ett underlag för att prioritera bland åtgärder som reducerar riskerna.

Samlad analys och bedömning

Året har huvudsakligen präglats av en försämrad geopolitisk utveckling och snabbt stigande inflation och allt högre räntor. Riksgälden har därför fortsatt att noggrant bevaka utvecklingen på de finansiella marknaderna då ovannämnda orsaker har bidragit till ökad volatilitet.

Finansiella risker

Marknadsutvecklingen har bland annat påverkat förvaltningen av statsskulden, dock har inga avvikelser inträffat från de limiter och gränsvärden som styrelsen beslutat om i finans- och riskpolicyn. Utvecklingen på de finansiella marknaderna har därmed haft en relativt begränsad påverkan på marknadsrisker i statsskuldsförvaltningen.

Även motpartsriskutvecklingen i statsskuldsförvaltningen har följts noggrant under året. Trots den geopolitiska utvecklingen har påverkan på kreditbetygen för Riksgäldens motparter varit liten. För att begränsa motpartsrisken i statsskuldsförvaltningen har Riksgälden en undre gräns på A för en motparts sammanvägda långfristiga kreditbetyg. Det sammanvägda kreditbetyget baseras på kreditbetyg från tre olika kreditvärderingsinstitut. Under året skedde inga sänkningar av det sammanvägda kreditbetyget för de motparter Riksgälden använde, däremot fick en motpart höjt betyg.

Riksgäldens placeringsbehov i likviditetsförvaltningen har periodvis varit stora under året. Vid två tillfällen beslutade riksgäldsdirektören, i enlighet med givet mandat, att under en period utöka det sammanlagda extrautrymmet för placeringar över natten. Syftet var att möjliggöra en effektiv hantering av stora kassaöverskott under marknadsförutsättningar där stor efterfrågan på säkra penningmarknadstillgångar medförde svårigheter för Riksgälden att placera överskotten inom de ordinarie motpartslimiterna. Vid båda tillfällena nyttjades de utökade limiterna. Under året inträffade inga avvikelser från de kreditrisklimiter som styrelsen fastställt i finans- och riskpolicyn.

Operativa risker

Riksgälden har till följd av kriget i Ukraina genomfört riskanalyser för att identifiera eventuell påverkan på verksamheten. Uppföljning sker kontinuerligt i de ordinarie riskanalyserna.

Säkerhet

Under året blev Riksgälden beredskapsmyndighet och arbetet med att fördjupa totalförsvarsplaneringen fick ökat fokus i spåren av Rysslands invasion av Ukraina och risken för bland annat cyberangrepp. Även åtgärder inom säkerhetsskydd och informations-säkerhet har vidtagits för att stärka Riksgäldens säkerhetsarbete.

UPPGIFT OCH MÅL

Riksgäldens säkerhetsarbete ska vara drivande, stödjande och kravställande för att säkerställa att vi har ett effektivt och ändamålsenligt verksamhetsskydd, samt förmåga att uppfylla krav på verksamheten vid kris och krig. Riksgälden arbetar därför kontinuerligt och strukturerat med förvaltnings- och utvecklingsarbete inom säkerhetsområdet. Vi verkar för en god säkerhetskultur som ska genomsyra hela verksamheten.

Säkerhetspolitisk oro och pandemi aktiverade krisstaben

Rysslands invasion av Ukraina föranledde att Riksgälden aktiverade den konventionella krisstaben. Den konventionella krisstabens övergripande mål är att stötta riksgäldsdirektörens beslutsfattande vid en kris eller tecken på kris. Det som identifierades som en ökad risk för Riksgäldens verksamhet var cyberattacker och påverkanskampanjer. Centrala frågor för krisstaben var därför kopplade till cybersäkerhet och informationsspridning, liksom att initiera nya arbetsmetoder och strukturer. Krisstaben avvecklades efter sommaren när de nya strukturerna var på plats och frågorna kunde hanteras i den ordinarie verksamhetens arbete.

I början av året var krisstaben aktiverad med anledning av coronapandemin. Syftet var att säkerställa myndighetens samhällsviktiga verksamhet utifrån det ramverk som regeringens och Folkhälsomyndighetens rekommendationer utgjorde. När merparten av de nationella restriktionerna hävdes, initierades Riksgäldens återgångsplan den 15 februari och den avslutades den 14 mars.

Fördjupat arbete med totalförvarsplanering

Kriget i Ukraina ledde till en mängd initiativ i kretsen av myndigheter inom det finansiella och ekonomiska området. Riksgälden har deltagit i dessa aktiviteter och i samarbeten för att stärka motståndskraften mot olika typer av hot och angrepp.

Riksgälden blev den 1 oktober beredskapsmyndighet enligt förordningen (2022:524) om statliga myndigheters beredskap. Vi ska därmed ha god förmåga att motstå hot och risker, förebygga sårbarheter, hantera fredstida krissituationer, samt genomföra våra uppgifter vid höjd beredskap och ytterst krig. Vid sidan av det interna arbetet med att anpassa verksamheten till det utvidgade ansvaret, har Riksgälden även deltagit i arbetet inom sektorerna Ekonomisk säkerhet och Finansiella tjänster. I det nationella arbetet med beredskapsplanering för totalförsvaret har Riksgälden fortsatt deltagit i de strukturer och forum som Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Försvarsmakten tagit initiativ till.

Internt har Riksgälden också arbetat med åtgärder som utvecklar vår förmåga att bedriva verksamhet i fredstida kriser och ytterst i krig. Som exempel kan nämnas arbetsinsatser för att säkra tillgången till alternativa verksamhetsställen och anskaffande av Rakelterminaler i syfte att öka vår förmåga att kommunicera med andra aktörer under störda förhållanden.

Förbättrade rutiner avseende säkerhetsskydd

Det försämrade säkerhetspolitiska läget i Europa bekräftar hur viktigt ett systematiskt säkerhetsskyddsarbete är. Under året har säkerhetsskyddsarbetet på Riksgälden stärkts ytterligare genom förbättrade rutiner inom säkerhetsskyddad upphandling och personalsäkerhet. Även utbildningsinsatser för medarbetare har genomförts i syfte att öka medvetenheten och kunskapen om säkerhetsskydd.

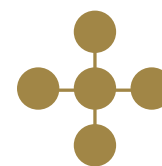
Åtgärder för ökad informationssäkerhet

Informationssäkerhet är de åtgärder som vidtas för att förhindra att information läcker ut, ändras eller förstörs och för att information ska vara tillgänglig när den behövs. Utifrån Riksgäldens centrala roll i statens finansförvaltning arbetar vi aktivt med skydd av information.

Aldrig förr har information bearbetats, lagrats och kommunicerats i digital form i större omfattning än vad som görs i dag. Riksgälden har infört en obligatorisk informationssäkerhetsutbildning i en ny digital utbildningsplattform.

Cyberattacker och påverkanskampanjer identifierades som en ökad risk för Riksgäldens verksamhet.

Riksgälden deltar i det nationella arbetet med beredskapsplanering för totalförsvaret.

Utbildningen har gett medarbetarna god kunskap om informationssäkerhet och utbildningsplattformen möjliggör tydligare uppföljning av genomförda utbildningar. Vi har även sett över befintliga kommunikationslösningar för att säkra den digitala kommunikationen internt och externt ytterligare framöver. Ett arbete har pågått för att uppdatera styrdokument och se över klassificering av information.

För att stärka informationssäkerhetsarbetet ytterligare har vi arbetat med att sätta en struktur för hur utvärdering och uppföljning av interna regelverk ska gå till. En kontrollplan med åtgärder att följa upp under 2023 har fastställts. En revision av informationssäkerhetsarbetet genomfördes under året på uppdrag av Riksgäldens internrevisor. Revisionen visade på ett etablerat säkerhetsarbete samt att den redan påbörjade satsningen med uppföljning och utvärdering av informationssäkerhetsarbetet ska fortsätta enligt plan.

Pröva förmågan genom övning

Under året har Riksgälden tillsammans med andra myndigheter inom den finansiella sektorn genomfört en övning för att pröva förmågan att ta fram en lägesbild både för den egna myndigheten samt en gemensam lägesbild för sektorn finansiella tjänster under höjd beredskap. Övningen – Samverkansövning Finansiella tjänster (SÖFT22) – genomfördes för att ersätta den avslutande övningsaktiviteten inom Totalförvarsövning 2020 som ställdes in under 2021 på grund av pandemin.

Riksgälden deltog också i Finansiella sektorns privat-offentliga samverkans (FSPOS) sektorsövning 2022. Det var en lärande övning med fokus på att öka den finansiella sektorns förmåga att hantera en gråzonssituation som kan innehålla cyberattacker och desinformation och ifrågasättande av den finansiella sektorns förmåga.

Samverkan i externa forum

Riksgälden deltar i ett flertal forum. FSPOS styrelse är ett sådant och Riksgälden är även delaktig i arbeten inom FSPOS arbetsgrupper.

Riksgälden var under året representerade i Forum för informationsdelning om informationssäkerhet i finanssektorn (FIDI-finans) och Statliga nätverket för informationssäkerhet (SNITS).

Riksgälden deltar även i arbetet som genomförs inom ramen för Nationellt forum för inriktning och samordning av övningar (NAFS), ett forum som leds av MSB för att skapa en sammanhållen övningsverksamhet inom krisberedskap och civilt försvar.

Samlad analys och bedömning

Arbetet med att säkerställa samhällsviktig verksamhet i ett kraftigt försämrat säkerhetspolitiskt läge, samt under coronapandemin som fortfarande pågick i början av året, har varit tongivande. Riksgäldens krisstab har varit aktiverad vid två olika tillfällen och åtgärder som kan stärka Riksgäldens förmåga vid kris och ytterst krig har prioriterats i verksamheten.

En god säkerhetskultur är viktig och utbildningar inom informationssäkerhet, kontinuitetsplanering, säkerhetsskydd och stabsmetodik har genomförts under året. Processen för säkerhetsskyddad upphandling har förbättrats liksom rutinerna för personalsäkerhet. Den nya utbildningsplattformen tillsammans med en ny struktur för uppföljning inom informationssäkerhetsområdet har stärkt Riksgäldens säkerhetsarbete. Vidare har krisstabens arbete analyserats för att dra lärdomar av hanteringen av coronapandemin.

Samverkan med andra myndigheter och aktörer inom finansiell sektor har varit stor under året med anledning av att Riksgälden blev beredskapsmyndighet och deltagare i sektorerna Ekonomisk säkerhet och Finansiella tjänster.

Medarbetare och kompetens

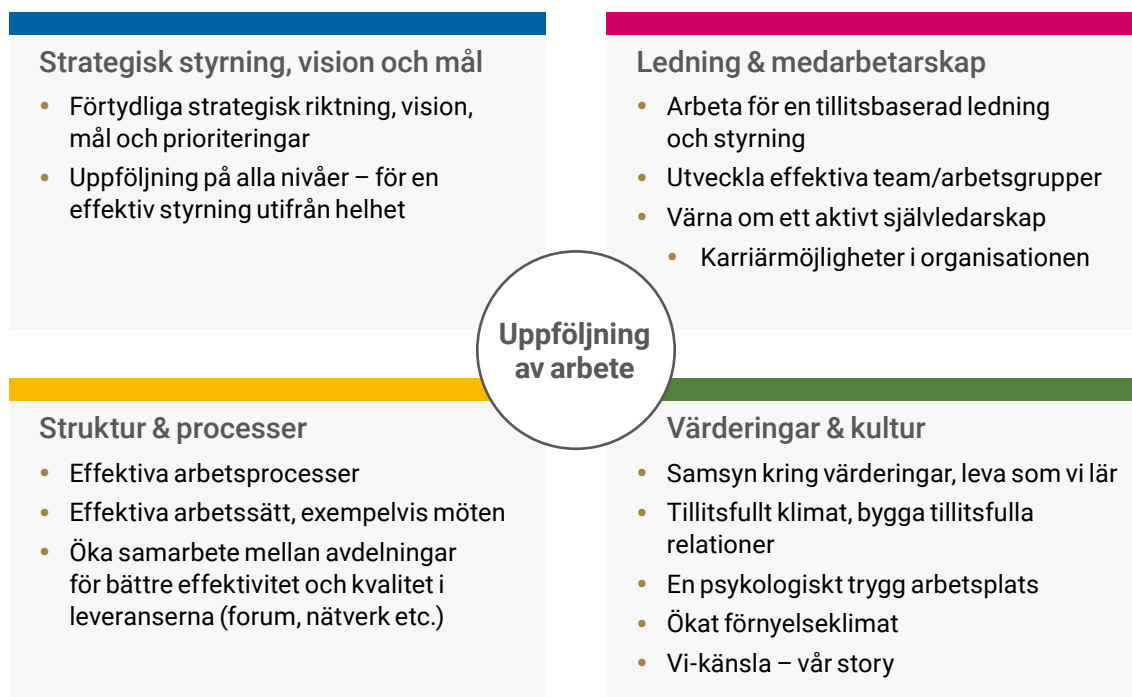
I början av året avslutade Riksgälden sina pandemiåtgärder och kontoret blev återigen vår huvudsakliga arbetsplats, samtidigt var vi måna om att bibehålla den flexibilitet och effektivitet som distansarbetet gett oss. Medarbetarna fick möjlighet att även fortsättningsvis kombinera arbete på kontoret med att arbeta på distans, samtidigt som vi utvecklade arbetssätt för att stärka samarbetet och "vi"-känslan inom myndigheten.

UPPGIFT OCH MÅL

Riksgälden ska säkerställa att kompetens finns för att fullgöra myndighetens uppgifter och uppdrag, samt leva upp till de krav som ställs på verksamheten. Riksgälden ska vara en hållbar och attraktiv arbetsplats med engagerade medarbetare och ledare. Det innebär att vi värnar om att vara en flexibel och välmående arbetsplats.

"Ett Riksgälden" – en myndighet, flera uppgifter

I mars initierade Riksgäldens nya riksgäldsdirektör ett utvecklingsarbete som involverade såväl ledare som medarbetare. En utgångspunkt var att en starkare "vi"-känsla och ökad delaktighet leder till ett bättre samarbetsklimat och ett större kunskapsutbyte, vilket höjer kvaliteten och gör att det blir roligare på jobbet. En annan viktig hörnsten var att utveckla beredningsstrukturen för att skapa ett mer enhetligt, öppet och kvalitetssäkrat arbetssätt. Planen är lagd och arbetet kommer att fortsätta att bedrivas under 2023.

Arbetet med "Ett Riksgälden".

Utveckling av det systematiska arbetsmiljöarbetet

En viktig faktor för att säkerställa att vi har den kompetens vi behöver för att fullgöra våra uppgifter är att vi har en hållbar arbetsmiljö. Det övergripande målet för Riksgäldens arbetsmiljöarbete är att varje medarbetare ska ha en trygg arbetsplats med minimal risk för fysisk och psykisk ohälsa och att vi kontinuerligt utvecklar arbetsmiljön. Riksgälden ska eftersträva en jämn och effektiv arbetsfördelning som leder till låga sjuktal och lågt övertidsuttag. Vi har därför i förebyggande syfte infört tre friskvårdstimmor per vecka. Medarbetarna har också förmånen att använda 5 000 kronor för friskvårdsaktiviteter per år. Under 2022 använde 83 procent av medarbetarna hela eller delar av friskvårdsbidraget, vilket är en ökning sedan 2021 då det var 70 procent som nyttjade sitt friskvårdsbidrag.

För att undersöka hur Riksgäldens medarbetare uppfattar sin arbetssituation har vi i stället för traditionella medarbetarundersökningar vart tredje år valt att ha korta, men täta pulsmätningar med efterföljande fördjupningsmätningar på de områden som påverkar oss mest. Under året genomfördes tre puls- och fördjupningsmätningar. Mätningarna visade att vi har ett stort engagemang då svarsfrekvensen låg på 92–94 procent. Vi såg även att vi mår relativt bra i vår nuvarande situation med ett index på 3,2 av 4. De förbättringsområden vi ser på myndighetsnivå är stress, arbetssätt och verktyg. De positiva faktorer som vi vill behålla eller förstärka är ledarskapet, gemenskap och kultur samt engagemang.

Riksgälden strävar efter likabehandling

Alla medarbetare ska ha lika möjligheter, rättigheter och skyldigheter. För att uppnå detta har vi en rekryteringsprocess som är kompetensbaserad och utgår från förtjänst och skicklighet, samtidigt som lönesättningen utgår från givna lönekriterier där resultaten är kopplade till individuella mål.

Lönekartläggningen för 2022 visade att Riksgäldens inte har några osakliga löneskillnader mellan män och kvinnor.

Vid slutet av året var fördelningen bland medarbetarna 52 procent kvinnor och 48 procent män. På chefsnivå var fördelningen 61 procent kvinnor och 39 procent män. I myndighetens ledningsgrupp är fördelningen 75 procent kvinnor, varav två personer är adjungerade i egenskap av säkerhetsskydds-chef respektive kommunikationschef, och 25 procent män.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron vid Riksgälden sjönk under pandemin från 3,4 procent år 2019 till 2,5 procent respektive 2,4 procent för 2020 respektive 2021 och har under 2022 fortsatt att vara låg.

Tabell 12. Sjukfrånvaro, i jämförelse med de två senaste åren, i procent

	2020 ¹	2021 ²	2022 ³
Kvinnor	3,2	2,8	2,4
Män	1,9	1,9	2,3
Anställda yngre än 30 år	1,7	1,3	2,4
Anställda 30–49 år	2,6	3	2,8
Anställda 50 år och äldre	2,5	1,6	1,8
Totalt alla anställda	2,5	2,4	2,4

¹ Av den totala sjukfrånvaron 2020 utgjorde 38,4 procent långtidssjukskrivningar på 60 dagar mot 46,7 procent för 2019.

² Av den totala sjukfrånvaron 2021 utgjorde 53,6 procent långtidssjukskrivningar på 60 dagar mot 38,4 procent för 2020.

³ Av den totala sjukfrånvaron 2022 utgjorde 43,04 procent långtidssjukskrivningar på 60 dagar mot 53,6 procent för 2021.

På Riksgälden jobbar nästan lika många män (48 %) som kvinnor (52 %).

Behålla och utveckla medarbetarna

Under pandemins första år minskade personalomsättningen för att under 2021 och 2022 öka igen. Under 2022 lämnade 32 personer sin anställning på Riksgälden och vi rekryterade 28 personer. Det här ger en utgående personalomsättning på 14 procent och en total personalomsättning på 26 procent, vilket är något högre än önskvärt. En analys av genomförda avgångsintervjuer tyder på att den ökade personalomsättningen delvis är en konsekvens av den ökade rörligheten på arbetsmarknaden efter pandemin.

Riksgälden har under året kunnat ersättningsrekrytera och kompetensförsörja verksamheten. Vi har dock upplevt en viss försämrad möjlighet att rekrytera till tjänster som kräver specialistkompetens inom IT, säkerhet och risk. För att möta upp bristen på kompetens har vi initierat ett arbete för att öka möjligheten till intern rörlighet och vidareutveckling inom Riksgälden. Arbetet har just startat, men vi har redan nu exempel på medarbetare som fått möjlighet att byta arbetsuppgifter och bredda sin kunskap, samtidigt som vi på så vis har kunnat behålla kompetens inom organisationen.

Den genomsnittliga anställningstiden på Riksgälden var i princip oförändrad under 2022, 8,1 år. Medelåldern ökade marginellt 2022 till 47 år från 46,6 år 2021.

Tabell 13. Åldersfördelning 2022

	< 30 år	30–39 år	40–49 år	> 50 år
Antal personer	9	36	84	92
Kvinnor	5	17	40	52
Män	4	19	44	40

En lärande organisation

Att myndigheten har tillgång till rätt kompetens är en förutsättning för att vi ska kunna utföra våra uppgifter med hög kvalitet och effektivitet. Resultatet av årets kompetensanalys visade ett fortsatt behov av att stärka kompetens inom ledar- och medarbetarskap samt ett behov av att bygga vidare på genomförd utvecklingssatsning i självledarskap.

Förändringar i omvärlden ställer också nya krav på Riksgälden. Vi behöver förstå omvärldsutvecklingen och kunna hantera nya uppgifter och uppdrag som följer av utvecklingen. Det är av största vikt att vi är flexibla och kan erbjuda medarbetarna kompetensutveckling både i form av externa utbildningar och av intern kompetensutveckling. En stor andel av lärandet sker i det dagliga arbetet och i olika interna och externa nätverk. Liksom tidigare år genomförde myndigheten ett flertal gemensamma seminarier för hela myndigheten, så kallad Riksgäldskunskap. Syftet med dessa är att utveckla medarbetarnas verksamhetskompetens och uppdatera kunskapen inom aktuella ämnen och projekt. Vid dessa tillfällen föreläser Riksgäldens egna medarbetare och ibland även externa föreläsare.

Kostnaden för extern utbildning var i genomsnitt 7 293 kronor per medarbetare under 2022, vilket var en markant minskning från 2021. Minskningen beror till stor del på att det under 2021 gjordes en satsning på externa ledarskapsutbildningar, samt på utveckling av en intern digital utbildningsplattform.

Översyn och anpassning av lokaler

Under pandemin arbetade majoriteten av medarbetarna hemifrån, men i och med att smittspridningen minskade i början av året påbörjades återgången till kontoret. En övervägande del av Riksgäldens medarbetare har valt att teckna distansavtal för att möjliggöra en kombination av arbete på kontoret med att arbeta på distans. Under 2023 kommer vi att starta ett projekt för att utveckla nya arbetssätt och för att skapa kontorsytor som möter de krav som det nya sättet att arbeta ställer.

Den genomsnittliga anställningstiden är

8,1 år

Medelåldern 2022 var

47 år

Projektstart för överföring av lönetjänst till Statens servicecenter

Riksgälden kommer under våren 2023 att överföra lönetjänsten till Statens servicecenter och har under året startat ett projekt för att säkerställa överföringen. Projektet drivs av HR-enheten i nära samarbete med Statens servicecenter. Den nya hanteringen kommer att påverka alla medarbetare avseende den administrativa hanteringen av tjänster kopplat till lön, exempelvis utlägg och ersättningar.

Utveckling av civilt försvar

Det har varit stort fokus på utveckling inom civilt försvar och vikten av att säkerställa redundans, genom att både bredda kompetens och i vissa fall kompetensväxla inom egen verksamhet. I ett läge av höjd beredskap måste vi kunna hantera ett visst bortfall av resurser. Vi har kartlagt ett antal mer omfattande utvecklingssatsningar för att bygga redundans och utveckla kompetens inom totalförsvarsarbetet. Vi planerar att genomföra utbildningar under 2023 med stöd av omställningsmedel.

Samlad analys och bedömning

Med syfte att bli en mer hållbar arbetsgivare i en föränderlig värld har medarbetarna fått möjlighet att kombinera arbete på kontoret med arbete på distans. Samtidigt har vi utvecklat gemensamma arbetsätt och processer, samarbetat mer över avdelningsgränserna och framför allt arbetat mot gemensamma mål för att betona vikten av att vara en sammanhållen myndighet, Ett Riksgälden.

Vi har fortsatt att utveckla medarbetarnas förmåga till självledarskap, bland annat genom en tydligare målstyrning på individnivå, med individuella mål som är tydligt kopplade till Riksgäldens övergripande mål. Det hybrida arbetssättet ställer krav på Riksgälden som arbetsgivare både vad gäller ny teknik, nya arbetssätt och en bra arbetsmiljö. Medarbetarnas välmående har hög prioritet och för att säkra en hållbar arbetsmiljö genomförs korta och täta pulsmätningar med efterföljande dialoger med medarbetarna. Nya arbetssätt och behovet av säkra digitala verktyg kräver en ständig utveckling för att svara upp mot verksamhetens behov. Digital signering, hantering av hybrida möten och att leda på distans är frågor som stått på agendan under året och som även fortsättningsvis kommer att vara områden där Riksgälden som arbetsgivare måste utvecklas för att vara en attraktiv arbetsgivare.

Kostnader och anslag

Hög inflation, svagare krona och stigande marknadsräntor bidrog till att räntekostnaderna och räntebetalningarna på statsskulden ökade. Försäljningsprovisionerna sjönk jämfört med året innan eftersom Riksgälden inte gav ut något lån genom syndikering. Riksgäldens totala förvaltningskostnader ökade främst för verksamhetsområdena Finansiell stabilitet och konsumentskydd och Garanti och finansiering. Nya uppdrag har inneburit en ökning av framför allt personalkostnader.

Kostnaden för statsskulden ökade till följd av hög inflation och svagare krona

Riksgäldens intäkter för 2022 uppgick till 84,3 miljarder kronor, vilket var en ökning med 32,5 miljarder kronor jämfört med 2021. Det förklaras huvudsakligen av att posten "Intäkter av anslag" ökade med 28,5 miljarder kronor eftersom räntebetalningarna på statsskulden blev väsentligt högre än föregående år. Därtill ökade de finansiella intäkterna med 3,8 miljarder kronor, främst beroende på valutakursförändringar.

Riksgäldens kostnader uppgick totalt till 93,6 miljarder kronor, vilket var 32,4 miljarder kronor högre än 2021. Det var framför allt de finansiella kostnaderna som hänger samman med förvaltningen av statsskulden, som ökade (se not 4 i den finansiella redovisningen). Ökningen berodde främst på högre inflationsomvärdering av den reala kronkursen samt valutakursförluster i den del av skulden som är exponerad mot utländsk valuta.

Även räntebetalningarna på statsskulden blev högre

De kassamässiga räntebetalningarna redovisas mot anslaget "Räntor på statsskulden" i statsbudgeten medan den kostnadsmässiga redovisningen återfinns i Riksgäldens resultaträkning. Räntebetalningarna uppgick till 27 miljarder kronor vilket är en ökning med 28,5 miljarder kronor jämfört med 2021. Ökningen förklaras främst av att marknadsräntorna steg och kronan försvagades under året.

Högre marknadsräntor påverkade räntebetalningarna främst via lägre överkurser när Riksgälden emitterade obligationer. Överkurser uppstår när en obligations marknadsvärde överstiger dess nominella värde och redovisas som en inkomst mot anslaget.

Kronförsvagningen medförde högre valutakursförluster på den del av statsskulden som är exponerad mot utländska valutor. Under 2022 betalade Riksgälden även ut 2,9 miljarder kronor i inflationskompensation för en realobligation som förföll. Något motsvarande förfall ägde inte rum under 2021.

Den senaste femårsperioden har statens räntebetalningar varierat mycket, vilket framgår av tabell 14. Nivån påverkas bland annat av vilka obligationer Riksgälden emitterar, hur marknadsräntorna rör sig samt av valutakurseffekter på den del av skulden som är exponerad mot utländsk valuta.

Tabell 14. Räntor på statsskulden

Miljoner kronor	2018	2019	2020	2021	2022
Räntor på lån i svenska kronor	15 870	22 023	23 043	8 537	15 000
Räntor på lån i utländsk valuta	-469	-288	-707	-685	-337
Räntor på in- och utlåning	-1 572	-1 412	-808	-240	1 952
Summa	13 827	20 322	21 528	7 612	16 615
Över-/underkurs vid emission	-4 409	-8 324	-10 404	-11 978	-2 299
Valutaförluster/-vinster	765	5 666	2 380	661	12 325
Kursförluster/-vinster	3 353	4 461	5 960	2 317	447
Summa	-291	1 804	-2 065	-9 000	10 473
Summa anslag räntor på statsskulden	13 536	22 126	19 463	-1 388	27 088
Kassamässig justering	-151	101	-48	-87	-94
Summa räntebetalningar	13 385	22 227	19 415	-1 475	26 993

I tabellen ovan redovisas utfallet för anslaget "Räntor på statsskulden". Förutom statsskultsrelaterade räntor innehåller anslaget även räntor på nettoutlåningen i Statens internbank (2,0 miljarder kronor), inkomster från vidareutlåning till Riksbanken och andra stater (1,8 miljarder kronor), samt inkomster och utgifter från förvaltningstillgångar i likviditetsförvaltningen. Detta innebär att anslaget "Räntor på statsskulden" inte kan ställas i direkt relation till det officiella statsskultsmåttet som avser statens bruttoskuld i vilken förvaltningstillgångar, fordringar på Riksbanken och andra stater samt in- och utlåning i Statens internbank exkluderas.

Lägre försäljningsprovisioner

Utgifterna för provisioner, som främst avser försäljningsprovisioner, minskade med 24,3 miljoner kronor jämfört med 2021. Förändringen beror på att Riksgälden inte gav ut något syndikerat lån under 2022 i motsats till föregående år då en obligation gavs ut genom syndikering.

Ökade förvaltningskostnader

Förvaltningskostnader är samlingsnamnet för bland annat personal-, lokal- och IT-kostnader, det vill säga kostnader för driften av Riksgälden. Detta finansieras via anslag, avgifter, fonder och bidrag.

Tabell 15. Förvaltningskostnader

Miljoner kronor	2020	2021	2022
Anslagsfinansierat	316,5	332,3	344,9
Bidragsfinansierad verksamhet, finansieras via kärnavfallsfonden	22,3	26,4	24,8
Avgiftsfinansierad verksamhet, garantier och lån	14,1	15,1	19,5
Fondfinansierad verksamhet, bankstöd	6,7	7,5	8,9
Summa förvaltningskostnader	359,6	381,3	398,1

Förvaltningskostnaderna ökade med totalt 16,8 miljoner kronor till 398,1 miljoner kronor jämfört med 381,3 miljoner kronor föregående år. Ökningen avser främst anslagsfinansierade (12,6 miljoner kronor) och avgiftsfinansierade (4,4 miljoner kronor) förvaltningskostnader.

Lönekostnaderna ökade med 11 miljoner kronor varav närmare hälften motsvaras av årlig löne-revision. Lönekostnaderna motsvarar en ökning på 4 procent, vilket är lägre än föregående års förändring på 5 procent. Riksgälden hade i medeltal 227 anställda 2022, vilket innebär en ökning med 7 medeltal anställda. Förändringen av semesterlöneskulden har däremot minskat, vilket beror på ett ökat uttag av semesterdagar under året.

Kostnader för lokaler har ökat med 2,9 miljoner kronor främst på grund av en hyreshöjning och en retroaktiv betalning av fastighetsskatt.

Avskrivningskostnaderna har ökat med 1,8 miljoner kronor främst på grund av IT-relaterade investeringar och säkerhetsmässiga åtgärder.

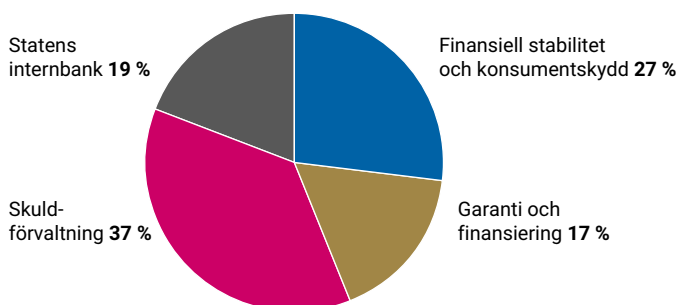
Tabell 16. **Förvaltningskostnader per verksamhetsområde**

Miljoner kronor	2020	2021	2022
Finansiell stabilitet och konsumentskydd	88,4	99,1	109,3
Garanti och finansiering	53,1	60,1	69,2
Skuldförvaltning	150,2	143,7	145,6
Statens internbank	67,9	78,4	74,0
Totala förvaltningskostnader	359,6	381,3	398,1

Den främsta förändringen gällande förvaltningskostnader per verksamhetsområde består i att kostnader för Finansiell stabilitet och konsumentskydd har ökade personal- och konsultkostnader sedan föregående år, motsvarande 10 miljoner kronor. Det är en följd av arbetet med att stärka beredskapen för finansiell stabilitet samt det utvidgade ansvaret som resolutions- och stödmyndighet för centrala motparter.

Garanti och finansiering har också ökade personal- och konsultkostnader sedan 2021, motsvarande 9 miljoner kronor. Kostnaderna påverkas av att avdelningen har fått nya uppgifter, exempelvis ekonomiska säkerheter för radiologiska olyckor, kreditgarantier för gröna investeringar samt kreditgarantier för elproducenter.

Diagram 16. **Förvaltningskostnader per verksamhetsområde**

Resultat i avgifts- och fondfinansierad verksamhet

Resultatet i den avgiftsfinansierade garanti- och utlåningsverksamheten var –975 miljoner kronor under 2022, jämfört med 254 miljoner kronor året före. Förändringen i resultatet beror framför allt på nedskrivningen av lån till SAS samt att staten sålde Orio AB under året.

Resultatet i den fondfinansierade verksamheten avseende insättningsgarantin och investerarskyddet samt bankstödsverksamheten var 0, vilket var ett oförändrat resultat jämfört med föregående år.

Tabell 17. Resultaträkning per verksamhetsområde

Miljoner kronor	2020	2021	2022
RIKSGÄLDEN TOTALT			
Intäkter av anslag, räntor på statsskulden 26 1:1	19 463	–1 388	27 088
Intäkter av anslag, provisioner 26 1:3	127	88	64
Intäkter av anslag, förvaltning 2 1:12	316	332	345
Intäkter av anslag för garantisubvention	0	0	0
Intäkter av avgifter m.m., förvaltning 2 1:12	1	0	0
Intäkter av avgifter m.m.	53	69	61
Intäkter av bidrag	23	26	30
Ränteintäkter	0	0	136
Summa verksamhetens intäkter	19 982	–871	27 724
Kostnader anslag räntor på statsskulden 26 1:1	–19 463	1 388	–27 088
Kostnader anslag provisioner 26 1:3	–127	–88	–64
Orealiserade räntor m.m.	15 812	–9 351	–8 348
Ej anslagsavräknade provisionskostnader	–4	0	0
Kostnader garantier och lån, avgiftsfinansierade	–132	187	–1 172
Kostnader finansierade via kärnavfallsfonden	–22	–29	–30
Kostnader för bankstöd, fondfinansierade	–7	–8	–9
Kostnader Affärsverket Statens Järnvägar	–816	–295	0
Kostnader anslag förvaltning 2 1:12	–317	–333	–345
Summa verksamhetens kostnader	–5 076	–8 529	–37 056
Transfereringar	7	8	9
Årets kapitalförändring	14 913	–9 393	–9 323
STATENS INTERNBANK			
Intäkter av anslag, räntor på statsskulden 26 1:1	–1 064	–128	2 855
Intäkter av anslag, förvaltning 2 1:12	68	78	74
Intäkter av avgifter m.m., förvaltning 2 1:12		0	0
Ränteintäkter m.m.		0	0
Summa verksamhetens intäkter	–996	–49	2 929
Kostnader anslag räntor på statsskulden 26 1:1	1 064	128	–2 855
Orealiserade räntor m.m.	1 183	–304	115
Kostnader anslag förvaltning 2 1:12	–68	–78	–74
Summa verksamhetens kostnader	2 179	–255	–2 814
Årets kapitalförändring	1 183	–304	115

Miljoner kronor	2020	2021	2022
STATSSKULDSFÖRVALTNING			
Intäkter av anslag, räntor på statsskulden 26 1:1	20 527	-1 260	24 232
Intäkter av anslag, provisioner 26 1:3	127	88	64
Intäkter av anslag, förvaltning 2 1:12	150	144	146
Intäkter av avgifter m.m., förvaltning 2 1:12	0	0	0
Intäkter av avgifter	0	0	0
Ränteintäkter m.m.	0	0	0
Summa verksamhetens intäkter	20 804	-1 028	24 442
Kostnader anslag räntor på statsskulden 26 1:1	-20 527	1 260	-24 232
Kostnader anslag provisioner 26 1:3	-127	-88	-64
Orealiserade räntor m.m.	14 099	-9 305	-8 464
Ej anslagsavräknade provisionskostnader	-4	0	0
Kostnader anslag förvaltning 2 1:12	-151	-144	-146
Summa verksamhetens kostnader	-6 709	-8 277	-32 906
Årets kapitalförändring	14 095	-9 305	-8 464
GARANTIER OCH FINANSIERING			
Intäkter av anslag, förvaltning 2 1:12	17	19	25
Intäkter av anslag för garantisubvention	0	0	0
Intäkter av avgifter m.m., förvaltning 2 1:12	0	0	0
Intäkter av avgifter	53	69	61
Intäkter av bidrag	23	26	30
Ränteintäkter m.m.	0	0	136
Summa verksamhetens intäkter	92	114	252
Kostnader garantier och lån, avgiftsfinansierade	-132	187	-1 172
Kostnader finansierade via kärnavfallsfonden	-22	-29	-30
Kostnader anslag förvaltning 2 1:12	-17	-19	-25
Summa verksamhetens kostnader	-171	140	-1 227
Transfereringar	0	0	0
Årets kapitalförändring	-78	254	-975
INSÄTTNINGSGARANTI OCH INVESTERARSKYDD			
Intäkter av anslag, förvaltning 2 1:12	21	24	23
Intäkter av avgifter m.m. förvaltning 2 1:12	0	0	0
Ränteintäkter m.m.	0	0	0
Summa verksamhetens intäkter	21	24	23
Kostnader anslag förvaltning 2 1:12	-21	-24	-23
Summa verksamhetens kostnader	-21	-24	-23
Transfereringar	0	0	0
Årets kapitalförändring	0	0	0

Miljoner kronor	2020	2021	2022
BANKSTÖD			
Intäkter av avgifter	0	0	0
Ränteintäkter m.m.	0	0	0
Summa verksamhetens intäkter	0	0	0
Kostnader för bankstöd, fondfinansierade	-7	-8	-9
Kostnader anslag förvaltning 2 1:12	0	0	0
Summa verksamhetens kostnader	-7	-8	-9
Transfereringar	7	8	9
Årets kapitalförändring	0	0	0
RESOLUTIONSRESERVEN			
Intäkter av anslag, förvaltning 2 1:12	60	68	78
Intäkter av avgifter m.m., förvaltning 2 1:12	0	0	0
Ränteintäkter m.m.	0	0	0
Summa verksamhetens intäkter	60	68	78
Kostnader anslag förvaltning 2 1:12	-60	-68	-78
Summa verksamhetens kostnader	-60	-68	-78
Transfereringar	0	0	0
Årets kapitalförändring	0	0	0
AFFÄRSVERKET STATENS JÄRNVÄGAR			
Intäkter av anslag, räntor på statsskulden 26 1:1	0	0	0
Summa verksamhetens intäkter	0	0	0
Orealiserade räntor m.m.	529	259	0
Kostnader Affärsverket Statens Järnvägar (realiserad ränta)	-816	-295	0
Summa verksamhetens kostnader	-287	-37	0
Årets kapitalförändring	-287	-37	0

Prestationer

Tabellen Prestationer visar förekomsten av ärenden vid myndigheten. Riksgälden hanterar frågor som rör företag/organisationer, ej enskilda medborgare. Exempelvis upprättas med regelbundenhet resolutionsplaner för banker och finansiella institut. Riksgälden hanterar små volymer av ärenden och redovisar därför inte styckkostnaden för dem i tabellen nedan. Ärendehantering utgör endast en mindre del av myndighetens ordinarie verksamhet. Streckmarkering i tabellen (–) betyder att nya ärenden inte var möjliga att upprätta vid tidpunkten.

Tabell 18. **Prestationer**

		2020	2021	2022
Garantier och utlåning				
Företagsakuten (garantiavtal till följd av coronapandemin) ¹	Antal garantiavtal kreditinstitut	71	0	–
	– varav antal beviljade lån vid kreditinstituten	732	32	–
Gröna kreditgarantier (uppdrag sedan 2021)	Antal utställda garantier	–	0	1
Kärnavfallsfinansiering				
Beslut om utbetalningar från kärnavfallsfonden ²	Antal utbetalningsbeslut	42	36	49
Revision av hur utbetalade fondmedel har använts	Antal avslutade revisioner	21	22	12
Prövning och tillsyn över ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor (uppdrag sedan 2022)	Antal tillsynsärenden	–	–	15
Resolution				
Resolutionsplaner	Antal för systemviktiga institut	9	9	9
	Antal för ej systemviktiga institut	145	106	109
Insättningsgarantin				
Avgiftsuttag insättningsgarantin	Antal institut	104	106	109
Investerarskyddet				
Avgiftsuttag investerarskyddet	Antal investerare	237	221	222

¹ Företagsakuten är ett garantiuppdrag till följd av coronapandemin under 2020. Inga nya garantiavtal har ingåtts sedan 2020 (endast tilläggsavtal). Jämförelsetalet för 2021 är därför ändrat till 0 nya avtal. Företagsakuten är stängd sedan 30 september 2021 för nyteckning av garanterade lån. Totalt antal utställda lån vid kreditinstituten blev 764 stycken.

² Jämförelsetalen för 2020 och 2021 gällande antal beslut om utbetalningar från Kärnavfallsfonden har uppdaterats till följd av ändrad definition.

Tabell 19. Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras¹

Verksamhet	UTFALL						BUDGET		
	+/- t.o.m. 2020	+/- 2021	Int. 2022	Kost. 2022	+/- 2022	Ack. +/- utgå. 2022	Int. 2022	Kost. 2022	Ack. +/- utgå. 2022
Garantier									
Garanti- och utlåningsverksamhet, portfölj	614 833	253 272	176 132	-1 152 291	-976 159	-108 054	23 700	0	891 805
Garanti- och utlåningsverksamhet, administration	10 355	705	20 694	-19 522	1 172	12 232	18 100	-20 500	14 544
Prövning av ansökningar om tillstånd att reducera kvalificerade skuldinstrument	0	0	214	-214	0	0	325	-325	0
Summa	625 188	253 977	197 041	-1 172 028	-974 987	-95 822	42 125	-20 825	906 349

¹ Intäkter och kostnader kan innehålla stora fluktuationer över tid. I posten "Kostnader för portföljen" ingår bland annat förändringar i reserveringar för garantiförluster, återvinningar och värderingar av fordringar i garantiverksamheten, vilket innebär att posten även kan ha omvänt tecken.

Riksgäldens avgiftsfinansierade verksamhet, där Riksgälden disponerar intäkterna avser garanti- och utlåningsverksamhet samt prövning av ansökningar om tillstånd att reducera kvalificerade skuldinstrument. Posten garanti- och utlåningsverksamhet, portfölj, avser förväntad förlust och påverkas till stor del av värderingar av kreditrisker. Det innebär att den ibland innehåller stora variationer mellan åren. Den stora kostnadsposten 2022 avser framför allt nedvärdering av Riksgäldens utlåning till SAS.

Posten garanti- och utlåningsverksamhet, administration, avser ackumulerat saldo för Riksgäldens administrativa kostnader och de avgifter som ska täcka dessa. Avgifter som faktureras i förskott periodiseras över hela den bedömda/avtalade löptiden för respektive garanti/lån. Budgeterade intäkter baseras på prognostiserade framtida avgifter från de engagemang som ingår i den nuvarande utestående portföljen. Inga antaganden har gjorts om nya engagemang. Omfattningen på garanti- och kreditobjekten varierar över tid.

Tabell 20. Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna ej disponeras

UTFALL								BUDGET		
		+/- t.o.m. 2020		Int. 2022	Kost. 2022		Ack. +/- utgå. 2022	Int. 2022	Kost. 2022	Ack. +/- utgå. 2022
Verksamhet	Ink.tit.		+/- 2021			+/- 2022				
Avgiftsbelagd verksamhet										
Insättningsgaranti och investerarskydd	2552	-21 431	-2 153	23 584	-22 523	1 061	-22 523	22 364	-22 600	-236
Garanti- och utlåningsverksamhet	2124	0	0	68 887	-68 887	0	0	45 700	-45 700	0
Summa		-21 431	-2 153	92 470	-91 410	1 061	-22 523	68 064	-68 300	-236
Avgiftsfinansierad verksamhet										
Prövning och tillsyn över ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor	2552	0	0	5 660	-5 541	119	119	6 000	-6 000	0

Insättningsgaranti- och investerarskyddsverksamheterna avgiftsfinansieras. Kostnaderna belastar förvaltningsanslaget och avgiftsintäkterna som motsvarar föregående års administrativa kostnader levereras mot inkomsttitel 2552 Övriga offentliga avgifter.

Banker och andra institut som har tillstånd från Finansinspektionen att tillhandahålla in- och utlåningstjänster omfattas per automatik av insättningsgarantin. Den del av avgiftsintäkterna som inte motsvarar föregående års administrativa kostnader flyttar till insättningsgarantifonden. När det gäller investerarskyddet levereras samtliga avgiftsintäkter mot inkomsttitel.

I de fall räntan för lånet eller avgiften för garantin överstiger kostnaden för den förväntade förlusten och administrationskostnader ska överskottet levereras mot inkomsttitel 2124.

Prövning och tillsyn över ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor avgiftsfinansieras. Kostnaderna belastar förvaltningsanslaget och motsvarande avgifter levereras mot inkomsttitel 2552 Övriga offentliga avgifter.

Samlad analys och bedömning

Riksgälden sköter statens upplåning och detta återspeglas i resultaträkningen med kursförändringar som påverkas av förvaltningen av statsskulden. Högre marknadsräntor, hög inflation och en försvagad kronkurs har ökat statens räntekostnader och räntebetalningar.

Riksgäldens förvaltningskostnader har ökat och det beror främst på ökade personalkostnader. Riksgälden har fått nya uppdrag och gjort vissa organisationsförändringar som har inneburit en ökning i antal medarbetare (se avsnitt Organisation och styrning). Semesterlöneskulden har minskat och det beror dels på att pandemirestriktionerna slopades i början av året, dels riktade informations- och uppföljningsinsatser till våra medarbetare samt att överskjutande dagar över maximalt 30 sparade semesterdagar måste tas ut under året. Effekten av genomförda investeringar för att upprätthålla en hög säkerhetsnivå och livscykelhantering av teknisk utrustning har ökat Riksgäldens avskrivningar.

Den avgiftsbelagda verksamheten som avser garanti- och utlåningsverksamhet, portfölj, visar under året ett stort underskott, vilket främst beror på att lånet till SAS har skrivits ner med 1,35 miljarder kronor. Samtidigt har reserveringarna av garantiförluster minskat, vilket gör att underskottet är något lägre än det annars skulle ha varit. Underskottet är kopplat till en gjord värdering och är inte en realiserad förlust. Resultatet för den administrativa garantiverksamheten samt den nya verksamheten Prövning och tillsyn över ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor visar under året ett litet överskott.

**Finansiell
redovisning**
2022

Finansiell redovisning

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med bestämmelserna i förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Räkenskapshandlingarna omfattar resultaträkning, balansräkning, anslagsredovisning, finansieringsanalys samt noter för 2022. Sveriges statsskuld redovisas i allt väsentligt som statens andel av den offentliga sektorns bruttoskuld enligt EU:s förordning 479/2009 med senare ändringar. Statsskulden särredovisas i balansräkningen i enlighet med Riksgäldens instruktion.

Resultaträkningen redovisar i sammandrag Riksgäldens kostnader och intäkter. Balansräkningen redovisar i sammandrag tillgångar, skulder och myndighetskapital. Anslagsredovisningen omfattar redovisningen mot statsbudgetens utgiftsanslag och inkomsttitlar. Finansieringsanalysen visar hur verksamheten har finansierats och hur den likvida ställningen har förändrats.

Avrundning av sifferuppgifter

I årsredovisningen avrundas samtliga sifferuppgifter enligt gängse princip. Delsummor i tabeller och uppställningar har inte justerats för att få totalsummorna att stämma. Vid summering av avrundade delsummor i tabeller och uppställningar kan därför totalsumman i vissa fall avvika.

Brytdag

Brytdag, det vill säga när den löpande bokföringen för 2022 avslutades, var den 5 januari 2023.

Redovisnings- och värderingsprinciper

Redovisningsprinciper

Kostnadsmässig redovisning används i resultaträkningen. Anslagsredovisning sker enligt utgiftsmässiga principer för samtliga anslag utom för anslaget för förvaltningskostnader som avräknas kostnadsmässigt. I och med den utgiftsmässiga anslagsavräkningen uppstår en periodiseringseffekt, där bland annat orealiserade valutakurser och upplupna räntekostnader inte avräknas anslaget men förändrar kapitalet. Lånebehovet tas fram enligt kassamässiga principer. Utfallet för anslaget Räntor på statsskulden skiljer sig därför mellan presentationerna av anslagsredovisningen och lånebehovet.

Riksgälden tillämpar avskrivningstiderna tre, fem, sex och tio år vid avskrivning av myndighetens anläggningstillgångar. Anläggningstillgångar som är IT-hårdvara har i de flesta fall en avskrivningstid på tre år. Förbättringsutgift på annans fastighet skrivs av på fem eller sex år. Möbler och övriga inventarier skrivs oftast av på tio år.

Affärsdagsredovisning

Affärsdagsredovisning tillämpas i statsskuldsförvaltningen. Det innebär att transaktioner i statskuldsförvaltningen påverkar den redovisade statsskulden på affärsdagen, det vill säga när avtal tecknas och inte när betalning sker.

Valutakurser

Belopp i utländsk valuta är värderade till de valutakurser som gällde vid sista bankdagen den 30 december 2022. Valutakoncernkontot värderas till aktuell valutakurs som Riksgälden tillhandahåller myndigheterna.

Finansieringsanalysen

I Riksgäldens verksamhet ingår in- och utlåning till övriga myndigheter inom staten. Det innebär att Riksgälden är övriga statliga myndigheters bank och därmed hanterar såväl inlåning som utlåning vilket ska särskiljas från Finansiering av låneverksamhet.

Då Riksgälden är statens internt bank hanteras finansieringen av all låneverksamhet via statsskuldsförvaltningen vilket därför redovisas under rubriken Finansiering av låneverksamhet.

Derivat utanför statsskuldsförvaltningen

Derivat utanför statsskuldsförvaltningen redovisas uppdelat i lång- och kortfristiga skulder och fordringar baserat på kvarvarande löptid. Valutavärderingen avgör om kontraktet blir en skuld eller fordran.

Redovisning av provisionskostnader

Provisionskostnader redovisas så att de periodiseras till det år som avses. Anslaget är utgiftsbaserat.

Olika värderingsprinciper

Statsskulden bokas till nominellt belopp till aktuell valutakurs och med upplupen inflationskompensation. Eventuell över- och underkurs bokförs utanför statsskulden i Not 28 "Förutbetalda kostnader" samt i Not 48 "Övriga förutbetalda intäkter".

Tillgångarna i Insättningsgarantin bokas till marknadsvärde, reporna tas i årsredovisningen upp som antingen en skuld eller en fordran mot respektive motpart. I realiteten består saldot av både skuld och fordran.

Resultaträkning

Tusen kronor	Not	2022	2021
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	27 496 790	-967 074
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	342 612	92 766
Intäkter av bidrag	3	24 564	26 786
Finansiella intäkter	4-9,12	56 453 720	52 667 198
Summa Verksamhetens intäkter		84 317 686	51 819 675
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	10	-263 549	-254 258
Kostnader för lokaler		-37 643	-34 801
Övriga driftskostnader	11	-1 310 607	74 862
Finansiella kostnader	4-9,12	-92 022 030	-60 991 291
Avskrivningar och nedskrivningar	18, 19	-15 917	-14 511
Summa Verksamhetens kostnader		-93 649 746	-61 219 999
Verksamhetens utfall		-9 332 060	-9 400 324
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	13	3 107 637	2 410 824
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamheten		-3 107 637	-2 410 824
Summa Uppbördsverksamhet		0	0
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		6 390	4 362
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	14	5 967 995	5 455 598
Finansiella intäkter		550 105	154 528
Finansiella kostnader		-4 379 218	-509 964
Avsättning till fonder m.m. för transfereringsändamål	15	-2 130 001	-5 092 619
Lämnade bidrag	16	-6 390	-4 362
Summa Transfereringar		8 881	7 543
Årets kapitalförändring	17	-9 323 180	-9 392 781

Balansräkning

Tusen kronor	Not	2022-12-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR			
Balanserade utgifter för utvecklingsarbete		14 944	11 826
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		1 885	2 833
Immateriella anläggningstillgångar	18	16 829	14 659
Förbättringsutgifter på annans fastighet		7 830	11 880
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		23 908	26 456
Materiella anläggningstillgångar	19	31 738	38 337
Andra långfristiga värdepappersinnehav	20	41 684 339	42 446 655
Långfristiga fordringar hos andra myndigheter	21	0	471 000
Andra långfristiga fordringar	22	11 600	186 232
Finansiella anläggningstillgångar		41 695 939	43 103 887
Utlåning inomstatligt	23	412 663 856	390 021 364
Utlåning övrigt	24	82 646 172	143 562 240
Utlåning		495 310 027	533 583 604
Kundfordringar	25	10 142	16 810
Fordringar hos andra myndigheter	26	7 361	57 577
Övriga kortfristiga fordringar	27	56 144 794	34 107 955
Kortfristiga fordringar		56 162 296	34 182 342
Förutbetalda kostnader	28	709 895	263 586
Upplupna bidragsintäkter		0	0
Övriga upplupna intäkter	29	1 307 082	1 689 037
Periodavgränsningsposter		2 016 977	1 952 623
Avräkning med statsverket	30	867 526 399	918 127 901
Avräkning med statsverket		867 526 399	918 127 901
Värdepapper och andelar	31	33 238 634	12 759 942
Kortfristiga placeringar		33 238 634	12 759 942
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		22 475	31 035
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret		100 634 072	97 023 938
Kassa och bank		30 352	33 510
Kassa och bank	32	100 686 899	97 088 483
SUMMA TILLGÅNGAR		1 596 685 738	1 640 851 777

Fortsättning Balansräkning

Tusen kronor	Not	2022-12-31	2021-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Statskapital	33	31	31
Balanserad kapitalförändring	34	-62 358 636	-52 965 855
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	17	-9 323 180	-9 392 781
Myndighetskapital	35	-71 681 785	-62 358 605
Fonder	36	140 499 868	138 369 867
Fonder		140 499 868	138 369 867
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	37	28	133
Avsättningar för garantier	38	808 626	1 089 790
Övriga avsättningar	39	5 578	5 102
Avsättningar		814 232	1 095 026
Lån i Riksgäldskontoret	40	48 558	52 659
Övriga lån	41	355 938 709	290 180 828
Långfristiga skulder till andra myndigheter		0	0
Övriga långfristiga skulder	42	5 838	45 987
Räntekontokredit i Riksgäldskontoret		0	0
Övriga krediter i Riksgäldskontoret		0	0
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	43	29 495	9 794
Leverantörsskulder		15 613	26 153
Övriga kortfristiga skulder	44	50 850 861	32 449 323
Skulder m.m.		406 889 073	322 764 745
Lån i svenska kronor		894 229 063	976 179 053
Lån i utländsk valuta		198 435 582	228 085 571
Statsskulden	45	1 092 664 645	1 204 264 624
Upplupna kostnader	46	5 072 052	7 024 554
Oförbrukade bidrag	47	5 217	3 810
Övriga förutbetalda intäkter	48	22 422 437	29 687 755
Periodavgränsningsposter		27 499 705	36 716 120
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		1 596 685 738	1 640 851 777
Övriga ansvarsförbindelser	49	18 251 933	18 964 754
Ansvarsförbindelser		18 251 933	18 964 754

Finansieringsanalys

Tusen kronor	Not	2022-12-31	2021-12-31
DRIFT			
Kostnader			
Kostnader	50	-23 637 249	-2 874 213
Summa kostnader		-23 637 249	-2 874 213
Finansiering av drift			
Intäkter av anslag	51	409 280	420 722
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	52	61 448	68 848
Intäkter av bidrag		24 564	26 786
Övriga intäkter	53	13 545 020	-7 051 068
Summa medel som tillförts för finansiering av drift		14 040 311	-6 534 712
Ökning (-) av kortfristiga fordringar		-22 044 309	1 731 524
Ökning (+) av kortfristiga skulder	54	9 194 614	-5 632 741
KASSAFLÖDE TILL DRIFT		-22 446 633	-13 310 142
INVESTERINGAR			
Investeringar i finansiella tillgångar (exklusive låneverksamhet)	55	645 632	462 275
Investeringar i materiella tillgångar	56	-3 864	-22 805
Investeringar i immateriella tillgångar	57	-7 625	-3 384
Summa investeringsutgifter		634 144	436 086
Finansiering av investeringar			
Lån från Riksgäldskontoret		11 824	25 886
– amorteringar		-15 926	-14 513
Övriga krediter Riksgäldskontoret			
– amorteringar	58	0	-324 749
Ökning av statskapital med medel som erhållits från statsbudgeten		0	0
Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar		-4 102	-313 376
Förändring av övriga långfristiga skulder		-40 150	-141 007
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGAR		589 893	-18 297

Fortsättning Finansieringsanalys

Tusen kronor	Not	2022-12-31	2021-12-31
LÅNEVERKSAMHET			
Utlåning		13 855 173	9 304 478
Inlåning		69 417 881	67 739 335
Amorteringar		20 758 405	12 367 207
Räntor	59	-2 855 368	127 522
Summa låneutgifter		101 176 090	89 538 542
Finansiering av låneverksamhet			
Lån i svenska kronor		-81 949 991	-30 440 352
Lån i utländsk valuta		-29 649 989	-45 686 793
Räntor	59	-24 232 142	1 260 274
Tillförda anslagsmedel	51	27 087 510	-1 387 796
Summa medel som tillförts för finansiering av låneverksamhet		-108 744 612	-76 254 667
Förändring av kortfristiga placeringar	60	-20 458 035	21 851 427
KASSAFLÖDE TILL LÅNEVERKSAMHET		-28 026 556	35 135 302
UPPBÖRDSVERKSAMHET			
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten		3 107 637	2 410 824
Inbetalningar i uppbördsverksamhet		3 107 637	2 410 824
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet		-3 107 637	-2 410 824
KASSAFLÖDE UPPBÖRDSVERKSAMHET		0	0
TRANSFERERINGSVERKSAMHET			
Lämnade bidrag		-6 390	-4 362
Utbetalningar i transfereringsverksamheten		-6 390	-4 362
Finansiering av transfereringsverksamhet			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag		6 390	4 362
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		5 967 995	5 455 598
Finansiella intäkter		550 105	154 528
Finansiella kostnader		-4 379 218	-509 964
Summa medel som tillförts för finansiering av transfereringsverksamheten		2 145 271	5 104 524
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder	54, 60	-20 987	-5 422
Förändring av finansiella anläggningstillgångar	55	762 316	1 703 056
KASSAFLÖDE FRÅN TRANSFERERINGSVERKSAMHET		2 880 210	6 797 795
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL		-47 003 087	28 604 658
SPECIFIKATION AV FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL			
Likvida medel vid årets början		1 015 216 383	986 611 725
Minskning av kassa och bank		-3 158	-43 002
Ökning av tillgodohavande Riksgäldskontoret	61	3 601 574	7 124 596
Ökning av avräkning med statsverket		0	21 523 064
Minskning av avräkning med statsverket		-50 601 502	0
SUMMA FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL		-47 003 087	28 604 658
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS SLUT		968 213 297	1 015 216 383

Anslagsredovisning

Anslagsredovisningen omfattar en redovisning och specifikation av utfallet på de inkomsttitlar och anslag på statsbudgeten som Riksgälden under budgetåret har disponerat.

Redovisning mot statsbudgetens inkomsttitlar

Inkomsttitel <i>Tusen kronor</i>	Benämning	Beräknat belopp 2022 ¹	Utfall per 2022-12-31
2552	Övriga offentligrättsliga avgifter	28 364	29 244
2124	Inlevererat överskott av Riksgäldskontorets garantiverksamhet	45 700	68 887
9475	Intäkter från EU:s handel med utsläppsrätter	3 009 506 ²	3 009 506
9831	Insättningsgarantiavgifter	0	0
9833	Resolutionsavgift	0	0
Summa		3 083 570	3 107 637

¹ Enligt regleringsbrev för år 2022

² Ingår inte i regleringsbrev och prognostiseras inte. Beräknat belopp motsvarar aktuellt utfall.

Redovisning mot statsbudgetens anslag

Anslag <i>Tusen kronor</i>	Ingående över- förings- belopp	Årets tilldelning enligt reglerings- brev	Omdis- ponerat anslags- belopp	Utnyttjad del av medgivet över- skridande	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överförings- belopp 2022-12-31
2 01:12 Riksgäldskontoret: Förvaltningskostnader, anslagspost 1 (ramanslag)	6 919	344 683				351 602	-345 013	6 589
2 01:14 Vissa garanti- och medlemsavgifter: Garantier till Europeiska investeringsbankens garantifond och till EU för SURE, anslagspost 2 (ramanslag)	130 284	287 646			-130 284	287 646	-2 390	285 256
24 01:5 Näringslivsutveckling m.m.: Lån/garantier till svensk industri, anslagspost 11 (ramanslag)	7 000	20 000	-2 000		-21 000	4 000	-4 000	0
26 01:1 Räntor på statsskulden, anslagspost 1 ¹ (ramanslag)	1 397 796	22 500 000			-1 397 796	22 500 000	-27 087 510	-4 587 510
26 01:3 Riksgäldskontorets provisioner i samband med upplåning och skuldförvaltning, anslagspost 1 ¹ (ramanslag)	56 754	145 200			-56 754	145 200	-64 376	80 824
Summa	1 598 753	23 297 529	-2 000	0	-1 605 835	23 288 448	-27 503 288	-4 214 840

¹ Riksgälden har rätt att överskrida anslaget. Anslaget omfattas inte av utgiftstaket. Eventuellt outnyttjade medel får inte föras över till nästa år.

Intäkter av anslag i resultaträkning jämfört med anslagsutfallet

Enligt anslagsredovisningen är den totala anslagsbelastningen 27 503,3 miljoner kronor. Enligt resultaträkningen är intäkter av anslag netto 27 496,8 miljoner kronor, en skillnad på 6,5 miljoner kronor mot anslagsredovisningen. Skillnaden avser anslag som inte redovisas som en intäkt i resultaträkningen: Intäkter av anslag 24 01:5 respektive 2 01:14 redovisas under transfereringsavsnittet; "Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag". Minskning av semesterlöneskuld som avser semesterdagar intjänade före 2009 belastar anslaget.

Väsentliga skillnader från tilldelade belopp**2 01:12 ap. 1**

Utfallet mot förvaltningsanslaget är 0,3 miljoner kronor högre än tilldelat av anslag i regleringsbrev och 6,6 miljoner kronor lägre än totalt disponibelt belopp, vilket inte anses motsvara en väsentlig avvikelse.

2 01:14 ap. 2

Utfallet motsvaras av Europeiska investeringsbankens administrativa avgifter och infrianden av garantier till följd av coronapandemin. Omfattningen av infrianden av garantier har varit låg.

24 01:5 ap. 11

Anslaget har belastats med kostnader i samband med delfinansiering av utvecklingsarbete i civila flygindustriprojekt. Kostnaderna varierar mellan åren och är beroende av vilket utvecklingsarbete som bedrivs.

26 01:1 ap. 1

Utfallet på anslaget blev 4,6 miljarder kronor högre än tilldelade medel som uppgick till 22,5 miljarder kronor (samt anslagskredit). Prognosen och utfallet för räntorna har ökat mycket under 2022, främst till följd av att marknadsräntorna stigit och att kronan försvagats under året. För mer information se avsnitt Skuldförvaltning och Kostnader och anslag. Ränteutgifterna varierar över tid beroende på hur räntor, valutakurser och inflation rör sig samt vilken upplåningsteknik Riksgälden använder sig av. Detta innebär att anslagsramen kan vara både högre och lägre än Riksgäldens prognos och det slutliga utfallet. För att fullgöra statens betalningsåtaganden har Riksgäldskontoret rätt att överskrida anslagsposten.

26 01:3 ap. 1

Utfallet på anslaget blev 80,8 miljoner kronor lägre än tilldelade medel. Provisionsutgifterna varierar över tid. För att fullgöra statens betalningsåtaganden har Riksgäldskontoret rätt att överskrida anslagsposten.

Noter

Not 1 Intäkter av anslag

Tusen kronor	2022	2021
Intäkter förvaltningskostnader	344 904	332 276
Intäkter provisionskostnader	64 376	88 446
Intäkter räntor på statsskulden	27 087 510	-1 387 796
Summa	27 496 790	-967 074
Anslag enligt anslagsredovisningen	-27 503 288	962 652
Differens	-6 498	-4 422
Nedan anslag redovisas inte som en intäkt i not 1		
Anslag: lån/garantier till svensk industri (under transfereringsavsnittet)	-4 000	-4 000
Anslag: Garanti till Europeiska Investeringsbankens garantifond och till EU för SURE	-2 390	-362
	-6 390	-4 362
Semesterdagar före 2009 redovisas mot konto 1581 och belastar anslaget		
Årets minskning av fordran semesterlöneskuld (ej redovisat mot anslag)	108	60
	108	60
	0	0

Intäkter av anslag består av anslagen räntor på statsskulden, provisionskostnader och förvaltningskostnader. Intäkter räntor på statsskulden påverkas bland annat av vilka obligationer Riksgälden emitterar, hur marknadsräntorna rör sig samt av valutakurseffekter på den del av skulden som är exponerad mot utländsk valuta. Marknadsräntorna har stigit och kronan försvagats vilket innebär att statens räntebetalningar blev högre under 2022. För mer information se avsnitt Skuldförvaltning och Kostnader och anslag.

Differensen mellan intäkter av anslag och utgifter enligt anslagsredovisningen avser anslag som inte redovisas som intäkter av anslag, se Anslagsredovisning.

Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar

Tusen kronor	2022	2021
Intäkter av avgifter från garantier	21 512	48 253
Intäkter av avgifter från lån med kreditrisk	19 700	2 600
Intäkter av avgifter från garantier och lån med kreditrisk administration	19 810	15 674
Förändring förväntad förlust, utestående garantier	281 164	23 918
Intäkter av avgifter från återköp kvalificerade skuldinstrument	214	214
Övriga förvaltningsintäkter	212	2 107
Summa	342 612	92 766

Ökningen med 250 miljoner kronor jämfört med 2021 beror till största delen på reserveringar av garantiförluster, där värderingar av kreditförluster leder till stora differenser mellan åren. Intäkterna från garantiavgifter är totalt sett något lägre jämfört med föregående år. Under 2021 erhöles betydande intäkter från flygggarantier som var en effekt av pandemin.

Not 3 Intäkter av bidrag

Tusen kronor	2022	2021
Bidrag från statlig myndighet	24 564	26 786
Summa	24 564	26 786

Det lägre utfallet jämfört med 2021 beror framför allt på lägre personalkostnader inom kärnavfallsfinansieringen.

Not 4 Finansiella intäkter och kostnader för förvaltning av statsskulden + Övriga finansiella poster

<i>Tusen kronor</i>	2022	2021
Räntekostnader	-41 859 678	-24 486 289
Ränteintäkter	7 675 952	8 898 147
Över-/underkurs vid emission	9 844 611	12 609 815
Realiserade kursförändringar	-446 616	-2 316 928
Realiserade valutakursförändringar	-12 315 503	-625 121
Orealiserade valutakursförändringar	1 666 289	-2 338 000
Provisioner till banker m. fl.	-64 376	-88 717
Finansiella intäkter och kostnader i garanti- och utlåningsverksamheten	-68 990	23 000
Summa	-35 568 309	-8 324 093

Posterna Finansiella intäkter och Finansiella kostnader är oberoende av finansieringskälla.

Noten inkluderar räntor på statsskulden, förvaltningsanslaget, avgifts- och fondverksamhet samt övertaget från Affärsverket Statens Järnvägar (som avslutades 2021).

<i>Tusen kronor</i>	2022-12-31 Intäkter	2022-12-31 Kostnader	2021-12-31 Intäkter	2021-12-31 Kostnader
Not 5	7 675 952	-41 859 678	8 898 147	-24 486 289
Not 6	9 906 189	-61 578	15 309 201	-2 699 386
Not 7	9 225 174	-9 671 790	21 528 309	-23 845 237
Not 8	29 631 484	-40 280 699	6 931 540	-9 894 662
Not 9	0	-64 376	0	-88 717
Not 12	14 920	-83 910	0	23 000
Summa	56 453 720	-92 022 030	52 667 198	-60 991 291

Not 5 Räntekostnader/ränteintäkter

Tusen kronor	2022	2021
REALISERADE RÄNTEKOSTNADER/ -INTÄKTER		
Statsskuldsförvaltning, institutionell upplåning		
Räntekostnader i svenska kronor	-20 325 799	-15 179 492
Ränteintäkter i svenska kronor	5 274 121	6 745 987
	-15 051 677	-8 433 505
Räntekostnader i utländsk valuta	-1 407 885	-1 666 084
Ränteintäkter i utländsk valuta	708 847	601 984
	-699 037	-1 064 099
Statsskuldsförvaltning, privatmarknadsupplåning		
Räntekostnader i svenska kronor	0	-17 350
Ränteintäkter i svenska kronor	0	0
	0	-17 350
Statens internbank, in- och utlåning till statliga myndigheter		
Räntekostnader i svenska kronor	-159 688	-465 060
Räntekostnader i svenska kronor, inomstatligt	-2 777 325	-225 823
Ränteintäkter i svenska kronor	66 757	93 539
Ränteintäkter i svenska kronor, inomstatligt	997 986	820 107
Räntekostnader i utländsk valuta, inomstatligt	-93 552	-9 368
Ränteintäkter i utländsk valuta, inomstatligt	4 206	5 271
	-1 961 617	218 667
Räntekostnader i utländsk valuta, vidareutlåning	0	-84 749
Ränteintäkter i utländsk valuta, vidareutlåning	1 087 732	1 747 539
	1 087 732	1 662 790
Övriga ränteintäkter/-kostnader		
Övriga räntekostnader	-394	-1
Ränteintäkter räntekonto	1 189	0
	795	-1
Affärsverket Statens Järnvägar		
Räntekostnader övertaget från Affärsverket Statens Järnvägar	0	-779 286
Ränteintäkter övertaget från Affärsverket Statens Järnvägar	0	469 210
	0	-310 075
Realiserade räntekostnader/-intäkter	-16 623 804	-7 943 572

Forts. not 5

Tusen kronor	2022	2021
OREALISERADE RÄNTEKOSTNADER/-INTÄKTER		
Statsskuldsförvaltning, institutionell upplåning		
Räntekostnader i svenska kronor	-17 242 297	-6 924 330
Ränteintäkter i svenska kronor	-432 296	-806 873
	-17 674 593	-7 731 204
Räntekostnader i utländsk valuta	131 867	298 272
Ränteintäkter i utländsk valuta	81 739	-95 428
	213 606	202 844
Statsskuldsförvaltning, privatmarknadsupplåning		
Räntekostnader i svenska kronor	0	9 563
	0	9 563
Statens internbank, in- och utlåning till statliga myndigheter		
Räntekostnader i svenska kronor	-2 321	-12 053
Räntekostnader i svenska kronor, inomstatligt	11 089	8 027
Ränteintäkter i svenska kronor	415	-3 528
Ränteintäkter i svenska kronor, inomstatligt	18 736	-194 921
	27 919	-202 476
Räntekostnader i utländsk valuta, skuldskötselinstrument	6 627	-386
Ränteintäkter i utländsk valuta, skuldskötselinstrument	21 474	135 530
Räntekostnader i utländsk valuta	0	76 957
Ränteintäkter i utländsk valuta, vidareutlåning	-154 955	-296 842
	-126 854	-84 741
Affärsverket Statens Järnvägar		
Räntekostnader övertaget från Affärsverket Statens Järnvägar	0	484 873
Ränteintäkter övertaget från Affärsverket Statens Järnvägar	0	-323 428
	0	161 445
Orealiserade räntekostnader/-intäkter	-17 559 922	-7 644 569
Totala räntekostnader	-41 859 678	-24 486 289
Totala ränteintäkter	7 675 952	8 898 147
Totala räntekostnader/intäkter	-34 183 725	-15 588 141

Realiserade räntekostnader uppstår till exempel vid kupongutbetalningar men även när vi köper tillbaka obligationer eller statsskuldväxlar, då betalning för ränta fram till uppköpsdagen görs. Orealiserad räntekostnad uppstår till följd av att räntekostnaderna periodiseras löpande för att få en jämn kostnadsränta.

Ränteintäkter uppstår när Riksgälden ger ut kupongobligationer. Köparen betalar då den ränta som beräknats från föregående räntebetalning fram till utgivningsdagen. De realiserade ränteintäkterna i privatmarknadsupplåningen består av vinster på Riksgäldens egna innehav av premieobligationer.

Ränteintäkter erhålls också på tillgångar och utlåning.

Räntor övertaget från Affärsverket Statens Järnvägar behandlades olikt Riksgäldens egna instrument. Den ränteeffekt som bestod i att priset vid övertagandet inte var nominellt, redovisades som räntekostnad/intäkt istället för kursvinst/förlust i noterna. Affärsverket Statens Järnvägar avslutades under 2021.

Totala räntekostnader/intäkter belastar flera olika finansieringskällor och ränteanslaget belastas bara med de betalda beloppen. Undantaget räntor avseende Affärsverket Statens Järnvägar, vilka ej är anslagsbelastande.

Se avsnittet kostnader och anslag för en beskrivning av förändringen i räntebetalningarna.

Not 6 Över-/underkurs vid emission

Tusen kronor	2022	2021
REALISERADE ÖVER-/UNDERKURSER		
Statsskuldsförvaltning, institutionell upplåning		
Överkurser i svenska kronor	3 056 800	12 378 825
Underkurser i svenska kronor	-757 592	-400 794
	2 299 209	11 978 031
Summa realiserade över-/underkurser (1:1)	2 299 209	11 978 031
OREALISERADE ÖVER-/UNDERKURSER		
Statsskuldsförvaltning, institutionell upplåning		
Överkurser i svenska kronor	6 800 279	2 846 205
Underkurser i svenska kronor	744 755	-2 214 758
	7 545 034	631 447
Överkurser i utländsk valuta	49 110	84 171
Underkurser i utländsk valuta	-48 742	-83 834
	368	337
Summa orealiserade över-/underkurser	7 545 403	631 784
Summa över-/underkurs vid emission	9 844 611	12 609 815
Summa intäkter	9 906 189	15 309 201
Summa kostnader	-61 578	-2 699 386

När Riksgälden ger ut befintliga kuponglån uppstår en realiserad över- eller underkurs.

Storleken beror på förhållandet mellan kupongräntan och marknadsräntan vid emissionstillfället. Den realiserade över- eller underkursen anslagsavräknas direkt men kostnadsmässigt så periodiseras den över lånets löptid. De kostnadsmässiga periodiseringarna är orealiserade och storleken varierar från år till år beroende på;

- skillnaden mellan kupongräntan och marknadsräntan vid emission.
- den periodisering som görs under året beräknad på summan av den ackumulerade över- eller underkursen och de underliggande lånens återstående löptid.
- återköp i lån i och med att hela den kvarvarande över- eller underkursen påverkar resultatet.

Not 7 Realiserade kursförändringar

<i>Tusen kronor</i>	2022	2021
Statsskuldsförvaltning, institutionell upplåning		
Realiserade kursvinster i svenska kronor	8 499 866	20 721 358
Realiserade kursförluster i svenska kronor	-8 950 095	-23 180 176
	-450 229	-2 458 818
Realiserade kursvinster i utländsk valuta	725 308	806 951
Realiserade kursförluster i utländsk valuta	-721 694	-665 061
	3 614	141 890
Realiserade kursförändringar (1:1)	-446 616	-2 316 928
Summa intäkter	9 225 174	21 528 309
Summa kostnader	-9 671 790	-23 845 237

Realiserade kursvinster eller kursförluster uppstår när Riksgälden köper tillbaka obligationer och statsskuldväxlar och beror på att marknadsräntan avviker från kupongräntan. Orealiserade kursförändringar bokförs endast i internredovisningen och påverkar inte resultaträkningen.

Not 8 Valutakursförändringar

Tusen kronor	2022	2021
REALISERADE VALUTAVINSTER/-FÖRLUSTER		
Statsskuldsförvaltning, institutionell upplåning		
Realiserade valutavinster i utländska lån	1 951 927	7 481 248
Realiserade valutaförluster i utländska lån	-9 475 952	-6 622 315
	-7 524 025	858 933
Realiserade valutavinster i skuldskötselinstrument	13 424 774	6 856 685
Realiserade valutaförluster i skuldskötselinstrument	-22 485 301	-8 636 634
	-9 060 528	-1 779 949
Statens internbank		
Realiserade valutavinster i utländska lån, vidareutlåning	6 606 000	887 800
Realiserade valutaförluster i utländska lån, vidareutlåning	-1 443 200	-515 449
Realiserade valutavinster i utländska lån, inomstatligt	470 335	328 616
Realiserade valutavinster i utländska lån, utomstatligt	0	0
Realiserade valutaförluster i utländska lån, utomstatligt	9 809	21 355
Realiserade valutaförluster i utländska lån, inomstatligt	-1 083 333	-585 276
	4 559 610	137 046
Realiserade valutavinster i skuldskötselinstrument	34 041	242 355
Realiserade valutaförluster i skuldskötselinstrument	-324 603	-98 195
	-290 561	144 160
Affärsverket Statens Järnvägar		
Realiserade valutaförluster övertaget från Affärsverket Statens Järnvägar	0	14 688
	0	14 688
Realiserade valutavinster/-förluster	-12 315 503	-625 121
OREALISERADE RÄNTEKOSTNADER/-INTÄKTER		
Statsskuldsförvaltning, institutionell upplåning		
Orealiserade valutakursförändringar i utländska lån	-10 280 405	-11 930 353
	-10 280 405	-11 930 353
Orealiserade valutakursförändringar i skuldskötselinstrument	1 640 047	-51 211
	1 640 047	-51 211
Statens internbank		
Orealiserade valutakursförändringar i skuldskötselinstrument	54 060	-231 631
Orealiserade valutakursförändringar i utländska lån, vidareutlåning	10 252 624	9 875 162
	10 306 684	9 643 531
Orealiserade valutakursförändringar i förvaltningen	-37	33
Orealiserade valutakursförändringar	1 666 289	-2 338 000
Totala valutakursförändringar	-10 649 214	-2 963 121
Summa intäkter	29 631 484	6 931 540
Summa kostnader	-40 280 699	-9 894 662

Realiserade valutakursförändringar uppstår när Riksgälden betalar tillbaka utländska lån och kursen avviker från den kurs som Riksgälden lånade till.

Orealiserade valutakursförändringar uppstår vid värdering av skulder och fordringar i utländsk valuta till bokslutsdagens kurser.

Not 9 Provisioner till banker med flera

<i>Tusen kronor</i>	2022	2021
Statsskuldsförvaltning		
Försäljningsprovisioner	-49 950	-78 506
Futuresprovisioner	-839	-1 723
Övriga provisioner	-13 586	-8 218
Summa (1:3)	-64 376	-88 446
Periodiserade provisionskostnader	0	-271
Summa	-64 376	-88 717

Minskningen av försäljningsprovisioner beror på att det gjordes ett lån med syndikering 2021 men inte 2022. Förra årets rad Statsskuldsförvaltning, privatmarknadsupplåning; rad Övriga provisioner, har i år slagits ihop med Statsskuldsförvaltning, institutionell upplåning; rad Övriga provisioner.

Not 10 Kostnader för personal

<i>Tusen kronor</i>	2022	2021
Löner, arvoden och arbetsgivaravgifter	-258 179	-247 073
Utbildning	-2 125	-4 017
Övriga personalkostnader	-3 245	-3 168
Summa	-263 549	-254 258

Lönekostnader exklusive arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal uppgick till 154,8 miljoner kronor jämfört med 149,2 miljoner kronor år 2021. Ökningen av lönekostnaderna beror främst på att Riksgälden ökat antalet anställda, samt årlig lönerevision. 939 770 kronor motsvarande 0,61 procent av lönesumman 2022 avser arvoden till Riksgäldens styrelse, vetenskapligt råd och Resolutionsdelegationen.

Utbildningskostnader blev lägre än förra året eftersom det då gjordes extra satsningar på digitala utbildningar samt självledarskap.

Not 11 Övriga driftkostnader

<i>Tusen kronor</i>	2022	2021
Ersättningar till banker m. m.	-2 228	-2 071
Reklam, information och PR	-781	-450
Försäljningskostnader privatmarknadsupplåning	0	-216
Inköp av korttidsinventarier, licenser och supportavtal	-36 020	-35 782
Köpta tjänster	-32 038	-33 765
Post och tele	-4 717	-4 089
Resekostnader	-1 088	-99
Administrativa kostnader	-4 189	-4 167
	-81 061	-80 639
Nedskrivning, lån med kreditrisk	-1 350 000	0
Årets förändring avseende regressfordringar och andra tillgångar i garanti- och utlåningsverksamheten	144 777	159 549
Årets realiserade regresser	-144 323	-4 048
Utdelning	120 000	0
Verksamhetskostnader som inte är driftkostnader	-1 229 545	155 501
Summa	-1 310 607	74 862

Posten Nedskrivning av lån med kreditrisk avser lånet till SAS som är nedskrivet med 90 procent.

Posterna som avser regresser gäller den avslutade konkursen i SAAB. Riksgälden har därmed bokat bort värderingen av ursprungsfördran som finns på raden "Årets förändring avseende regressfordringar och andra tillgångar i garanti- och utlåningsverksamheten".

Riksgälden har realiserat förlusten, se "Årets realiserade regresser". För mer information se även avsnitt Garanti och utlåning.

Posten Utdelning avser Orio AB som såldes under året.

Under året har raden Årets förändring avseende regressfordringar och andra tillgångar i garanti- och utlåningsverksamheten, delats upp. Därmed har raden Årets realiserade regresser tillkommit jämfört med 2021.

Not 12 Finansiella intäkter och kostnader i garanti- och utlåningsverksamheten

<i>Tusen kronor</i>	2022	2021
Ränteintäkter	14 920	0
Nedskrivning finansiella tillgångar	1 229 000	23 000
Realiserad förlust finansiella tillgångar	-1 312 910	0
Summa	-68 990	23 000

Staten sålde Orio AB till Hedin Mobility Group AB under året. Riksgälden har reverserat tidigare års nedskrivning och realiserat slutligt resultat, vilket ger en förändring av resultatet på -84 miljoner kronor. För mer information se även avsnitt Garanti och utlåning.

Not 13 Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras

<i>Tusen kronor</i>	2022	2021
Insättningsgarantin	22 137	20 151
Investerarskydd	1 447	1 280
Utsläppsrätter	3 009 506	2 253 644
Överfört till inkomsttitel EBRD	0	22 551
Prövning och tillsyn över ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor	5 660	0
Garantier och utlåning med kreditrisk	68 887	113 198
Summa	3 107 637	2 410 824

Genomsnittspriset på utsläppsrätter är högre 2022 än 2021 (för mer information läs under avsnittet "Statens internbank").

Riksgälden tar emot intäkter från auktioner av utsläppsrätter för svenska statens räkning enligt förordning (2004:1205) om handel med utsläppsrätter. Auktionerna hanteras gemensamt på EU-nivå och intäkterna fördelas mellan medlemsstaterna.

Under 2021 avslutade Riksgälden ett bankkonto mot Europeiska investeringsbanken (EBRD).

Prövning och tillsyn över ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor avgiftsfinansieras och är en ny verksamhet för Riksgälden som tillkom under 2022. Kostnaderna belastar förvaltningsanslaget och motsvarande avgifter levereras mot inkomsttitel 2552 Övriga offentligrättsliga avgifter.

Not 14 Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag

Tusen kronor	2022	2021
Avgiftsintäkter insättningsgarantin	2 076 598	1 791 535
Resolutionsavgifter	3 891 397	3 664 063
Summa	5 967 995	5 455 598

Insättningsgarantiavgifterna baseras på en procentsats av institutens garanterade insättningar. Avgifterna för resolution fastställs för de mindre instituten genom en schablonmodell och för de större instituten proportionerligt i förhållande till den risk de utgör i det finansiella systemet. Avgiften ska betalas så länge som behållningen i resolutionsreserven understiger tre procent av bankernas och institutens sammanlagda garanterade insättningar.

Not 15 Avsättning till fonder mm för transfereringsändamål

Tusen kronor	2022	2021
Avsättning från insättningsgarantifonden	2 478 583	-1 436 099
Avsättning till stabilitetsfonden	-298 258	7 543
Avsättning till resolutionsreserven	-4 310 326	-3 664 063
Summa	-2 130 001	-5 092 619

Insättningsgarantifonden redovisas till marknadsvärde vilket medför att det kan uppstå stora förändringar mellan åren då marknadsvärdet förändras. Avsättningar till och från insättningsgarantifonden görs för orealiserade räntor- och kursvinster/förluster, vilket förklarar den stora avvikelser mellan 2022 och 2021. Övriga fonder har inga placeringar som marknadsvärderas och de avviker därför mindre mellan åren.

Not 16 Lämnade bidrag

Tusen kronor	2022	2021
Privata företag m.m.	-4 000	-4 000
Garantier till EIB och SURE	-2 390	-362
Summa	-6 390	-4 362

Posten "Privata företag m.m." avser främst delfinansiering av utvecklingsarbete i civila flygindustriprojekt.

Garantier till EIB och SURE avser administrativa avgifter och infrianden till Europeiska investeringsbanken, anslag UO 2 1:14 ap 2.

Not 17 Årets kapitalförändring

Tusen kronor	2022	2021
Över-/underskott garantier och utlåning	-976 159	253 272
Över-/underskott garantier och utlåning, administration	1 172	423
Övrig kapitalförändring	-8 348 193	-9 609 598
Årets kapitalförändring Affärsverket Statens Järnvägar	0	-36 878
Summa	-9 323 180	-9 392 781

Kapitalförändringen visar hur myndighetskapalet har förändrats under året. För statliga myndigheter är kapitalförändringen inte ett mått på om verksamheten går bra eller dåligt. Utgifter och inkomster ger via anslagen en motsvarande intäkt av anslag respektive en reduktion av intäkt av anslag, det vill säga nettot i resultaträkningen blir noll. Däremot avräknas inte anslagen för så kallade periodiseringar, exempelvis upplupna räntekostnader eller orealiserade valutakursförändringar. Undantaget är förvaltningsanslaget som från och med 2009 avräknas kostnads/intäktsmässigt.

Årets kapitalförändring består av periodiseringar i den anslagsfinansierade verksamheten samt över- och underskott i garanti- och utlånings-verksamheten.

Not 18 Immateriella anläggningstillgångar

<i>Tusen kronor</i>	2022-12-31	2021-12-31
Balanserade utgifter för utvecklingsarbete		
IB	79 297	77 166
Årets anskaffningar	7 667	2 130
Pågående arbete	0	0
Tidigare års avskrivningar, ackumulerade	-67 470	-61 323
Årets avskrivningar	-4 550	-6 147
UB	14 944	11 826
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
IB	52 343	51 089
Årets anskaffningar	-43	1 254
Pågående arbete	0	0
Tidigare års avskrivningar, ackumulerade	-49 510	-48 730
Årets avskrivningar	-905	-780
Årets nedskrivningar	0	0
UB	1 885	2 833
UB immateriella anläggningstillgångar	16 829	14 659
Årets avskrivningar och nedskrivningar immateriella anläggningstillgångar	-5 455	-6 927

Not 19 Materiella anläggningstillgångar

<i>Tusen kronor</i>	2022-12-31	2021-12-31
Förbättringsutgifter på annans fastighet		
IB	41 861	41 340
IB årets avyttring	-11 715	0
Årets anskaffningar	25	520
Pågående arbete	0	0
Tidigare års avskrivningar, ackumulerade	-29 981	-25 982
Avskrivningar avyttringar	11 715	0
Årets avskrivningar	-4 076	-3 998
UB	7 830	11 880
Maskiner och inventarier, anskaffningsvärde		
IB	151 761	129 476
IB årets avyttring	-3 073	0
Årets anskaffningar	3 839	22 284
Pågående arbete	0	0
Tidigare års avskrivningar, ackumulerade	-125 304	-121 719
Avskrivningar avyttringar	3 073	0
Årets avskrivningar	-6 387	-3 585
Årets nedskrivningar	0	0
UB	23 908	26 456
UB materiella anläggningstillgångar	31 738	38 337
Årets avskrivningar och nedskrivningar materiella anläggningstillgångar	-10 462	-7 584
Summa avskrivningar och nedskrivningar immateriella och materiella anläggningstillgångar	-15 917	-14 511

Det bokförda värdet på anläggningstillgångarna är 48,6 miljoner kronor.
 Lån till anläggningstillgångar är 48,6 miljoner kronor, se not 40 "Lån i Riksgäldskontoret".
 Avvikelsen beror främst på inlånad konst på 31 tusen kronor.

Not 20 Andra långfristiga värdepappersinnehav

Tusen kronor	2022-12-31	2021-12-31
Obligationer insättningsgarantifonden	41 684 339	42 446 655
Summa	41 684 339	42 446 655

Under denna post redovisas andra värdepapper och andelar som anskaffats för långfristig placering. Obligationer i insättningsgarantifonden redovisas till marknadsvärde.

Not 21 Långfristiga fordringar hos andra myndigheter

Tusen kronor	2022-12-31	2021-12-31
Lång fordran, inomstatligt	0	471 000
Summa	0	471 000

Staten sålde under året Orio AB till Hedin Mobility Group AB. Ingen fordran kvarstår.
Se även avsnittet Garanti och utlåning.

Not 22 Andra långfristiga fordringar

Tusen kronor	2022-12-31	2021-12-31
Regressfordringar från infriade garantier, värdereglerade	11 600	186 232
Summa	11 600	186 232

Förändringen beror främst på värdereglering av fordran på SAAB Automobil AB i konkurs. Konkursen har slutförts under året, och därmed finns inte längre någon fordran.

Not 23 Utlåning inomstatligt

Tusen kronor	2022-12-31	2021-12-31
Ackumulerad utlåning	390 021 364	367 050 781
Årets nyutlåning	36 169 603	36 568 858
Årets amortering	-13 527 112	-13 598 274
Summa	412 663 856	390 021 364

Riksgäldens egna lån till investeringar i anläggningstillgångar, 48,6 (52,7) miljoner kronor, ingår i posten Lån till anläggningstillgångar, se not 40.

Utlåning inomstatlig fördelad

Tusen kronor	2022-12-31	2021-12-31
Löpande krediter	16 385 209	15 179 830
Rörelsekapital med fast löptid	0	465 000
Investeringslån	57 542 218	55 726 887
Räntekonto med kredit (förvaltningskostnader)	976 342	694 112
Räntekonto med kredit (övrigt)	34 477 296	27 224 500
Premiepensionsmyndigheten (PPM) fondmedel	0	0
Centrala studiestödsnämnden (CSN)	261 285 473	250 788 657
Lån till anläggningstillgångar för förvaltningsändamål	41 997 317	39 942 378
Summa	412 663 856	390 021 364

Not 24 Utlåning övrigt

Tusen kronor	2022-12-31	2021-12-31
Lånefordringar		
Akkumulerad utlåning	15 723 950	15 414 283
Årets nyutlåning	2 550 000	1 178 600
Årets amorteringar	-10 852 448	-868 933
Årets värdereglering	-1 350 000	0
Tidigare års värdereglering, ackumulerade	0	0
UB	6 071 502	15 723 950
Utvecklingskapital/royalty		
Akkumulerad utlåning	858 807	888 869
Årets Förändring	-38 844	-30 062
Årets värdereglering	0	0
Tidigare års värdereglering, ackumulerade	0	0
UB	819 963	858 807
Utlåning i utländsk valuta		
Akkumulerad utlåning	126 979 483	174 001 357
Årets förändring	-51 224 776	-47 021 874
Tidigare års värdereglering, ackumulerade	0	0
Årets värdereglering	0	0
UB	75 754 707	126 979 483
Summa	82 646 172	143 562 240

Lånefordringar minskade med 9,7 miljarder kronor jämfört med föregående år som främst förklaras av en amortering från Svensk Exportkredit på 10 miljarder kronor. Utlåning i utländsk valuta minskade med 51,2 miljarder kronor som förklaras av återbetalning av lån från Riksbanken.

Löptider

Tusen kronor

Förfalloprofil Lånefordringar

Avista	639 000
<3 m	0
3–12 m	544 000
1–5 år	4 857 000
>5 år	1 381 502

Utvecklingskapital/royalty lån

Avista	119 963
>5 år	700 000

Utlåning i utländsk valuta

<3 m	31 265 700
3–12 m	44 489 007
1–5 år	0

Utestående belopp i förfalloprofilen är upptaget utan hänsyn till värdereglering.

Not 25 Kundfordringar

Tusen kronor	2022-12-31	2021-12-31
Fakturerade räntor och avgifter i garanti- och utlåningsverksamheten	6 472	16 103
Fakturerade insättningsgaranti- och investerarskyddsavgifter	72	651
Fakturerade resolutionsavgifter	0	36
Övriga kundfordringar	3 598	20
Summa	10 142	16 810

Totala minskningen om 6,7 miljoner kronor förklaras främst av lägre fakturerade räntor och avgifter i garanti- och utlåningsverksamheten under 2022 som kommer att betalas in under 2023.

Ökningen om 3,6 miljoner kronor av posten "Övriga kundfordringar" är främst relaterat till avistalån.

Not 26 Fordringar hos andra myndigheter

Tusen kronor	2022-12-31	2021-12-31
Fakturerade räntor och avgifter i Statens internbank	44	49 669
Mervärdesskatt	6 189	7 425
Kundfordringar på statliga myndigheter	1 128	483
Summa	7 361	57 577

Fakturerade räntor och avgifter i Statens internbank har minskat med 49,6 miljoner kronor.

Riksgälden har inte längre någon räntefordran på CSN, se not 43.

Not 27 Övriga kortfristiga fordringar

Tusen kronor	2022-12-31	2021-12-31
Depositioner för handel med futures	68 234	77 980
OMX säkerheter	1 907 730	678 935
CSA-avtal	3 286 922	1 180 905
Fordringar avseende personalen	2	0
Terminskontrakt Statens internbank	83	159
Affärsdagsredovisning	50 881 822	32 169 975
Summa	56 144 794	34 107 955

Depositioner för handel med futures

Riksgälden räknar dagligen av vinst eller förlust av tecknade futureskontrakt. Det medför att innehavaren av ett futureskontrakt betalar eller får ett variationssäkerhetskrav varje dag och därmed också en deposition.

Terminskontrakt Statens internbank

Valutavärderingen avgör om Terminskontrakt Statens internbank är en tillgång eller skuld.

Affärsdagsredovisning

Innan en affär har gått i likvid ligger likvidbeloppet på avräkningskonto. Det finns flera affärsdagskonton och de redovisas brutto.

Motsvarande belopp på skuldsidan finns i not 44.

Not 28 Förutbetalda kostnader

Tusen kronor	2022-12-31	2021-12-31
Förutbetalda kostnader	24 268	24 980
Förutbetalda kostnader, premieobligationer	0	0
Förutbetalda underkurser, upplåning i svenska kronor	533 948	184 579
Förutbetalda underkurser, upplåning i utländsk valuta	6 707	53 301
Underkurser, statsskulden till nominellt belopp i svenska kronor	144 972	0
Överkurs växlar (tillgångar)	0	726
Summa	709 895	263 586

Förutbetalda kostnader

9,0 miljoner kronor (8,2) avser förutbetalda hyror för lokaler. Övriga poster avser främst kostnader för support- och licensavtal.

Förutbetalda underkurser

Underkurser uppstår när Riksgälden ger ut obligationer och marknadsvärdet är lägre än det nominella värdet. Mellanskillnaden bokförs som en underkurs och periodiseras under lånets löptid.

Not 29 Övriga upplupna intäkter

<i>Tusen kronor</i>	2022-12-31	2021-12-31
Ränteintäkter, statsskuldsförvaltning	775 267	1 187 007
Ränteintäkter, Statens internbank	209 546	185 078
Upplupna kreditriskavgifter	0	8 835
Upplupna intäkter, insättningsgaranti och investerarskydd	322 270	308 116
Summa	1 307 082	1 689 037

Upplupna ränteintäkter/intäkter

Avser ränteintäkter/intäkter som är intjänade under året men ännu inte inbetalda.

Not 30 Avräkning med statsverket

<i>Tusen kronor</i>	2022-12-31	2021-12-31
RIKSGÄLDEN FÖRVALTNING		
Uppbörd		
Ingående balans	-24 034	-18 383
Redovisat mot inkomsttitel (-)	-3 107 637	-2 410 824
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde (+)	3 009 506	2 253 644
Medel från räntekonto som tillförts inkomsttitel (+)	121 978	151 528
Fordringar/Skulder avseende uppbörd	-186	-24 034
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	63 466	150 566
Redovisat mot anslag (+)	27 158 275	-1 294 989
Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde (-)	-27 252 483	1 207 889
Fordringar/Skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	-30 742	63 466
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-6 919	-12 084
Redovisat mot anslag (+)	345 013	332 336
Anslagsmedel som tillförts räntekonto (-)	-344 683	-329 688
Återbetalning av anslagsmedel (+)	0	2 517
Fordringar/skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-6 589	-6 919
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
Ingående balans	610	670
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-108	-60
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	501	610

Forts. not 30

Tusen kronor	2022-12-31	2021-12-31
RIKSGÄLDEN MYNDIGHETSUPPGIFTER		
Räntekonto myndigheter		
Ingående balans	111 263 455	84 113 077
Räntekonton, in (+)	607 719 705	574 135 013
Räntekonton, ut (-)	-603 994 334	-546 984 635
Betalningar som gått i statsskuldsflödet	0	0
Fordringar/skulder avseende räntekonto myndigheter	114 988 826	111 263 455
Betalningsmyndigheten		
Ingående balans	0	0
Anslagsmedel som tillförts myndigheternas räntekonton	326 897 768	311 911 168
Medel från myndigheternas räntekonton som tillförts inkomstitel	-1 664 231	-2 150 938
Ingångsvärden till/från räntekonton	0	0
Betalningsmyndigheten, inbetalningar (+)	11 481 701	3 738 967
Betalningsmyndigheten, utbetalningar (-)	-337 432 119	-314 035 047
Medel som betalats i statsskuldsflödet (justeras i finansiering från statsskulden)	716 882	535 850
Fordringar/skulder avseende betalningsmyndigheten	0	0
Myndigheternas betalningar över centralkontot		
Ingående balans	806 793 394	812 328 368
Ingående balanstoppkonton	37 928	42 623
Inbetalningar i ramavtalsbank (+)	6 293 280 827	5 889 833 749
Tömning till statens centralkonto (-)	-3 202 866 943	-2 962 289 273
Utbetalningar i ramavtalsbank (-)	-6 110 624 585	-5 685 498 143
Täckning från statens centralkonto (+)	3 122 510 585	2 930 026 495
Inbetalningar direkt över statens centralkonto (+)	1 278 105 476	1 197 561 664
Utbetalningar direkt över statens centralkonto (-)	-927 055 670	-845 043 686
Inbetalningar, övrigt (+)	723 197 646	298 200 388
Utbetalningar, övrigt (-)	-1 254 330 166	-824 333 479
Betalningar hänförliga till anslag och inkomstitlar samt Riksgäldens myndighetsuppgifter (+/-)	23 526 095	-3 997 382
Myndigheternas betalningar över centralkontot	752 574 588	806 831 323
Avräkning med statsverket – utgående balans	867 526 399	918 127 901

Avräkningen med statsverket speglar kopplingen mellan myndigheten och statsbudgeten. Posten är å ena sidan en avräkning mot anslag och inkomstitlar, å andra sidan nettobetalningar på statens centralkonto.

I vår avräkning med statsverket återfinns statens samlade flöden, vilket gör att posten även innehåller övriga myndigheters betalningsflöden som påverkar statens centralkonto. För att tydliggöra detta har vi specificerat våra myndighetsuppgifter i noten.

Not 31 Värdepapper och andelar

Tusen kronor	2022-12-31	2021-12-31
Kortfristiga placeringar	15 356 094	0
Repor i egna värdepapper	17 857 712	12 755 771
Repor Insättningsgarantifonden	24 828	4 170
Summa	33 238 634	12 759 942

Kortfristiga placeringar

Kortfristiga placeringar görs vid överskott eller annat behov inom statsskuldsförvaltningen.

Ökningen om 15,4 miljarder kronor förklaras av högre placeringsbehov 2022 jämfört med föregående år.

Repor i egna värdepapper

Repor i statsskuldsförvaltningen är undantagna både från kravet på marknadsvärdering och nettoresultat.

Repor i egna värdepapper ökade med 5,1 miljarder kronor jämfört med samma period föregående år. Volymen av repor styrs av efterfrågan på marknaden och beloppen kan därför fluktuera över tid och mellan perioder.

Repor Insättningsgarantifonden

I insättningsgarantifonden ingår placeringar i repor. Dessa repor nettoresultatredovisas i balansräkningen vilket innebär att marknadsvärdet av dessa repor redovisas netto per motpart som en fordran eller en skuld. I not 44 redovisas skuldsidan av dessa repor.

Repor i insättningsgarantifonden redovisade per motpart

Motpart	2022-12-31	2021-12-31
Danske Bank	1 278	2 074
Skandinaviska Enskilda Banken	826	208
Nordea Bank Finland	901	0
Swedbank	21 823	1 889
Summa	24 828	4 170

Not 32 Kassa och bank

Tusen kronor	2022-12-31	2021-12-31
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		
Räntekonto förvaltningsverksamheten	22 475	31 035
	22 475	31 035
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret		
Räntekonto garantier och utlåning	2 154 663	1 409 392
Räntekonto insättningsgaranti och investerarskydd	3 345 005	5 088 728
Räntekonto stabilitetsfonden	40 210 259	39 911 998
Räntekonto Resolutionsreserven	54 923 845	50 613 519
Affärsverket Statens Järnvägar	301	301
	100 634 072	97 023 938
Kassa och bank		
Övriga bankkonton	376	413
Valutakonto Nordea	29 837	33 022
Valutakonto Euroclear	119	62
Valutakonto Clearstream	20	13
	30 352	33 510
Summa	100 686 899	97 088 483

Avgifter för förväntade förluster samt administrativa avgifter i garanti- och utlåningsverksamheten placeras på räntekonto i Riksgälden.

Bankgarantiavgifter och stabilitetsavgifter placeras på räntekonto i Riksgälden knutet till stabilitetsfonden.

Jämfört med 2021 ökade posten Övriga tillgodohavanden i Riksgälden med 3,6 miljarder kronor. Förklaringen är främst ökade saldobehållningar på räntekonton tillhörande resolutionsreserven.

Not 33 Statskapital

<i>Tusen kronor</i>	2022-12-31	2021-12-31
Konst från Statens konstråd	31	31
Summa	31	31

Posten avser inlånad konst från Statens konstråd.

Not 34 Balanserad kapitalförändring

<i>Tusen kronor</i>	2022-12-31	2021-12-31
Balanserat överskott i Garanti- och utlåningsverksamheten	868 580	615 308
Balanserat överskott i Garanti- och utlåningsverksamheten, Administration	11 058	10 635
Balanserad kapitalförändring	-63 238 574	-53 628 976
Balanserad kapitalförändring Affärsverket Statens Järnvägar	301	37 179
Summa	-62 358 636	-52 965 855

Balanserad kapitalförändring är en del av myndighetskapitalet i balansräkningen som överförts från tidigare år och som inte särredovisats under annan post. Förändringen om 9,4 miljarder kronor förklaras av 2021 års kapitalförändring.

Not 35 Förändring av myndighetskapitalet

<i>Tusen kronor</i>	Stats- kapital	Balanserad kapital förändring, anslags- finansierad verksamhet	Balanserad kapital- förändring, avgiftsbelagd verksamhet	Balanserad kapital- förändring, annan verksamhet	Kapital- förändring enligt resultat- räkningen	Summa
Utgående balans 2021	31	-53 605 857	602 823	37 179	-9 392 781	-62 358 605
A Ingående balans 2022	31	-53 605 857	602 823	37 179	-9 392 781	-62 358 605
Föregående års kapitalförändring		-9 609 598	253 695	-36 878	9 392 781	0
Årets kapitalförändring					-9 323 180	-9 323 180
B Summa årets förändring	0	-9 609 598	253 695	-36 878	69 602	-9 323 180
C Utgående balans 2022	31	-63 215 455	856 518	301	-9 323 180	-71 681 785

Balanserad kapitalförändring, annan verksamhet avser Affärsverket Statens Järnvägar.

Not 36 Fonder

<i>Tusen kronor</i>	2022-12-31	2021-12-31
Insättningsgarantifonden		
Ingående fondvärde	47 845 352	46 409 253
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	2 076 598	1 791 535
Finansiella intäkter	984 258	688 579
Finansiella kostnader	-5 539 439	-1 044 016
Utgående fondvärde	45 366 768	47 845 352
Stabilitetsfonden		
Ingående fondvärde	39 910 997	39 918 540
Finansiella intäkter	307 139	0
Övriga kostnader	-8 881	-7 543
Utgående fondvärde	40 209 255	39 910 997
Resolutionsreserven		
Ingående fondvärde	50 613 519	46 949 455
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	3 891 397	3 664 063
Övriga kostnader	418 929	0
Utgående fondvärde	54 923 845	50 613 519
Summa	140 499 868	138 369 867

Avvikelsen på Insättningsgarantifonden, som innebär att fondvärdet har minskat under året, beror främst på orealiserade kursförluster.

Not 37 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

<i>Tusen kronor</i>	2022-12-31	2021-12-31
Ingående avsättning	133	-238
Årets pensionskostnad	2	477
Årets pensionsutbetalningar	-108	-106
Utgående avsättning	28	133

Avsättningen avser delpension.

Not 38 Avsättningar för garantier

<i>Tusen kronor</i>	2022-12-31	2021-12-31
Reservering för framtida garantiförluster		
IB	1 089 790	1 113 708
Periodens reservering för förväntade framtida garantiförluster	-281 164	-23 918
UB reservering för framtida garantiförluster	808 626	1 089 790

Riksgälden bedömer halvårsvis den aktuella risken i, och beräknar den förväntade förlusten för samtliga utestående garantiåtaganden.

<i>Tusen kronor</i>	2022-12-31	2021-12-31
Risker som kan finansieras av garantiavgifter	775 784	745 003
Kvardröjande risker	32 842	344 787
Oreglerade skador	0	0
Summa	808 626	1 089 790

Minskningen jämfört med 2021 beror framför allt på ändringar i diskonteringsräntan som får till effekt att reserveringarna har minskat.

Nedan redovisas storleken vid periodernas slut på de åtaganden för vilka reserveringar gjorts för framtida garantiförluster. Dessa åtaganden redovisas inte som ansvarsförbindelser inom linjen.

I avsnittet Sammanställning av garanti- och utlåningsverksamheten redovisas Riksgäldens övriga garantiåtaganden.

<i>Tusen kronor</i>	2022-12-31	2021-12-31
Garantier som tillhör den ordinarie garantireserven		
Infrastrukturprojekt		
– Öresundsbro Konsortiet ¹	8 466 684	9 426 245
Finansiering och fastigheter		
– Övriga	405 000	405 000
Pensionsåtaganden ²		
– Försäkringsaktiebolaget Pensionsgaranti	4 533 523	4 876 781
– Posten	1 836 881	2 031 949
– Övriga	110 297	130 216
Internationella projekt		
– Nordiska Investeringsbanken	0	0
– Eurofima	587 157	512 432
– European Spallation Source (ESS)	1 200 000	1 200 000
– Övriga	0	0
Flyggarantier	146 250	180 000
Gröna kreditgarantier	1 040 000	0
Företagsakuten	567 000	1 274 021
Övriga åtaganden	0	6 498
Summa	18 892 792	20 043 141

¹ Åtagandet delas med danska staten. Det redovisas som skuldernas nominella värde plus det belopp som Öresundsbro Konsortiet, ÖSK, kan bli skyldigt att betala för ingångna swappar. Detta skiljer sig från ÖSK:s redovisning som tar upp marknadsvärdet på skulder och swappar.

² Uppgifter för 2022-12-31 gäller tidpunkten 2021-12-31, uppgifter för 2021-12-31 gäller tidpunkten 2020-12-31.

Not 39 Övriga avsättningar

Tusen kronor	2022-12-31	2021-12-31
Övriga avsättningar		
IB	5 102	4 668
Övriga avsättningar	476	434
UB övriga avsättningar	5 578	5 102

Övriga avsättningar avser medel för lokalt omställningsmedel som avsatts i enlighet med det avtal som slutits mellan Arbetsgivarverket och de fackliga parterna.

Not 40 Lån i Riksgäldskontoret

Tusen kronor	2022-12-31	2021-12-31
Lån i Riksgäldskontoret		
Lån till anläggningstillgångar	52 659	41 286
Årets amortering av lån till anläggningstillgångar	-15 926	-14 513
Årets nyupplåning till anläggningstillgångar	11 824	25 886
Summa lån i Riksgäldskontoret	48 558	52 659

Beviljad låneram 2022 för lån till anläggningstillgångar är 55 miljoner kronor.

Det bokförda värdet på anläggningstillgångarna är 48,6 miljoner kronor, se noter 18 och 19 "Immateriella och materiella anläggningstillgångar".

Avvikelsen mellan lån och bokfört värde beror främst på inlånad konst på 31 tusen kronor.

Inlånad konst från Statens konstråd ingår inte i lån som tas upp för anläggningstillgångar.

Not 41 Övriga lån

Tusen kronor	2022-12-31	2021-12-31
Inlåning inomstatlig		
Rörliga krediter	144 165 562	64 658 493
Löpande krediter	573 593	21 074 820
Räntekonto med kredit (förvaltningskostnader)	78 626 638	81 248 361
Räntekonto med kredit (övrigt)	41 484 415	36 456 832
Avista medel	41 475 329	42 022 780
Bundna medel 1 år och längre	24 315 000	23 475 000
Avista medel, övriga konton	6 744 831	5 170 207
Summa inlåning inomstatlig	337 385 368	274 106 494
Inlåning utomstatlig		
Inlåning utomstatlig	7 556 743	5 548 256
Summa inlåning utomstatlig	7 556 743	5 548 256
Inlåning valuta		
Inlåning valuta	10 996 597	10 526 077
Summa inlåning valuta	10 996 597	10 526 077
Summa inlåning totalt	355 938 709	290 180 828

Posten Rörliga krediter har ökat med 79,5 miljarder kronor som främst avser Affärsverket Svenska kraftnät.

Inlåning utomstatlig

Inlåning utomstatlig innehåller posten EU-avgifter, 7,6 miljarder kronor, som krediterats på EU-kommissionens konto hos Riksgälden men ännu inte betalats från statens centralkonto i Riksbanken.

Forts. not 41

I sammanställningen nedan redogörs för årets samtliga betalningar till EU-kommissionen.

	2022	2021
Ingående balans av skuldförda medel hos Riksgälden	5 548 253	3 227 069
Årets EU-avgifter		
Tullavgifter (inklusive straffränta)	6 831 163	5 304 111
Avgift icke materialåtervunnen plast	981 579	1 027 495
Momsbaserad avgift	7 740 832	6 913 754
BNI-baserad avgift	32 689 282	39 017 925
Insättning från EU-kommission för att täcka underskott	-46 234 366	-49 942 100
Förändring av konto	2 008 490	2 321 184
Utgående balans hos Riksgälden	7 556 743	5 548 253

Not 42 Övriga långfristiga skulder

Tusen kronor	2022-12-31	2021-12-31
Terminskontrakt statens internbank	1 805	41 805
Riksgäldsspar uttagna medel	4 033	4 183
Summa	5 838	45 987

Valutavärderingen avgör om terminskontrakten och swapparna är en tillgång eller en skuld.

Not 43 Kortfristiga skulder till andra myndigheter

Tusen kronor	2022-12-31	2021-12-31
Förfallna räntor i inlåningen	19 436	0
Skatteskulder	5 225	5 431
Leverantörsskulder till statliga myndigheter	4 834	4 363
Summa skulder till andra myndigheter	29 495	9 794

Posten Förfallna räntor i inlåningen avser en skuld till CSN gällande förfallna räntor (se även not 26).

Not 44 Övriga kortfristiga skulder

<i>Tusen kronor</i>	2022-12-31	2021-12-31
Oinlösta premieobligationer, sparobligationer och vinster	129	129
Förfallna obligationer, vinster, räntor	129	129
Personalens preliminärskatter	4 333	4 363
Preliminärskatt riksgäldsspar	0	0
Skatteskulder	4 333	4 363
Terminskontrakt Statens internbank	157 804	171 941
Avräkningskonton	1	0
Affärsdagsredovisning	50 688 593	32 272 561
Repor Insättningsgarantifonden	0	330
Summa diverse skulder	50 846 398	32 444 831
Summa	50 850 861	32 449 323

Affärsdagsredovisning

Innan en affär har gått i likvid ligger likvidbeloppet på avräkningskonto. Det finns flera affärsdagskonton och de redovisas brutto.

Motsvarande belopp på tillgångssidan finns i not 27.

Repor insättningsgarantifonden

I posten Repor Insättningsgarantifonden ingår placeringar i repor. Dessa repor netto redovisas i balansräkningen vilket innebär att marknadsvärdet av dessa repor redovisas netto per motpart som en fordran eller en skuld. I not 31 redovisas tillgångssidan av dessa repor.

Repor i insättningsgarantifonden redovisade per motpart	2022-12-31	2021-12-31
Nordea Bank Finland	0	330
Summa	0	330

Not 45 Statsskulden

<i>Tusen kronor</i>	2022-12-31	2021-12-31
Kapitalmarknaden		
Statsobligationer	593 666 450	655 982 950
Reala statsobligationer	212 262 458	206 690 364
Gröna statsobligationer	20 000 000	20 000 000
Publika obligationer i utländsk valuta	76 124 031	127 319 948
	902 052 940	1 009 993 262
Penningmarknaden		
Statsskuldväxlar	65 000 000	107 483 000
Commercial paper	0	0
Säkerheter	28 584	990 245
Likviditetsförvaltningsinstrument	122 365 103	81 264 175
	187 393 687	189 737 419
Derivat	3 218 018	4 533 943
Summa	1 092 664 645	1 204 264 624

Sveriges statsskuld redovisas i allt väsentligt som statens andel av den offentliga sektorns bruttoskuld enligt EU:s förordning 479/2009 med senare ändringar.

Statsskulden redovisas till nominellt belopp inklusive upplupen inflation till och med bokslutsdagen. Beloppet är i svenska kronor. Instrument i utländska valutor är värderade till de valutakurser som gällde på sista bankdagen för året.

Skillnaden jämfört med ursprungskursen blir orealiserade valutakursdifferenser; årets förändring framgår av not 8.

Att statsskulden redovisas till nominellt belopp betyder att nollkuponglån och statsskuldväxlar tas upp till det belopp som kommer att betalas ut på förfallodagen och inte till det belopp som betalats in. Skillnaden redovisas som förutbetalda kostnader, se not 28. De periodiseras och resultat förs under löptiden som räntekostnad.

Not 46 Upplupna kostnader

<i>Tusen kronor</i>	2022-12-31	2021-12-31
Räntekostnader, upplåning i svenska kronor	4 356 878	6 298 517
Räntekostnader, upplåning i utländsk valuta	318 958	473 899
Räntekostnader, Statens internbank	72 688	84 364
Räntekostnader, skuldskötselinstrument	244 273	95 838
Räntekostnader, insättningsgarantin	9 563	1 225
Upplupen semester- och löneskuld	16 579	18 185
Upplupna provisionskostnader	51 000	51 000
Övriga upplupna kostnader	2 113	1 526
Summa	5 072 052	7 024 554

Not 47 Oförbrukade bidrag

<i>Tusen kronor</i>	2022-12-31	2021-12-31
Oförbrukade medel från Kärnavfallsfonden	5 217	3 810
Summa	5 217	3 810

Riksgälden erhöll 2022 ett bidrag av Kärnavfallsfonden med ett tak på 30 miljoner kronor för att täcka verksamheten inom kärnavfallsfinansiering. Av dessa har 24,8 miljoner kronor förbrukats under året vilket innebär att 5,2 miljoner kronor kommer att betalas till Kärnavfallsfonden. Detta beror framför allt på lägre personalkostnader än beräknat.

Oförbrukade bidrag myndigheter förväntas att tas i anspråk enligt nedanstående intervall.

Inom 3 mån	4–12 mån	13–36 mån	Mer än 36 mån	Totalt
–5 217				–5 217

Not 48 Övriga förutbetalda intäkter

<i>Tusen kronor</i>	2022-12-31	2021-12-31
Förutbetalda administrativa avgifter garantier och utlåning	100 716	106 462
Förutbetalda överkurser, upplåning i svenska kronor	22 256 725	29 450 032
Förutbetalda överkurser, upplåning i utländsk valuta	1 905	2 999
Överkurs växlar	0	74 961
Underkurs tillgångar	63 090	53 301
Summa	22 422 437	29 687 755

Förutbetalda överkurser

Överkurser uppstår när vi emitterar obligationer och marknadsvärdet är högre än det nominella värdet. Mellanskillnaden redovisas som överkurs och periodiseras ut under lånets löptid.

Not 49 Övriga ansvarsförbindelser

<i>Tusen kronor</i>	2022-12-31	2021-12-31
African Development Fund, ADF	2 361 530	2 052 761
Common Fund for Commodities	10 178	9 354
International Bank for Reconstruction and Development, IBRD-GEF	6 648 939	8 706 521
International Development Association, IDA	8 685 440	8 185 853
Multilateral Investment Guarantee Agency, MIGA	11 846	10 265
International Fund for Agricultural Development, IFAD	534 000	0
Summa Skuldbevis	18 251 933	18 964 754

Riksgälden utfärdar skuldbevis för utbetalningar från anslag till kapitalhöjning i internationella finansieringsinstitutioner. Det görs på uppdrag från regeringen. Skuldbevisen förvaras i Riksbanken varifrån de berörda institutionerna kan dra de anslagna beloppen. Här visas de belopp som ännu inte är utbetalda från skuldbevisen.

Not 50 Finansieringsanalys – kostnader

<i>Tusen kronor</i>	2022	2021
Verksamhetens kostnader enligt resultaträkningen	-93 649 746	-61 219 999
Kostnader under drift enligt finansieringsanalysen	-23 637 249	-2 874 213
Skillnad	-70 012 497	-58 345 786
Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen:		
Poster som inte ingår i finansieringsanalysen		
Avsättning framtida pensionsåtaganden	106	-371
Retroaktivt från SPV PA16	-476	-434
Avskrivningar	-15 917	-14 511
Poster som ingår i annat avsnitt i finansieringsanalysen		
Räntor som avser statsskulden (låneverksamhet)	-69 996 210	-58 330 470
Summa	-70 012 497	-58 345 786

Not 51 Finansieringsanalys – intäkter av anslag

<i>Tusen kronor</i>	2022	2021
Intäkter av anslag enligt resultaträkningen	27 496 790	-967 074
Intäkter av anslag enligt finansieringsanalysen	409 280	420 722
Skillnad	27 087 510	-1 387 796
Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen:		
Poster som ingår i annat avsnitt i finansieringsanalysen		
Intäkter av anslag motsvarande räntor som avser statsskulden	27 087 510	-1 387 796
Summa	27 087 510	-1 387 796

Not 52 Finansieringsanalys – intäkter av avgifter och andra ersättningar

<i>Tusen kronor</i>	2022	2021
Intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt resultaträkningen	342 612	92 766
Intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt finansieringsanalysen	61 448	68 848
Skillnad	281 164	23 918
Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen:		
Poster som inte ingår i finansieringsanalysen		
Avsättningar för framtida garantiförluster	281 164	23 918
Summa	281 164	23 918

Not 53 Finansieringsanalys – övriga intäkter

<i>Tusen kronor</i>	2022	2021
Finansiella intäkter enligt resultaträkningen	56 453 720	52 667 198
Övriga intäkter enligt finansieringsanalysen	13 545 020	-7 051 068
Skillnad	42 908 700	59 718 266
Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen:		
Poster som ingår i annat avsnitt i finansieringsanalysen		
Räntor som avser statsskulden	42 908 700	59 718 266
Summa	42 908 700	59 718 266

Not 54 Finansieringsanalys – kortfristiga skulder

<i>Tusen kronor</i>	2022	2021
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	19 701	2 506
Leverantörsskulder	-10 541	20 250
Övriga kortfristiga skulder	18 401 538	-4 614 294
Periodavgränsningsposter	-9 216 415	-1 049 477
Ökning av kortfristiga skulder enligt balansräkningen	9 194 284	-5 641 015
Ökning av kortfristiga skulder enligt finansieringsanalysen	9 194 614	-5 632 741
Skillnad	-330	-8 274
Skillnaden består av följande poster i balansräkningen:		
Poster som ingår i annat avsnitt i finansieringsanalysen		
Repor insättningsgarantifonden (transfereringar)	-330	-8 274
Summa	-330	-8 274

Not 55 Finansieringsanalys – investeringar i finansiella tillgångar

<i>Tusen kronor</i>	2022	2021
Investeringar i Finansiella anläggningstillgångar enligt balansräkningen	-1 407 948	-2 165 331
Investeringar i Finansiella anläggningstillgångar enligt finansieringsanalysen	645 632	462 275
Skillnad	-762 316	-1 703 056
Skillnaden består av följande poster i balansräkningen:		
Poster som ingår i annat avsnitt i finansieringsanalysen		
Statsobligationer insättningsgarantifonden (låneverksamhet)	-762 316	-1 703 056
Summa	-762 316	-1 703 056

Not 56 Finansieringsanalys – investeringar i materiella tillgångar

<i>Tusen kronor</i>	2022	2021
Materiella anläggningstillgångar enligt balansräkningen	-6 598	15 221
Investeringar i materiella tillgångar enligt finansieringsanalysen	-3 864	-22 805
Skillnad	-10 462	-7 584
Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen:		
Poster som inte är kassapåverkande		
Avskrivningar	-10 462	-7 584
Avyttring av anläggningstillgångar (bokfört värde)	-3 073	0
Avyttring av anläggningstillgångar (avskrivningar)	3 073	0
Summa	-10 462	-7 584

Not 57 Finansieringsanalys – investeringar i immateriella tillgångar

<i>Tusen kronor</i>	2022-12-31	2021-12-31
Immateriella anläggningstillgångar enligt balansräkningen	2 170	-3 543
Investeringar i immateriella tillgångar	-7 625	-3 384
Skillnad	-5 455	-6 927
Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen:		
Poster som inte är kassapåverkande		
Avskrivningar	-5 455	-6 927
Summa	-5 455	-6 927

Not 58 Finansieringsanalys – övriga krediter Riksgäldskontoret

<i>Tusen kronor</i>	2022	2021
Övriga krediter Riksgäldskontoret enligt balansräkningen	0	-324 748
Amortering krediter Riksgäldskontoret enligt finansieringsanalysen	0	-324 749
Skillnad	0	1
Skillnaden består av följande poster i balansräkningen:		
Poster som ingår i annat avsnitt i FIA		
Ersättningsfall Investerarskyddet (transfereringsavsnitt)	0	1
Summa	0	1

Not 59 Finansieringsanalys, räntor

<i>Tusen kronor</i>	2022	2021
Räntor låneavsnitt		
Finansiella kostnader inom verksamhetsavsnittet i resultaträkningen som avser statsskulden	-69 996 210	-58 330 470
Finansiella intäkter inom verksamhetsavsnittet i resultaträkningen som avser stats-skulden	42 908 700	59 718 266
Summa	-27 087 510	1 387 796
Varav räntor som avser låneverksamheten	-2 855 368	127 522
Varav räntor som finansierar låneverksamheten	-24 232 142	1 260 274
Summa	-27 087 510	1 387 796

Not 60 Finansieringsanalys, kortfristiga placeringar

<i>Tusen kronor</i>	2022	2021
Årets kortfristiga placeringar enligt balansräkningen	20 478 692	-21 854 278
Årets kortfristiga placeringar enligt finansieringsanalysen	-20 458 035	21 851 427
Skillnad	20 657	-2 851
Skillnaden består av följande poster i balansräkningen:		
Poster som ingår i annat avsnitt i finansieringsanalysen		
Repor Insättningsgarantin (transfereringar)	20 657	-2 851
Summa	20 657	-2 851

Not 61 Finansieringsanalys, ökning av tillgodohavande

<i>Tusen kronor</i>	2022	2021
Ökningen av tillgodohavande i Riksgäldskontoret består av		
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	-8 560	4 823
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	3 610 134	7 119 772
Räntekontokredit i Riksgäldskontoret	0	0
Summa	3 601 574	7 124 596

Sammanställning av garanti- och utlåningsverksamheten

Sammanställningen över garantiverksamheten är uppdelad på garantier där en avgift tas ut för förväntade förluster och övriga garantier. Informationen i tabellerna är specificerad och visar garanti-ram, utfärdade garantier och bundna garantiutfästelser, tillgångar, skulder och avsättningar och hur dessa har förändrats under året samt hur verksamheten har påverkat anslag och inkomsttitlar på statens budget. Utlåningsverksamhetens sammanställning redovisar låneverksamheten uppdelad på anslagsfinansierad respektive lånefinansierad utlåning där informationen är specificerad på låneram, utlånat belopp och lånelöften, lånefordringar och hur dessa har förändrats under året samt hur verksamheten har påverkat anslag och inkomsttitlar på statens budget. Sammanställningar av garanti och utlåningsverksamheten är upprättade i enlighet med kravet i 7 kap. 1 § Föreskrifter.

Garantier där en avgift tas ut för förväntade förluster, sammanställning av garantiverksamhet

1. Garantiram

Tusen kronor					
	Utgifts- område	Beslutad garantiram	Utfärdade garantier	Varav under året utfärdade garantier	Bundna garanti- utfästelser
European Spallation Source (ESS)	16	1 200 000	1 200 000	0	0
Öresundsbro Konsortiet (ÖSK)	22	Obegränsad	8 466 684	0	0
Pensionsgarantier	2, 16, 22, 24	30 000 000	6 480 701	0	0
Eurofima	22	52 000 CHF	587 157	0	0
Svenska Skeppshypotekskassan	24	350 000	350 000	0	0
Fonden för den mindre skeppsfarten	24	55 000	55 000	0	0
Företagsakuten	24	50 000 000	567 000	0	0
Flyggarantiprogrammet	22	5 000 000	146 250	0	0
Gröna kreditgarantier	24	50 000 000	1 040 000	1 040 000	1 360 000
Kreditgaranti för elproducenter	21	250 000 000	0	0	0

2. Finansiella redovisningen

Tillgångar i garantiverksamhet

<i>Tusen kronor</i>	Ingående värde	Tillkommande	Avgående/ Infriande	Värde- förändring	Utgående värde
Medel på konton i Riksgäldskontoret	705 846	723 291			1 429 138
Värdepapper och övriga likvida tillgångar	471 000		-471 000	0	0
– varav statspapper	–	–	–	–	–
Ännu inte fakturerade garantiavgifter		0	0	0	
Regressfordringar	186 232	15 357	-180 988	-9 002	11 600
Övriga garantitillgångar	–	–	–	–	–
Summa garantitillgångar	1 363 078	738 648	-651 988	-9 002	1 440 737
Skuld till staten (inkomster som ska redovisas mot inkomsttitel)	0	14 059	-14 059		0
Avsättningar för garantier	-1 089 790	-64 805	626	345 343	-808 626
Saldo (tillgångar, skulder och avsättningar för garantier)	273 288	687 902	-665 420	336 342	632 111

Finansiella flöden i garantiverksamheten	Utfall
Fakturerade garantiavgifter under året	21 512
- varav finansierade från anslag	0
Skadeutbetalningar	-6 149
Inbetalda återvinningar	568 177
Utdelning garantitillgångar	120 000
Ränta garantireserven (inomstatlig transaktion)	10 344
Summa	713 884

3. Redovisning mot anslag och inkomsttitlar

Inkomsttitlar	Utfall
<i>Tusen kronor</i>	
Inkomsttitel 2124 Inlevererat överskott av Riksgäldskontorets garantiverksamhet	-14 059
Summa	-14 059

Garantier övriga verksamheter

1. Garantiram

<i>Tusen kronor</i>	Utgifts- område	Beslutad garantiram	Utfärdade garantier	Varav under året utfärdade garantier	Bundna garanti- utfästelser
Insättningsgarantin ¹	2	Obegränsad	0		
Verksamhet enligt lagen (2015:2016) om resolution	2	200 000 000	0		
Verksamhet enligt lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut	2	750 000 000	0		
– Garantikapital utställt av finans- departementet	2, 7	155 865 267	155 865 267		
– Garantikapital utställt av utrikes- departementet	7	40 222 788	40 222 788		
EIB – Garantifond för stöd av företag	2	863 337 EUR	2 425 696		
SURE – EU sysselsättningsfond	2	848 537 EUR	9 288 091		

¹ Garanterade insättningar 2021-12-31 var 2 131 miljarder kr.

2. Finansiella redovisningen, tillgångar i garantiverksamheten

<i>Tusen kronor</i>	Ingående värde	Till- kommande	Avgående/ Infriande	Värde- förändring	Utgående värde
Medel på konton i Riksgäldskontoret insättningsgarantin	5 087 382	-1 742 459	0	0	3 344 923
Medel på konton i Riksgäldskontoret stabilitetsfonden	5 917 146	–	–	–	5 917 146
Värdepapper och övriga likvida till- gångar	42 450 495	4 548 502	0	-5 289 831	41 709 167
- varav statspapper	42 446 655	4 546 763	0	-5 309 079	41 684 339
Ännu inte fakturerade garantiavgifter	–	–	–	–	–
Regressfordringar	–	–	–	–	–
Övriga garantitillgångar	–	–	–	–	–
Summa garantitillgångar	53 455 023	2 806 043	0	-5 289 831	50 971 235
Skuld till staten (inkomster som ska redovisas mot inkomsttitel)	0	23 584	-23 584		0
Fonder redovisade i BR (insättningsgaranti)	-47 845 352	-3 060 855	5 539 439		-45 366 768
Fonder redovisade i BR (stabilitets- fonden avseende bankgarantier)	-5 917 146	0			-5 917 146
Saldo (tillgångar, skulder och avsättningar till fonder)	-307 474	-231 228	5 515 855	-5 289 831	-312 678

Finansiella flöden i garantiverksamheten	
<i>Tusen kronor</i>	Utfall
Fakturerade garantiavgifter under året	2 076 500
Inbetalda återvinningar	0
Avkastning finansiella instrument	728 776
Ränta insättningsgarantifonden (inomstatlig transaktion)	0
Summa	2 805 276

3. Redovisning mot anslag och inkomsttitlar

Anslag	
<i>Tusen kronor</i>	
"2 1:14 ap.2 Garantier till Europeiska investeringsbankens garantifond och till EU för SURE"	2 390
Inkomsttitlar	
Inkomsttitel 2552 Övriga offentligrättsliga avgifter	-23 584
Summa	-21 194

Garantiverksamhet – definitioner

Beslutad garantiram är den ram som regeringen har beslutat och som begränsar hur stora garantier som myndigheten kan utfärda. Om regeringen inte har beslutat en ram redovisas att garantiramen är obegränsad i tabellen, alternativt den ram som riksdagen har beslutat om sådan finns.

Utfärdade garantier är vanligtvis detsamma som myndighetens utestående garantiåtaganden vid årets slut.

Bundna garantiutfästelser uppstår om myndigheten har lämnat en bindande offert om utställande av garanti, där ansvarigheten för garantin uppstår efterföljande år eller för garantiavtal där de finansiella villkoren för garantin fastställs vid ett senare tillfälle.

Garantitillgångar är tillgångar i verksamheten som myndigheten kontrollerar för att finansiera förluster i garantiverksamheten.

Under **Värdepapper och övriga likvida tillgångar** redovisas tillgångar som handlas på en aktiv marknad och som kan göras likvida på kort sikt. Eventuella inomstatliga värdepappersinnehav, t.ex. innehav av statsobligationer, ska särredovisas på egen rad.

Ännu inte fakturerade garantiavgifter är fordringar som myndigheter har rätt att ta ut för garantiåtaganden, men som ännu inte har fakturerats.

Under **Regressfordringar** bör de ursprungliga fordringarna som uppstod vid skadeutfall redovisas i not till tabellen.

Skuld till staten är garantitillgångar som regeringen har beslutat ska redovisas mot inkomsttitel.

Avsättningar för garantier är de reserveringar för garantiförluster som redovisas i de finansiella dokumenten.

Fakturerade garantiavgifter under året är avgifter som fakturerats hänförliga till garantiåtaganden. Administrativa avgifter ska inte ingå.

Om garantiavgifter inte tas ut för förväntade förluster redovisas ingen information under punkt 2 "Finansiella redovisningen" i tabellen. Däremot bör i förekommande fall avsätta medel till fonder redovisas i tabellen.

Sammanställning av utlåningsverksamhet

1. Låneram

Tusen kronor	Utgifts- område	Beslutad låneram	Utlånat belopp	Lånelöften
Lån där avgifter tas ut för kreditrisk				
Låneram Svedab	22	3 361 000 ¹	5 670 000	0
Låneram Nordiska museet	17	52 000	47 337	0
Låneram Tekniska museet	17	40 000	38 415	0
Låneram Svensk Exportkredit	24	175 000 000	0	175 000 000
Låneram SAS	22	1 500 000	1 500 000	0
Låneram Kungliga Dramatiska teatern AB	17	70 000	70 000	0
Låneram Kungliga Operan AB	17	126 000	95 750	0
Lånefordringar med villkorad återbetalningsskyldighet				
Låneram Royaltylånen	24	401 000	37 260	0
Låneram A-Train AB	22	1 000 000	782 703	0
Övriga låneramar				
Verksamhet enligt lagen (2015:2016) om resolution		100 000 000		
Verksamhet enligt lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut		50 000 000		

¹ Det utlånade beloppet överstiger utlåningsramen då ramen är 2009 års exklusive kapitaltjänstkostnader och mervärdesskatt.

2. Finansiella redovisningen

Tusen kronor	Låne- fordringar IB	Nyutlåning	Amortering av lån	Avskrivning av lån	Låne- fordringar UB	Reservering för låneförluster UB	Lånefordringar efter reserveringar UB
Lånefordringar							
Lån där avgifter tas ut för kreditrisk	15 723 950	2 550 000	-10 852 448		7 421 502	-1 350 000	6 071 502
Lånefordringar med villkorad återbetalningsskyldighet							
Lånefordringar med villkorad återbetalningsskyldighet	858 807	0	-38 844		819 963	0	819 963
Lånefordringar utländsk valuta							
Lånefordringar hänförliga till Riksbanken	126 979 483		-51 224 776		75 754 707		75 754 707
Summa	143 562 240	2 550 000	-62 116 069		83 996 172	-1 350 000	82 646 172

Tillgångar i utlåningsverksamhet (exklusive royaltylån och villkorlån)	Utfall
Lånefordringar i BR	6 071 502
Utlåning utländsk valuta i BR	75 754 707
Medel på räntebärande konton i Riksgäldskontoret	604 233
Summa tillgångar i utlåningsverksamhet	82 430 442

3. Redovisning mot anslag och inkomsttitlar

Anslag <i>Tusen kronor</i>	Utfall
24 1:5 ap.11 Näringslivsutveckling: Lån/garantier till svensk industri	4 000
Summa utfall på anslag	4 000
Inkomsttitlar	
Inkomsttitel 2124 Inlevererat överskott av Riksgäldskontorets garantiverksamhet	-54 828
Summa inkomster som redovisas mot inkomsttitlar	-54 828

Utlåningsverksamhet – definitioner

Beslutad låneram är den ram som regeringen har beslutat och som sätter en begränsning för hur mycket Riksgälden kan låna ut.

Utlånat belopp är det belopp som låntagaren har en skyldighet att betala tillbaka till Riksgälden. Om Lånefordringar är i utländsk valuta särredovisas valutaförändringar i en kolumn.

Lånelöfte är en bunden utfästelse att betala ut lån i framtiden.

Med **lånetyp** menas en uppdelning av lån, vilket normalt är detsamma som beslutad låneram. En låneram kan vid behov underindelas i flera lånetyper.

Reserveringar för låneförluster är det belopp som Riksgälden vid värdering av utlånat belopp inte förväntar sig att låntagaren kommer att återbetala.

Lånefordringar efter reserveringar är den del av lånefordringar som Riksgälden förväntar sig att låntagaren kommer att betala tillbaka och som myndigheten redovisar som tillgång i balansräkningen.

Avskrivning av lån är då Riksgälden tar bort utlånat belopp i redovisningen vid konstaterade förluster.

Tillgångar i utlåningsverksamhet är tillgångar i verksamheten som Riksgälden kontrollerar och som bör motsvara myndighetens lånefordringar i den utlåningsmodell som regleras i förordningen om utlåning och garantier (2011:211).

Sammanställning av väsentliga uppgifter

Tusen kronor	2018	2019	2020	2021	2022
Låneram i Riksgäldskontoret					
– beviljad låneram	60 000	60 000	55 000	55 000	55 000
– utnyttjad låneram	39 108	43 465	41 286	52 659	48 558
Kontokrediter hos Riksgäldskontoret					
– beviljade kontokrediter	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
– under året maximalt utnyttjade	0	0	0	14 684	0
Övriga kreditramar					
– beviljad kredit	151 656 000	151 656 000	151 656 000	151 656 000	150 000 000
– under året maximalt utnyttjade	1 036 662	847 144	326 299	325 051	0
Saldo på räntekonto	1 306 144	1 276 532	1 237 279	1 440 427	2 177 138
– varav anslagsmedel	74 248	72 578	26 212	31 035	22 475
– varav avgifter	1 231 896	1 203 954	1 211 068	1 409 392	2 154 663
Ränteintäkter räntekonto	-232	-121	-2	0	16 007
Räntekostnader räntekonto	0	0	3	0	0
Avgiftsintäkter, budget	75 391	90 500	75 600	138 504	92 489
– disponeras av Riksgäldskontoret	19 449	16 500	14 600	16 804	18 425
– disponeras inte av Riksgäldskontoret	55 942	74 000	61 000	121 700	74 064
Avgiftsintäkter, utfall	1 438 220	1 530 976	1 490 009	2 479 672	3 169 085
– disponeras av Riksgäldskontoret	-28 779	25 729	53 122	68 848	61 448
– disponeras inte av Riksgäldskontoret	1 466 999	1 505 247	1 436 887	2 410 824	3 107 637
Anslagskredit					
– beviljad anslagskredit	1 145 837	2 525 951	2 980 978	36 189	1 233 318
– utnyttjad anslagskredit	35 942	0	0	0	4 587 510
Anslagssparande förvaltningsanslag	60 325	48 448	12 084	6 919	6 589
Tilldelade bemyndiganden	–	–	–	–	–
Antal årsarbetskrafter	156	173	195	202	210
Medelantal anställda	173	196	212	220	227
Driftskostnad per årsarbetskraft	1 720	1 840	1 792	1 827	1 821
Årets kapitalförändring (miljoner kronor)	-6 320	8 938	14 913	-9 393	-9 323
Balanserad kapitalförändring (miljoner kronor)	-70 496	-76 816	-67 879	-52 966	-62 359

Ersättningar och andra förmåner

I enlighet med 7 kap. 2 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska Riksgälden redovisa de skattepliktiga ersättningar och förmåner som utgått till riksgäldsdirektören samt till var och en av ledamöterna i Riksgäldens styrelse.

Under budgetåret 2022 har till riksgäldsdirektören utgått följande ersättningar och beskattningspliktig förmån (kronor):

Karolina Ekholm, tillträdde 2022-02-01	1 518 042 kronor
--	------------------

Övriga uppdrag:

Ordförande Resolutionsdelegationen

Ordförande styrelsen för Centrum för penningpolitik och finansiell stabilitet

Ordförande styrelsen för Expertgruppen för Studier i Offentlig ekonomi

Ledamot styrelsen för Swedish House of Finance

Ledamot SNS Förtroenderåd

Ledamot Medlingsinstitutets insynsråd

Ledamot styrelsen för Bruegel, Bryssel

Hans Lindblad, riksgäldsdirektör 2022-01-01 - 2022-01-31	242 350 kronor
--	----------------

Riksgälden har under 2022 utbetalat arvoden till var och en av styrelseledamöterna enligt nedan (kronor):

Gunilla Nordlöf	120 000
Jan Landahl	85 000
Inga-Lill Askersjö	58 500
Rikard Forslid	58 500
Linda Haggren	104 746 ¹
Helena Thunander Holmstedt	134 500 ¹
Ann-Christine Lindeblad	7 024 ¹
Ylva Hedén Westerdahl	58 500
Nils Öberg	58 500
Summa	685 270

¹ Inklusive uppdraget som ledamot i Resolutionsdelegationen.

Styrelseledamöternas övriga uppdrag:

Gunilla Nordlöf, generaldirektör, E-hälsomyndigheten, från och med 1 juli 2022

Generaldirektör Tillväxtverket, till och med 30 juni 2022

Ledamot i styrelsen för Stockholms universitet

Ledamot i SU Holding AB och SU Inkubator AB

Jan Landahl, f.d. riksrevisor

Ordförande Harpsundsnämnden

Vice ordförande Transportstyrelsen

Inga-Lill Askersjö, justitieråd i Högsta förvaltningsdomstolen

Styrelseledamot i Stiftelsen Centrum för Skatterätt

Styrelseledamot i Skatterättsligt Forum Sverige AB

Särskild utredare i Utredningen om ny uppgiftsskyldighet för betaltjänstleverantörer, till och med 31 maj 2022

Särskild utredare i Utredningen om vissa frågor inom alkohol, tobak och närliggande områden, från och med 1 augusti 2022

Ledamot i Riksarkivets insynsråd, till och med 31 december 2022

Ersättare för ordföranden i Riksdagens överklagandenämnd, från och med 11 oktober 2022

Rikard Forslid, professor, Stockholms universitet

Inga övriga uppdrag.

Linda Haggren, justitieråd i Högsta förvaltningsdomstolen

Ledamot i Nordiska skattevetenskapliga forskningsrådet

Ledamot i resolutionsdelegationen, från och med 24 februari 2022

Ordförande i kommittén Förenklade regler för utdelning och kapitalvinst på andelar i fåmansföretag, från och med 1 juni 2022

Helena Thunander Holmstedt, ekonomidirektör, Försvarsmakten

Vice ordförande Resolutionsdelegationen

Styrelsesuppleant SIQ, Institutet för kvalitetsutveckling

Ylva Hedén Westerdahl, prognoschef, Konjunkturinstitutet

Ledamot i Tredje AP-fondens styrelse

Nils Öberg, generaldirektör, Försäkringskassan

Inga övriga uppdrag.

**Riksgäldskontorets styrelse har vid sammanträde den 15 februari 2023
beslutat avge denna årsredovisning**

Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit
betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt
av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

GUNILLA NORDLÖF
Ordförande

JAN LANDAHL
Vice ordförande

INGA-LILL ASKERSJÖ

KAROLINA EKHOLM

RIKARD FORSLID

LINDA HAGGREN

HELENA THUNANDER HOLMSTEDT

YLVA HEDÉN WESTERDAHL

NILS ÖBERG

**Riksgälden är statens centrala
finansförvaltning och har även uppdrag
som bidrar till att värna finansiell stabilitet.
Vi spelar därmed en viktig roll i samhälls-
ekonomin och på finansmarknaden.**
